

Kalocsa Város Önkormányzata
Szociális Szolgáltatástervezési koncepciója
2020 – 2022.

TARTALOM

1. Előszó	1
2. Szociális szolgáltatástervezési koncepció szükségessége és célja	1
3. Kalocsa város története röviden	2
4. Szociális gondoskodás története Kalocsa városban	3
5. A Kalocsa helyzetét bemutató általános és demográfiai adatok	4
5.1. Kalocsa város földrajzi és társadalmi vonatkozású adatai.....	4
5.2. Demográfiai adatok.....	6
5.3. A foglalkoztatottság helyzete	9
6. Az időskor és annak jellemző problémái.....	23
6.1. A demográfiai öregedés	23
6.2. Születéskor várható élettartam.....	26
6.3. Csecsemőhalálozás	27
6.4. Az előreagedés, és annak hatása a társadalomra, a nyugdíjrendszerre	28
6.5. Az idősök munkavállalásának lehetőségei	29
6.6. A kisközösségi, családi szint felbomlása, az ellátórendszer túlterheltsége	30
7. A szociális jog szabályozása, különös tekintettel az idősgondozásra.....	30
7.1. Szociális gondoskodás jogszabályi háttere.....	30
7.2. A szociális döntéshozatalban résztvevő testületek, hatóságok	31
8. Szociális igazgatási feladatok változása	32
9. Az Szt. módosításának hatása a támogatások megállapítására	33
9.1. Lakásfenntartási támogatás és adósságkezelési szolgáltatás.....	33
9.2. Méltányossági közgyógyellátás	33
9.3. Méltányossági ápolási díj	34
9.4. Egyéb önkormányzati támogatások	34
10. Kalocsa város szociális ellátórendszere.....	34
11. Önkormányzati hatáskörből kikerült, de az Szt. alapján nyújtható szociális ellátások	35
11.1. Aktív korúak ellátása	35
11.1.1. Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT).....	36
11.1.2. Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.....	36
11.2. Időskorúak járadéka	36
11.3. Ápolási díj	38
11.3.1. Ápolási díj alanyi jogon.....	38
11.3.2. Méltányosságból megállapítható ápolási díj	38
11.4. Közgyógyellátás	38
11.4.1. Közgyógyellátás alanyi jogon	38

11.4.2. Közgógyellátás normatív módon.....	39
11.4.3. Méltányosságból megállapítható közgógyellátás	39
11.5. Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság	39
12. Önkormányzati hatáskörben megállapítható települési támogatások	40
12.1. Rendkívüli települési támogatás	40
12.2. Települési támogatásként megállapítható lakásfenntartási támogatás	41
12.3. Települési támogatásként megállapítható gyógyszer-támogatás	43
12.4. Települési támogatásként megállapítható temetési költségek támogatása.....	44
13. Méltányosság gyakorlása.....	44
14. Eseti önkormányzati támogatás.....	45
15. Rendkívüli szociális támogatás.....	45
16. Köztemetés	46
17. Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások.....	48
18. Szociális szolgáltatások	49
19. Szociális alapszolgáltatások.....	49
19.1.Étkeztetés	50
19.2 Házi segítségnyújtás	50
19.3 Tanyagondnoki szolgálat	52
19.4 Családsegítés	54
20. Nappali ellátások.....	54
20.1 Idősek Klubja	55
20.2 Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona.....	57
21. Szakosított szociális otthoni ellátás.....	58
21.1.Időskorúak szociális otthoni elhelyezése	59
21.2 Szociális otthoni férőhely kihasználás	60
21.3 Szociális ellátások térítési díja	61
21.4 Hitéleti tevékenység a szociális intézményben	61
22. Érdekképviselői Fórum a Szociális Központban.....	62
23. Szociális kerekasztal	62
24. Egyesített Szociális Intézmény Kalocsa Alapítványa.....	62
25. Uniós pályázatok a szociális intézmények korszerűsítésére.....	62
26. Szerződéses szociális ellátások.....	64
27. Nem önkormányzati fenntartók a város szociális ellátásában	64
27.1 Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság	64
27.2 BARKA Szociális Segítő Alapítvány	64
27.3 Sorsfordító Szolgáltató Központ	65
27.4 Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió.....	65

27.5 Magyar Máltai Szeretetszolgálat	65
28. Karitász tevékenysége a város szociális ellátásában.....	65
29. Civil szervezetek szerepe a város idősekre irányuló szociális ellátásában.....	66
30. Nyugdíjas, szociális és egészségügyi egyesületek, klubok	66
31. Szépkorúak köszöntése	67
32. Gyermekjóléti támogatások és ellátások	68
33. Természetbeni gyermekjóléti támogatások	68
33.1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.....	68
33.2 Intézményi gyermekétkeztetés	68
33.3 Szünidei gyermekétkeztetés	69
33.4 Nyári napközi	69
34. Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátások	69
34.1 Gyermekjóléti szolgáltatás.....	70
34.2 Család- és Gyermekjóléti Szolgálat.....	70
34.3 Család- és Gyermekjóléti Központ.....	71
35. Gyermek napközbeni ellátása	71
35.1 Bölcsődei ellátás.....	71
35.2 Időszakos gyermekfelügyelet	72
36. Térítési díjak a gyermek ellátásban.....	72
36.1 Gyermekétkeztetés térítési díja.....	72
36.2 Gyermek napközbeni ellátásának (bölcsőde) térítési díja	73
36.3 Gyermek napközbeni ellátásának (időszakos gyermekfelügyelet) térítési díja	73
37. Érdekképviselői Fórum a Bölcsődében.....	74
38. Nem önkormányzati fenntartók a gyermek napközbeni ellátásában.....	74
39. Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése	74
39.1 Elemzés a szociális szolgáltatások fejlesztéséhez	75
39.2 Fejlesztési irányok	77
40. A koncepcióban foglaltak végrehajtásától várt eredmények	78
41. A szociális és gyermekvédelmi ellátás összegzése	78

Mellékletek

1. számú: A Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény alapján, Kalocsa Város Önkormányzatát megillető szociális- és gyermekjóléti célú állami hozzájárulások
2. számú: Szociális- és gyermekvédelmi feladatok és 2020. évi forrásainak részletezése
3. számú: Kivonat Kalocsa Város Önkormányzata 11/2013.(VII.26.) önkormányzati rendelete a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatából (a Kulturális és Szociális Bizottság szociális feladat- és hatásköre)
4. számú: Az egyes szociális támogatások értékhatára [a 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet alapján], valamint az egyes szociális ellátások intézményi térítési díja [6/2020. (II.28.) önkormányzati rendelet alapján] Kalocsa városban
5. számú: Szociális Központ szervezeti ábrája
6. számú: Szociális Központ szervezeti ábrája létszám és szakképzettség szerint
7. számú: Kimutatás házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés ellátásban részesítettekről
8. számú: Kimutatás a házi segítségnyújtásban részesülő személyekről
9. számú: Kimutatás a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat adatairól
10. számú: Kimutatás Idősek Klubja ellátottairól
11. számú: Kimutatás Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona ellátottairól
12. számú: Nappali ellátás nyújtó intézmények kihasználtsági mutatói
13. számú: Ellátási kötelezettség és önként vállalt feladatok
14. számú: Kimutatás a bentlakásos intézmények férőhely kihasználtságáról
15. számú: Kimutatás a szociális intézményi elhelyezettekről
16. számú: Szociális intézményi lakók korcsoport szerinti megoszlása
17. számú: Kimutatás az időskorúak otthonának tárgyi és elhelyezési feltételeiről

Mottó:

„Mindjárt születésünk pillanatában szüleink jóságára, gondoskodására szorultunk. Később, amikor betegségek gyötörnek minket és megöregsziink, megint mások gondoskodására és jóságára leszünk utalva. Mivel életünk kezdetén és végén mások törődnek velünk, hogyan tudnánk mi életünk derekán nem törődni másokkal?”
(Tendzin Gjaco: Törődni másokkal)

1.) Előszó

A szociális kérdésekkel a legmagasabb szintű jogszabály, **Magyarország Alaptörvénye** a szabadság és felelősség között foglalkozik. Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult. Magyarország a **szociális biztonságot** az állami nyugdíjrendszer fenntartásával valamint a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az **állam központi szerveinek, a kormányhivataloknak és a helyi önkormányzatoknak** a feladata. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdése rendelkezik, a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatokról.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) az ellátórendszer kiépítése során egy abszolút és egy relatív biztonsági szintet fogalmaz meg, amely elsősorban a települési önkormányzatok lakosságszámának függvényében határozza meg a szociális és gyermekjóléti ellátások minimális szintjét, az Alaptörvényben garantált jogok érvényesülése érdekében.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többszörösen módosított 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) **célja** a szociális biztonság megeremtése és megőrzése, a szociális ellátás feltételeinek biztosítása. A szociális ellátásoknak a Szt.-ben és az **önkormányzat szociális rendeletében** (az egyes szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.27.) rendeletében, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 4/2016. (II. 12.) rendeletében) meghatározott feltételei vannak.

2.) Szociális szolgáltatástervezési koncepció szükségessége és célja

A Szt. 92. § (3) bekezdése alapján, a legalább 2000 lakosú települési önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó **szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében** szolgáltatástervezési koncepciót készít, **melynek tartalmát a helyi önkormányzat kétfévente felülvizsgálja és aktualizálja.**

A koncepció **tartalmi elemeit a Szt.** határozza meg. A koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményezteteti a szociális intézményvezetőkkel, a nemzetiségi önkormányzatokkal és a Szociálpolitikai Kerekasztallal.

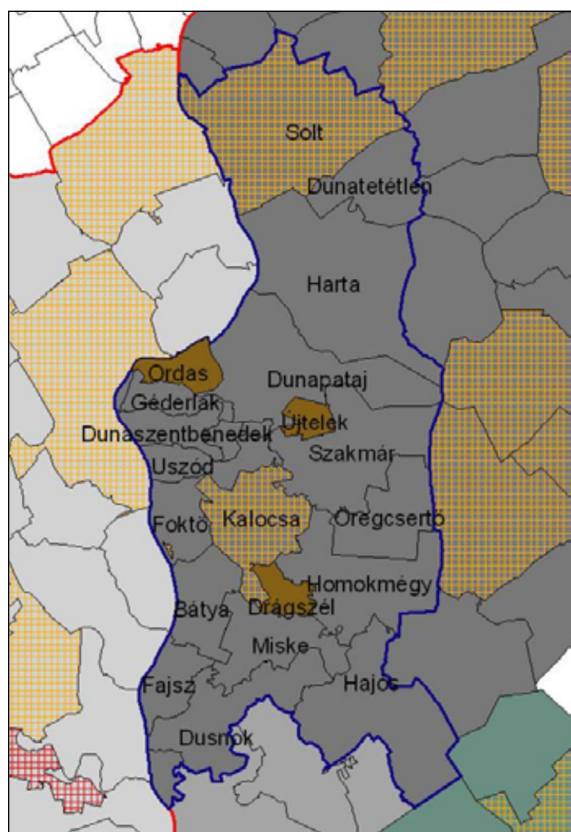
Szolgáltatástervezési koncepció célja:

- a településen a szociális szolgáltatásoknak egy olyan rendszere jöjjön létre, amely minőségi és egyben differenciált, ahol a szolgáltatások középpontjában az egyén áll,
- a megelőzés, a kirekesztés kockázatainak elkerülése,
- a legelesettebbek segítségének középpontba helyezése, a fogyatékossgal élő, a sajátos beilleszkedési nehézségekkel küzdő emberek integrációja,
- elérhető, esélyteremtőbb és összehangolt közszolgáltatások biztosítása (pl.: akadálymentesítés),
- a legveszélyeztetettebbek csoportok segítése, a helyi szociális támogatási rendszer korszerűsítése, ösztönzőbb és célzottabb segélyezés kialakítása,
- a lakhatás biztonságának növelése, a hajléktalanság megelőzése,
- a rászorulóknak saját lakókörzetükbe való ellátásának biztosítása, ennek érdekében az alapellátási formák biztonságos működésének megeremtése, szükség esetén fejlesztése.

3.) Kalocsa város története röviden

Kalocsa Bács-Kiskun megye nyugati részén, Budapesttől 120, Szegedtől 107 km-re fekszik a Duna partján. A város lakónépessége 2019. évben 15.085 fő, a születések számának csökkenése, az elhalálozások számának növekedése, valamint az elvándorlások hatására a lélekszám folyamatosan csökken.

A város vonzáskörzetéhez tartozik Solt és Dusnok, valamint a Duna és a Duna-Tisza közötti hátság további 17 települése. Közigazgatási, kereskedelmi és közlekedési központ, oktatási, kulturális és egészségügyi ellátás terén mintegy 70.000 ember igényeit elégíti ki. 2012. január 1. napjától a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatalának székhelye.

1. ábra – A Kalocsai kistérség települései ¹

Kalocsa már a neolitikumban lakott terület volt, az első letelepedők – az ásatások tanúsága szerint – az időszámítás kezdete táján a kelták voltak. Ettől az időtől kezdve folyamatosan lakott a mai város.

Az Árpádok egyik korai családi központja, fontosságát mutatja, hogy Szent István király az elsőik között alapította meg Kalocsán a püspökséget, amelynek élére a koronát hozó Asztrik apátot állította. Néhány évvel később érseki ranggal ruházta fel a várost.²

A török 1529-ben foglalta el Kalocsát, ettől kezdve várában török helyőrség állomásozik, másfél évszázadon keresztül. A török uralom 1686. októberében ért véget. Kalocsa érseke 1687-ben tért vissza székvárosába.³

1872-ben a közigazgatási reform nagyközséggé minősítette Kalocsát, városi rangját 1927-ben kapta vissza.

Az újkor érsekeinek köszönhetően nemcsak visszanyerte a város és az érsekség a középkori rangját, a

¹ Kalocsa-Integrált Városfejlesztési Stratégia

² Asbóth Miklós - Romsics Imre: Kalocsa múltja és jelene – Kalocsa, 1998., 5. oldal

³ Winkler Pál – A Kalocsai és Bácsi érsekség (történeti összefoglalás), Kalocsa 1926., 24., 32. oldal

romokból regionális kulturális központtá, a XIX. század végére iskolavárossá fejlesztették.⁴

Kalocsa barokk városközpontjával (Érseki Kastély, Főszékesegyház), művészi épületeivel, egyházi gyűjteményeivel (Érseki Kincstár, Prokop gyűjtemény), múzeumaival (Viski Károly Múzeum, Schöffner Múzeum, Népművészeti ház), Fazekas Alkotóházával, a megvalósult „Kalocsa Szíve” beruházással élményt nyújt a látogatóknak.

Világszerte ismert a fűszerpaprika termesztése és nemesítése, népművészete (kalocsai hímzés, falpingálás, porcelánfestés, cserép és kerámia készítés, néptánc mozgalom).

4.) Szociális gondoskodás története Kalocsa városban

A helyi szociális gondoskodás kialakulását a magyarországi fejlődéstörténet jellemzi (szegénygondozás, egyház szerepe a nincstelenek, idősek helyzetének javításában, állami szociálpolitika megvalósulása, stb.) és szorosan összefügg az idősekről való gondoskodás kialakulásával.

A város középkorából és a török hódoltság idejéből nincsenek emlékek a szociális gondoskodásra vonatkozóan. Az 1800-as évek elején már akadtak Kalocsa vezető emberei között olyanok, akik felfigyeltek a magukra maradt tehetetlen öregekre.

A gyámoltatás nélkül maradt öregek megsegítésére Klobusiczky Péter érsek építette fel az **Aggok Házát** 1825-1827 között. Bővítésére mintegy 40 év múlva került sor, Dr. Haynald Lajos bíboros érsek idejében, az 1868-1874 években. Az Aggok Házát átépítették, megtoldták, emeletet húztak rá és egy 12 ágyas **Kórodát** is létesítettek benne.

1923-ban Gróf Zichy Gyula érsek elrendelte a Kóroda átépítését és fejlesztését. 1925-ben az aggok háza és a kóroda megszűnt és **Szent Kereszt Kórház** néven működött tovább. A szegények gondozása ettől az időponttól különvált a kórháztól.

A **városi szegényház** 1930-ban kapott külön épületet, a szegények és a koldusok elhelyezésére. Az épületben szűkösen 25 ápolat ellátása volt lehetséges. A szegényház a múltban lenézett, koldusok lakta hely volt, az emberek szemében. Egy 1930-ban hozott rendelet szerint a magyar szegényházakat egységesen **szeretetotthonnak** nevezték.

1945. után az igénylők megnövekedett száma miatt a rendelkezésre álló épület (Híd u., ma Rákóczi u. 42.) szűknek bizonyult. Az 1950-es államosítás során lehetőség nyílt korszerűbb elhelyezésre (Kossuth L. u. 10.). Az új helyen 35 fő gondozását tudták biztosítani.

1950. szeptemberében 410 gondozottal és 28 fős személyzettel Kalocsára települt a **Fővárosi Szociális Otthon**, a Kamara erdőből. Elhelyezésükre az egyházi tulajdonban lévő épületek államosításával kerülhetett sor (volt Nagyszeminárium, Szent István király u. 2., Rózsafüzér Gyár, Malom u. 5.). A Fővárosi Szociális Otthon jobb elhelyezés reményében, fokozatosan elköltözött Kalocsáról, 1958-tól kezdődően.

1956-ban a **Városi Szociális Otthon** is elköltözött jelenlegi helyére a **Malom utcába** és **Szociális Betegotthon** néven üzemelt tovább. A gondozottak létszáma 1956-ban 60 fő, majd még ugyanebben az évben 70 főre emelkedett. Az otthonrészleg férőhelyszáma, az elhelyezési feltételek szűkössége miatt előbb 60 férőhelyre, majd 50 férőhelyre csökkent. A Malom utcai szakosított szociális intézmény **súlyos értelmi fogyatékosok** elhelyezésére szolgált.

Jelentős változást hozott az értelmi fogyatékos otthon életében, az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCVII. törvény. A települési önkormányzatok tulajdonában és fenntartásában lévő integrált szakosított szociális és gyermekvédelmi intézmények, valamint az intézményekkel kapcsolatos valamennyi vagyoni és vagyoni értékű jog, az intézményekkel kapcsolatos fenntartói jog és kötelezettség **2014. január 1-jével** a törvény erejénél fogva a magyar államra szállt át.

---

⁴ Dr. Czajtányi István – A kalocsai szállások kialakulásának, fejlődésének és elvállalásának problémái, Katona István Társaság tanulmányai Kalocsáról, szerkesztette: Dr. Czajtányi István, Kalocsa 1971. 86. oldal

Ettől az időponttól kezdődően, az önkormányzatok jogutódja a magyar állam, az **értelmi fogyatékos szakosított otthonának** (Kalocsai Szociális Szakellátási Központ Kalocsa, Malom u. 3.) fenntartója, pedig a **Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság** (a továbbiakban: SZGYF) lett.

Az önkormányzat pályázatot nyert, **60 fő értelmi fogyatékos személy** új típusú ellátási formában történő elhelyezésére. A beruházással megvalósul az **Értelmi Fogyatékosok Otthona kiváltása**, a lakók életminőségének javítása, életviszonyainak humanizálása, társadalmi integrációjuk segítése érdekében. A pályázat lehetőséget nyújt, a lakók 24 fős lakócentrumban, 8, 10 és 12 fős lakóotthonban illetve 2 és 4 fős lakásokban történő elhelyezésére, foglalkoztatási lehetőségük megteremtésével. A beruházás Kalocsa városban valósult meg, azonban a szakosított ellátás állami átvételével, az új ellátási formák fenntartója már nem Kalocsa Város Önkormányzata, hanem az SZGYF.

1970-ben megüresedett az addig szülészeti-nőgyógyászként funkcionáló épület a **Bem apó utcában**, melyet kisebb átalakítás után a város vezetése a szociális otthon bővítésére ajánlott fel, így még ebben az évben a gondozottak létszáma 50 fővel emelkedett. Az épület előbb 80, majd a 2010-ben - TIOP-3.4.2-08/1-0012 uniós pályázattal - megvalósuló intézményi rekonstrukcióval, az elhelyezési körülmények javítása után 71 férőhelyes **időskorúak szociális otthonaként** működik.

A területi és intézményi szociális ellátások integrációját követően, 1977. 01. 01-től a szociális gondoskodás központi intézménye az **Egyesített Szociális Intézmény**, 2007. július 1-től **jogutódja a Szociális Alapszolgáltatási és Szakellátási Központ** (a továbbiakban: SZASZK).

2014. január 1-től az – az értelmi fogyatékos szakosított otthona kiválásával - a SZASZK jogutódjaként, a **megmaradt önkormányzati feladatok ellátására**, az önkormányzat **Szociális Központ** névvel új intézményt hozott létre.

A **Kunszt József utcai** otthonrészleg kialakítására egy 1996-ban elnyert pályázat nyújtott lehetőséget. Az Állami Gazdaság irodaépületeinek átalakításával, 28 férőhellyel bővült a városközpontban az időskorúak otthona. 2003-ban a **Kunszt József utcai** szociális otthon területén, lehetőség nyílt az **időskorúak lakóotthonának** (önálló lakrészek) kialakítására, melyre növekvő és elvárható igény mutatkozott. Az önálló elhelyezéssel biztosított volt a lakók teljes körű szociális ellátása. Megépült lakrészek száma 9, elhelyezett személyek száma 13 fő. A telephely férőhelyszáma mindösszesen 41 férőhelyre emelkedett, azonban 2011. évben, az emelt szintű férőhelyek kedvezőtlen finanszírozása miatt az emelt szintű férőhelyeket a város visszaminősítette, így az engedélyezett férőhely a telephelyen 46. Ezt követően már új lakóotthoni elhelyezésre nem volt lehetőség.

5.) A Kalocsa helyzetét bemutató általános és demográfiai adatok

5.1) Kalocsa város földrajzi és társadalmi vonatkozású adatai

A város közigazgatási területe 53,17 km², ebből külterület 11,09 km², belterület 42,08 km². Népsűrűsége megközelítőleg 300 fő/km². A lakások száma 7.840, melynek 65%-a összkomfortos, 30%-a komfortos, 5%-a komfort nélküli. A városban kiépült az elektromos áram, a szennyvíz-, ivóvíz- és csatornahálózat, úthálózat, a gáz, a telefon és a kábeltévé szolgáltatás.

Kalocsa **érseki székhely**, a **térség közigazgatási és kulturális központja**, ennek megjelenési formái a Kalocsai Járásbíróság, a Kalocsai Városi Ügyészség a Kalocsai Rendőrkapitányság, a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatala, a Kormányablak, a Tűzoltóság, valamint a kulturális- és közművelődési intézmények, múzeumok, könyvtár, színház. Jelentős számú iskolájával **iskolavárosnak** is tekinthető.

A város, kötelező alapellátási feladatai mellett, **önként vállalt feladatként** szociális otthonot működtet. 2012. május 1-től az önkormányzati tulajdonban lévő **Szent Kereszt Kórház**, 2013. január 1-től az **általános és középiskolák**, 2014. január 1-től az **értelmi fogyatékosok szakosított otthona** kerültek **állami fenntartásba**.

A Bács-Kiskun Megyei Kórház Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Oktató Kórháza **Kalocsai Telephelye (Szent Kereszt Kórház)** működése aktív és krónikus, valamint rehabilitációs ágyakkal biztosított.

A szakellátás a **Szent Kereszt Kórházban** történik **járó- és fekvőbeteg ellátás** formájában. A kalocsai kórház engedélyezett kapacitásában a tulajdonosváltást és az új struktúra kialakítást követően is jelen vannak az **aktív** (204 ágy), **krónikus** és a **rehabilitációs ágyak** (220 ágy). A kórház **ellátási területe, különböző progresszivitási szintekkel** a városra, a kistérségre és bizonyos szakmákban a kistérségi-, megyén túli településekre is kiterjed (ezek főleg a krónikus belgyógyászati-, tüdő- és pszichiátriai ellátás).

Az **egészségügyi ellátórendszer** jelenleg is folyó átalakításával **módosulhatnak** az ágyszámok, annak szakmánkénti összetétele. Jelentős a **krónikus-** és a **pszichiátriai ágyak** száma, mely sok esetben az **időskorú** lakosság, illetve a **demens,** az **értelmileg sérült** személyek **szociális ellátásában fontos szerepet vállal,** a szociális otthoni beutalás gyakran ezekről az osztályokról történik, különösen így van ez, a gondozási szükséglet bevezetését követően.

A **kórház jelenléte jelentős mértékben megkönnyíti** a szociális otthoni **ápoltak egészségügyi ellátását.**

a) háziorvosi alapellátás

A városban az **egészségügyi alapellátást** hat felnőtt és négy gyermek **háziorvos,** a fogászati ellátást hét **fogszakorvos** (és egy fogszabályozó szakorvos) biztosítja **vállalkozási** formában, **területi ellátási kötelezettséggel.** Területi ellátási kötelezettség nélkül további egy, házi gyermekorvos segíti az alapellátást.

b) védőnői ellátás jellemzői

A védőnői körzetek és álláshelyek száma 5, betöltetlen védőnői körzet nincs. A területi védőnők Kalocsa városban látják el a 0-7 éves korú gyermekek gondozását, egy védőnőre jutó gyermekek átlagos száma 186.

Védőnői körzet	0-7 éves korú gyermekek
1. sz.	236
2. sz.	216
3. sz.	194
4. sz.	148
5. sz.	138
Összesen:	932

A nevelési- és oktatási intézményekben összesen 3 iskolai védőnő végzi a gyermekek, fiatalok ellátását. Az általános iskolákban az iskolaorvosi-, a középiskolákban az ifjúság-egészségügyi ellátás biztosított.

A védőnői szolgálat feladata a nővédelem, ezen belül a **családtervezéssel** kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott **szűrővizsgálatok** szervezésében való részvétel, a várandós anyák gondozása, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

Feladata továbbá a szűrővizsgálatok meglétének ellenőrzése, családok tájékoztatása az életkorhoz kötött **védőoltások** fontosságáról, a védőoltások és a szűrővizsgálatok szervezése, nyilvántartása. A gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a háziorvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a **veszélyeztetett gyermek és családjának fokozott gondozásba vétele.**

Kötelessége a gyermekjóléti szolgálat és a házi orvos írásos értesítése, ha a törvényes képviselő a családlátogatás igénybevételét megtagadja, illetve hatósági eljárás kezdeményezése a **gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása vagy egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén.**

A védőnői szolgálat, mind létszámában, mind szakmai felkészültségében megfelel a jogszabályi elvárásoknak.

c) gyermekorvosi ellátás jellemzői

Valamennyi gyermekorvosi praxis betöltött, területi ellátási kötelezettséggel, önkormányzati szerződéssel 4 házi gyermekorvos 1982 fő gyermeket (0-14 éves) lát el. A gyermek lakossághoz képest, a gyermekorvosok száma ideális, a fekvőbeteg szakellátást a Szent Kereszt Kórház Gyermekosztálya biztosítja.

5.2) Demográfiai adatok

Kalocsa lakossága, területe és népsűrűsége				
Év vége	Állandó népesség (fő)			Népsűrűség (fő/ha)
	Férfi	Nő	Összesen	
2008.	8374	9380	17754	3,34
2009.	8323	9337	17660	
2010.	8228	9277	17505	
2011.	8128	9190	17318	
2012.	8066	9103	17169	3,23
2013.	7984	9021	17005	
2014.	7888	8945	16833	
2015.	7803	8826	16629	
2016.	7725	8770	16495	3,11
2017.	7657	8645	16302	
2018.	7582	8524	16106	
2019.	7494	8423	15917	2,99

Kalocsa állandó népesség számának változása 2008 és 2019. között

Állandó népesség

A KSH definíciója szerint: "az adott területen lakóhellyel rendelkező személyek száma."

A város 2019. december 31-i **állandó népessége** 15.917 fő, az elvándorlások, a születés és elhalálozás kedvezőtlen hatására, a lélekszám lassan csökken. Kalocsa várost a megyei és országos átlagnál magasabb mértékű természetes fogyás jellemzi, az öregedési index 2000. óta folyamatosan növekedett.

Lakónépesség

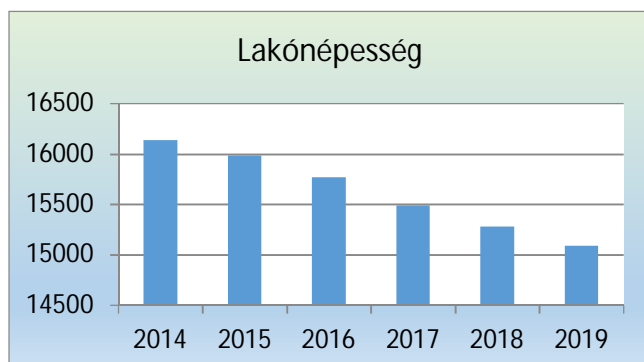
2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
17676	17492	17359	17165	16959	16552	16393	16136	15986	15765	15656	15280	15085

Forrás: TeIR

Lakónépesség

A KSH definíciója szerint: "az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma." Azaz az adott területen ténylegesen élő, jelenlévő népesség (a be nem jelentett lakó vagy tartózkodási hely változásokból eredő torzításokkal).

Mivel ez a szám tükrözi legpontosabban, hogy az egyes területeken ténylegesen mekkora a lakosság száma, a legtöbb népességre vonatkozó demográfiai mutatószámnál ezt használják vetítési alapként.

A város **lakónépessége** 1980-tól folyamatosan csökken. A jelenség fő oka az egyre csökkenő természetes szaporodás.

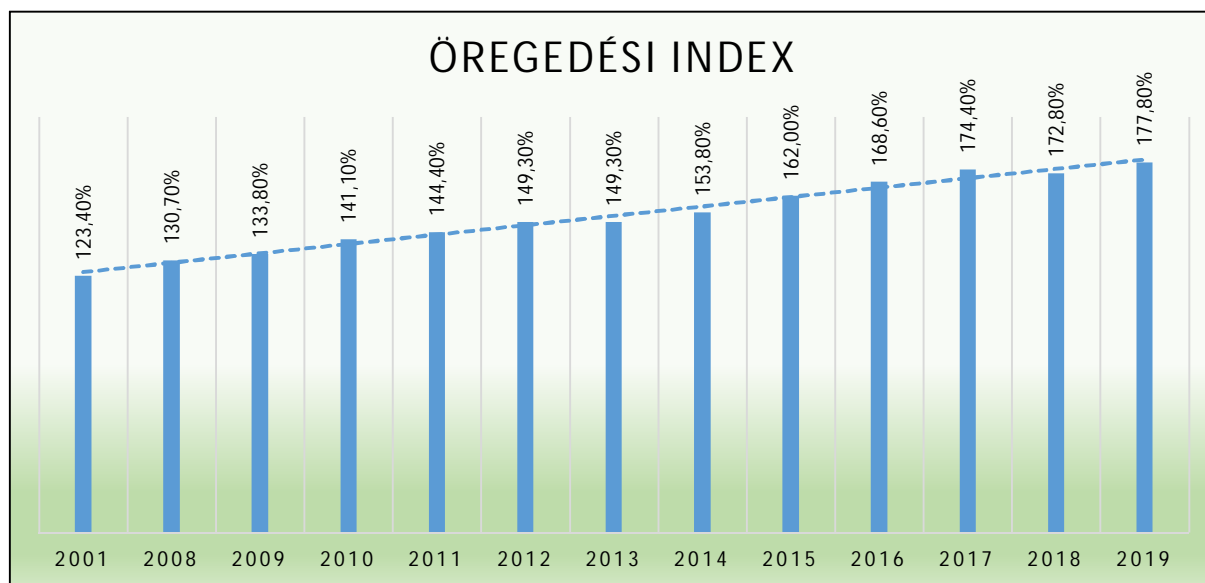
Az öregedési index

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti gyermekre hány 65 éven felüli személy jut. Ez az index a város vonatkozásában 100 felett van, tehát az idősek vannak többen a településen. Az elmúlt években folyamatosan romlott a népesség korösszetétele.

Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	3645	2955	123,4%
2008	2975	2276	130,7%
2009	3035	2269	133,8%
2010	3086	2187	141,1%
2011	3088	2138	144,4%
2012	3137	2101	149,3%
2013	3163	2119	149,3%
2014	3209	2086	153,8%
2015	3296	2034	162,0%
2016	3356	1991	168,6%
2017	3466	1987	174,4%
2018	3473	2010	172,8%
2019	3548	1996	177,8%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A képet tovább árnyalja, hogy az utóbbi években egyre több fiatal hagyja el a várost, munkalehetőség, valamint kedvezőbb megélhetési feltételek reményében. Az elmúlt két évtizedben nőtt az inaktívák aránya, mind országos, mind települési szinten. Az **inaktívák** aránya a városban magasabb az országosnál, ez főleg a 60 éven felüliek aránya miatt van.

60 év felettek száma

Év	Férfi	Nő	Együtt
2008.	1528	2530	4058
2009.	1551	2564	4115
2010.	1583	2642	4225
2011.	1602	2682	4284
2012.	1411	2452	3863
2013.	1525	2590	4115
2014.	1647	2767	4414
2015.	1567	2670	4177
2016.	1761	2897	4658
2017.	1760	2917	4677
2018.	1768	2910	4678
2019.	1784	2924	4708

A társadalmi folyamatok és tényezők alakították úgy az emberek magatartását, hogy egyrészt csökkent a kívánt gyermekek száma, másrészt pedig a házasságkötés előtt, vagy a házasság időszakában a kívánt gyermekszámnál is kevesebb gyermek született.

A kedvezőtlen demográfiai helyzetért (a születések számában az utóbbi években megfigyelt kis mérvű emelkedés, 2015-re ismét csökkent, az elhalálozások száma a születésekhez képest igen magas), elsősorban a magas arányú és viszonylag fiatal korban bekövetkező halálozások is felelősek. A városi halálozási adatokat torzítja a Szent Kereszt Kórháznak, a krónikus ellátásban meglévő kiterjedt felvívóterülete (jelentős a kórházban elhalt, de nem kalocsai lakóhellyel rendelkező, Kalocsa városban anyakönyvezett vidékiek száma).

Születések és halálozások száma

<i>Év</i>	<i>Fiú</i>	<i>Lány</i>	<i>Összesen</i>	<i>Halálozások száma</i>
2008.	63	78	141	219
2009.	82	64	146	238
2010.	134	138	272	181
2011.	154	136	290	180
2012.	140	122	262	785
2013.	128	137	265	649
2014.	134	157	291	669
2015.	131	143	274	662
2016.	151	129	280	722
2017.	150	144	294	632
2018.	159	131	290	660
2019.	146	146	292	610

5.3) A foglalkoztatottság helyzete

A város társadalmi és gazdasági problémái közül a legsúlyosabb a munkanélküliség, valamint az új vállalkozások betelepülésének hiánya. A lakónépesség fogyása és a társadalom elöregedése egyre növekvő terheket idéz elő a szociális ellátásban. A fiatalok egy része más városban szerez felsőfokú végzettséget, ahonnan a diploma megszerzése után, munkalehetőség hiányában nem tér vissza Kalocsára. Jellemző folyamat a szakképzett fiatalok (középkorúak) külföldre vándorlása, mivel külföldön a szakképzettségük jobban hasznosítható és versenyképes a fizetés mértéke.

a) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A városban a munkahelyek rendszerváltáskori megszűnését nem követte jelentősebb munkahelyteremtés. A fennmaradó és átalakuló munkahelyek túlnyomó része kapcsolódott és kapcsolódik jelenleg is a közszférához, illetve a szolgáltatási szektorhoz.

A legnagyobb létszámot felölölő munkáltatónak számít Kalocsa Város Önkormányzata, a Kalocsai Járási Hivatal, mely szervezetek közfeladatokat ellátó intézményeik által biztosítanak munkalehetőséget a város, és a térség aktív korú lakossága jelentős részének.

Jelentős foglalkoztatónak számít még a Kalocsai Fegyház és Börtön, a Gyermekotthon, a Kalocsai Járás Bíróság, az Ügyészség, továbbá a versenyszférába tartozó 3-4 vállalat. Említésre méltó aktív korút foglalkoztat még a katolikus egyház által üzemeltetett általános iskola és gimnázium. A további munkalehetőségeket a multinacionális cégek, valamint a helyi kisvállalkozások, családi gazdaságok biztosítják.

Az utóbbi évtizedben tovább folytatódott a munkalehetőségek csökkenése, mely nem csak a városban volt erőteljes, de a kistérség több településén vált kritikussá. Az agrárgazdaság, mint a kistérség településeinek egyik legfontosabb, olykor egyetlen gazdasági bázisa is folyamatosan átalakult. A szövetkezetek helyett a családi gazdálkodás kezdett meghonosodni. E tendenciák következtében a kistérség települései is erőteljesen Kalocsa városra lettek utalva. Megindult egyfajta elvándorlás is, elsősorban a fiatalabb korosztály esetében, akik a jobb lehetőségek reményében elsősorban a fővárosban valamint külföldön próbálnak munkát vállalni.

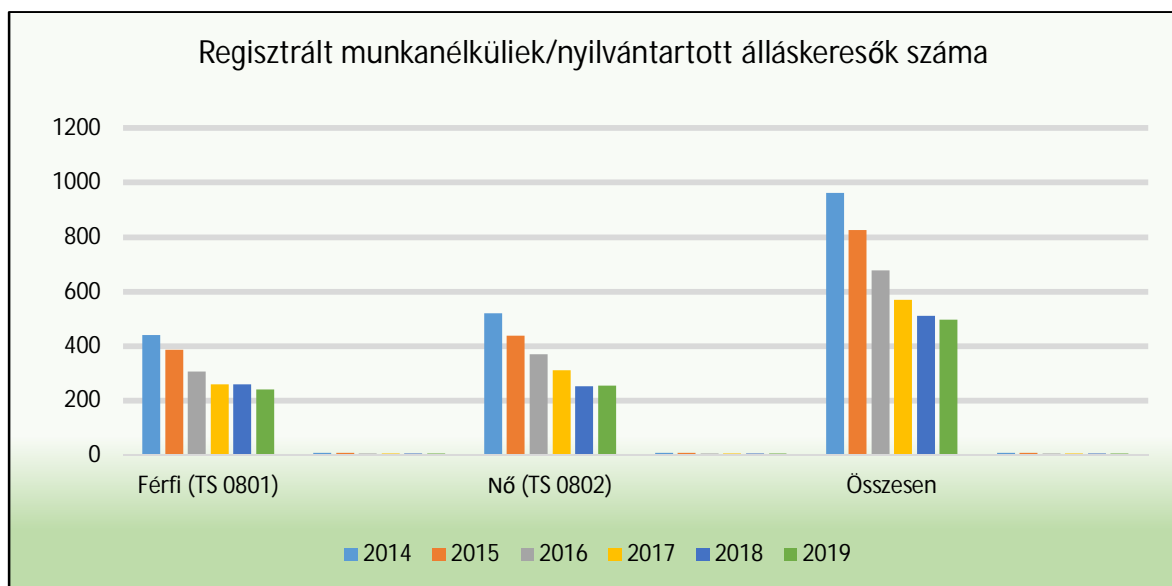
A helyben maradó munkanélküli réteg az önkormányzatnak fontos feladatot jelent.

Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	5685	5853	11538	440,75	7,75%	519,5	8,88%	960	8,32%
2015	5589	5710	11299	386	6,91%	437,75	7,67%	824	7,29%
2016	5515	5633	11148	306,5	5,56%	369,75	6,56%	676	6,07%
2017	5437	5500	10937	259,5	4,77%	309,75	5,63%	569	5,20%
2018	5306	5377	10683	258,5	4,87%	251,25	4,67%	510	4,77%
2019	5188	5220	10408	241,25	4,65%	254,25	4,87%	496	4,76%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Kalocsán 2014-ben a munkaképes korúak száma a **TEIR adatai alapján** 11 538 fő volt, és 8,32 százalékuk (960 fő) volt regisztrálva nyilvántartott álláskeresőként, ez a szám 2019-ben 10 408 fő, illetve 496 fő regisztrált álláskereső 4,76 százalék volt, tehát 6 éves intervallumon belül 3,56 százalék, jelentős mértékű a változás.

A munkanélküliek között számszerűen a középfokú iskolai végzettséggel rendelkezők száma magasabb, mely illeszkedik a lakosság iskolai végzettsége szerinti megoszlásához. Ennek ellenére a 8 általános, vagy annál alacsonyabb végzettségűek között, arányait tekintve magasabb számban fordulnak elő munkanélküliek.

Megállapítható, hogy a munkaerőpiacról történő kiszorulás összefügg a képzettséggel. Ezért nagyon hangsúlyos a felnőttoktatás kiszélesítése, hiszen a munkaerőpiachoz való rugalmas alkalmazkodás csökkenti az egyén tartós kirekesztődésének lehetőségét. Városunkban is láthatóak ilyen elmozdulások. Ennek ellenére a piacképes szakmák megszerzése érdekében, a képzésnél nagyobb hangsúlyt kell fektetni a szakmunkásképzésre és a szakiskolai képzésre.

Kalocsa Városának egyik legnagyobb problémája a **munkanélküliség kezelése**. Az önkormányzat legfőbb célkitűzése a munkanélküliség kezelésére:

- munkahelyteremtés beruházás-ösztönzéssel.

A munkanélküliek száma folyamatos csökkenést mutat az elmúlt évek viszonylatában, mind pedig éven belül vizsgálva.

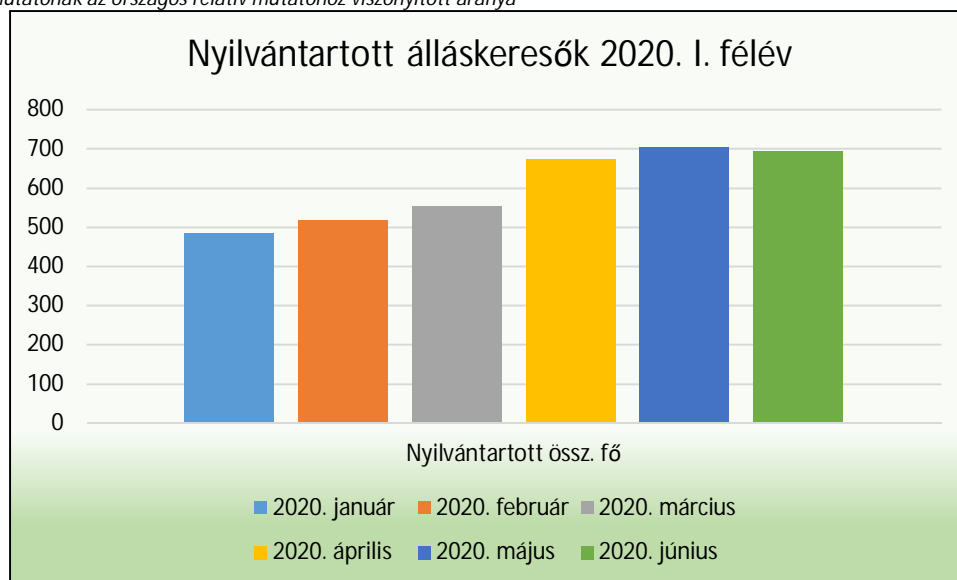
Nyilvántartott álláskeresők száma a tartózkodási helyük szerint (Kalocsa)				
2020. I. félév	Nyilvántartott össz. fő	Munkavállalási korú népesség fő*	Relatív mutató%**	Arányszám***
Január	483	9797	4,93	1,27
Február	517	9797	5,28	1,29
Március	552	9797	5,63	1,29
Április	673	9797	6,87	1,34
Május	702	9797	7,17	1,28
Június	692	9797	7,06	1,21

Forrás: NFSZ

*a KSH népszámlálási ill. népességnyelvántartási adatai az előző év január 1-i állapot szerint. (15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma)

**nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

***relatív mutatónak az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

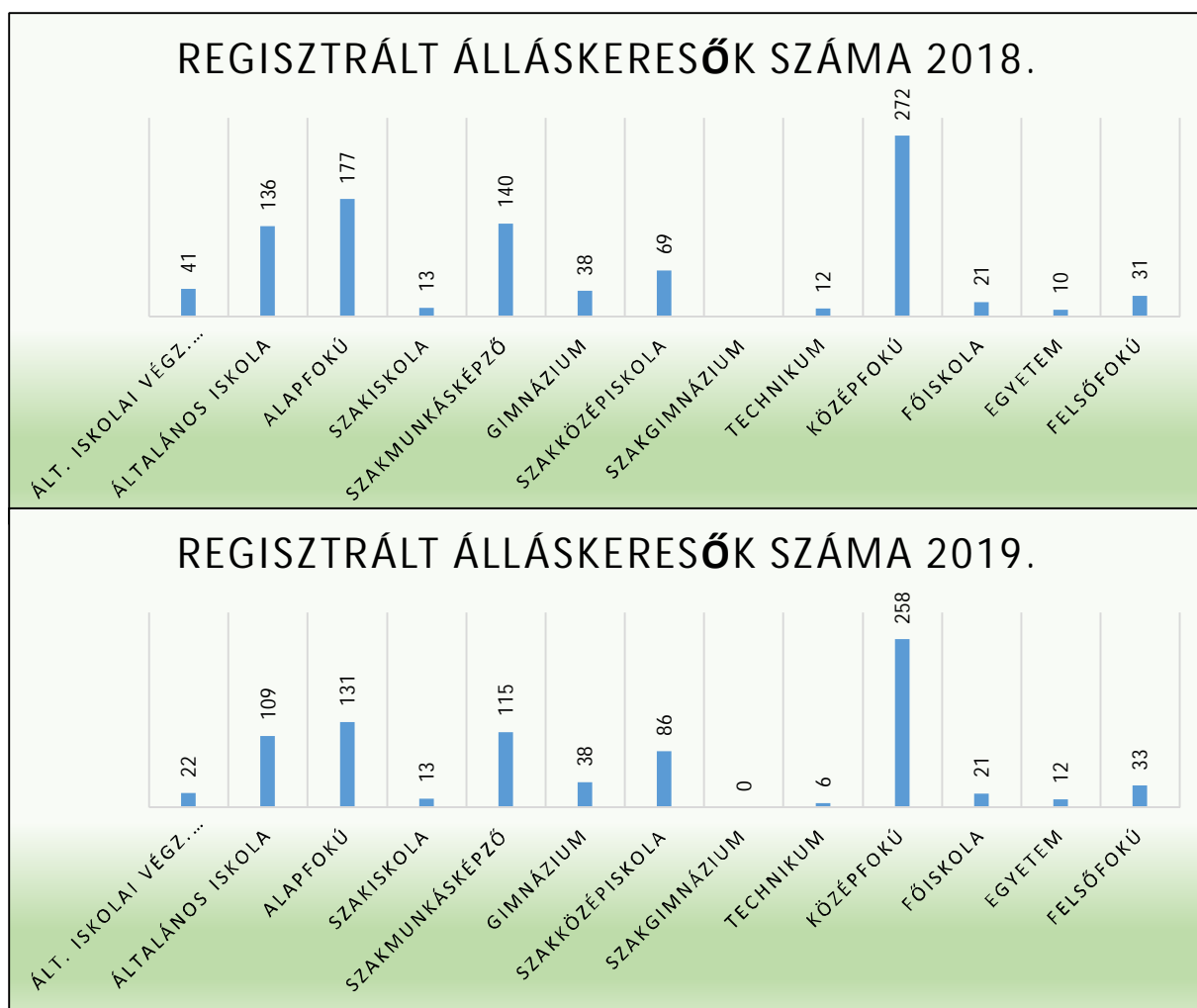

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztályának adata alapján **2018-2019. évben az regisztrált álláskeresők számának alakulását** mutatjuk be részletesen, nemenként, iskolai végzettség szerint.

Állandó lakhely szerint		Nemenként		
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon		Férfi	Nő	Összesen
2018/Dec	KALOCSA	243	237	480
2019/Dec	KALOCSA	200	222	422

A táblázat adatai alapján megállapítható, hogy a regisztrált álláskeresők között 2018 év végén a férfiak szerepeltek nagyobb számban, 2019 év végére a nemek aránya megváltozott.

Az iskolai végzettség szerinti megoszlás alapján elmondható, hogy a regisztrált álláskeresők között a középfokú végzettséggel rendelkezők szerepelnek a legtöbben, majd az alapfokú végzettséggel rendelkezők, de megjelentek a munkaerőpiacon a diplomások is.

KSH korcsoport-Regisztrált álláskeresők száma zárónapon

	18 és alatt	19	20 - 24	25 alatt	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	25 - 54	55 - 59	60 - 62	62 felett	55 és felett
2018/Dec	8	5	66	79	56	49	40	47	45	47	284	34	56	27	117
2019/Dec	3	8	50	61	52	41	42	40	46	34	255	38	54	14	106

Állandó lakhely szerint		Pk.
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon		Pályakezdő álláskereső
2018/Dec	KALOCSA	50
2019/Dec	KALOCSA	45

A Központi Statisztikai Hivatal munkanélküliségi adatai országos viszonylatban

3,7% volt a munkanélküliségi ráta

A koronavírus-járvány gazdasági következményei a vizsgált időszakot csak részben érintették, így hatásai a közölt munkanélküliségi adatokban kevésbé markánsan jelennek meg. A **2020. január–márciusi** időszakban a munkanélküliek átlagos létszáma 173 ezer fő, a **munkanélküliségi ráta 3,7% volt**. A férfiakat alacsonyabb szintű munkanélküliség jellemezte, mint a nőket, és esetükben a mutató stagnált, miközben a nőknél enyhe növekedés történt. 2020 márciusában mintegy 56 ezer fő veszítette el állását, közülük 54 ezer fő gazdaságilag inaktívvá és 2 ezer fő munkanélkülivé vált.

2020. január–márciusban az egy évvel korábbihoz képest:¹

A **15–74 éves férfiak** körében a munkanélküliek száma 92 ezer fő, a **munkanélküliségi ráta 3,6% volt**. A **nők esetében** a munkanélküliek száma 81 ezer főre, a munkanélküliségi ráta **3,9%-ra** emelkedett.

A **15–24 éves** munkanélküliek száma 36 ezer fő, **munkanélküliségi rátájuk 11,4% volt**. A munkanélküliek több mint egyötöde ebből a korcsoportból került ki. A **25–54 évesek**, azaz az ún. legjobb munkavállalási korúak, valamint az **55–74 évesek** munkanélküliségi rátája gyakorlatilag nem változott, az előbbi csoporté **3,4%**, az utóbbié **2,2%** volt.

A munkanélküliség átlagos időtartama 10,4 hónap volt, a munkanélküliek 29,8%-a keresett legalább egy éve állást, vagyis tartósan munkanélkülinek számított.

A munkanélküliségi ráta a 15–74 évesek körében Nyugat- és Közép-Dunántúlon volt a legalacsonyabb, 1,5, valamint 2,3%-os értékekkel. A legmagasabb, 7,1%-os munkanélküliség Észak-Alföldet jellemezte. Nyugat-Dunántúl és Észak-Magyarország kivételével a munkanélküliség stagnált vagy kisebb-nagyobb mértékben nőtt. A legnagyobb változás Dél-Dunántúlon volt, ahol a ráta értéke 1,5 százalékponttal, 6,2%-ra emelkedett.

A munkanélküliség korcsoportok szerinti alakulása a 15–74 évesek* körében, 2020. január–március

Korcsoport, éves	Létszám		Munkanélküliségi ráta	
	ezer fő	változás, ezer fő ^{a)}	%	változás, százalékpont ^{a)}
15–24	36,5	0,4	11,4	0,2
25–54	119,3	7,6	3,4	0,2
55–74	17,2	–0,8	2,2	–0,1
Összesen	173,0	7,3	3,7	0,2

2020. március végén az egy évvel korábbihoz képest:

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adminisztratív adatai szerint (<https://nfsz.munka.hu/>) a nyilvántartott álláskeresők létszáma 0,9%-kal, 281 ezer főre nőtt.

2020. április–június 4,6% a munkanélküliségi ráta

A koronavírus-járvány gazdasági következményei a vizsgált időszakot teljes egészében érintették, így hatásai a közölt munkanélküliségi adatokban megjelennek. A **2020. április–júniusi** időszakban a munkanélküliek¹ átlagos létszáma 214 ezer fő, a munkanélküliségi ráta 4,6% volt.

A nőket magasabb szintű munkanélküliség jellemezte, és esetükben nagyobb mértékben növekedett a mutató értéke. 2020 júniusában az előző hónaphoz viszonyítva mintegy 25 ezer fővel nőtt a munkanélküliek száma.

2020. április–júniusban² az egy évvel korábbihoz képest:

A **15–74 éves férfiak** körében a munkanélküliek száma 24 ezer fővel, 112 ezerre, a munkanélküliségi ráta 1,0 százalékponttal, **4,4%-ra nőtt**, míg a **nők esetében** a munkanélküliek száma 35 ezer fővel, 102 ezerre, a munkanélküliségi ráta 1,7 százalékponttal, **4,9%-ra emelkedett**.

A **15–24 éves** munkanélküliek száma 44 ezer főre, **munkanélküliségi rátájuk 4,0 százalékponttal, 14,7%-ra emelkedett**. A **munkanélküliek több mint egyötöde ebből a korcsoportból került ki**. A **25–54 évesek**, azaz az ún. legjobb munkavállalási korúak munkanélküliségi rátája 1,4 százalékponttal, **4,2%-ra nőtt**, az **55–74 évesek munkanélküliségi rátája gyakorlatilag nem változott, 2,6% volt**.

A munkanélküliség átlagos időtartama 6,4 hónappal csökkent, 8,0 hónap volt, a munkanélküliek 20,9%-a keresett legalább egy éve állást, vagyis tartósan munkanélkülinek számított.

A munkanélküliségi ráta a 15–74 évesek körében Észak-Magyarország kivételével valamennyi régióban nőtt. Nyugat-Dunántúlon és Pest régióban volt a legalacsonyabb, 3,4, valamint 3,6%-os értékekkel. A legmagasabb, 7,0%-os munkanélküliség Észak-Alföldet jellemezte. A legnagyobb változás Dél-Alföldön következett be, ahol a ráta értéke 2,7 százalékponttal, 5,5%-ra emelkedett.

A munkanélküliség korcsoportok szerinti alakulása a 15–74 évesek* körében, 2020. április–június

Korcsoport, éves	Létszám		Munkanélküliségi ráta	
	ezer fő	változás, ezer fő ^{a)}	%	változás, százalékpont ^{a)}
15–24	44,4	9,9	14,7	4,0
25–54	148,4	47,1	4,2	1,4
55–74	21,4	1,7	2,6	0,1
Összesen	214,2	58,7	4,6	1,3

2020. június végén az egy évvel korábbihoz képest:

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adminisztratív adatai szerint (<https://nfsz.munka.hu/>) a nyilvántartott álláskereső létszáma 51,6%-kal, 376 ezer főre nőtt.

A KSH adatai alapján 2018. január–márciusi időszakban a munkanélküliek átlagos létszáma az egy évvel korábbihoz képest 29 ezer fővel, 178 ezerre, a munkanélküliségi ráta 0,7 százalékponttal, 3,9%-ra csökkent. Kalocsán ez a mutató, az **országosan mért százaléknál magasabb 7,91%**.

Kalocsa térsége rendkívül kedvezőtlen adottságú a foglalkoztatás vonatkozásában. Az elmúlt év, hasonló időszakához képest a munkanélküliek száma csökkent, mely elsősorban a közfoglalkoztatásban résztvevők viszonylag magas számával magyarázható.

A munkanélküliek között sok a **fiatal**, akik felnőtt életüket munkanélküliként kezdik, de a munkanélküliek legnagyobb hányadát a **szakképzetlen munkavállalók** alkotják. A munkanélküliek sorsa a vállalkozók új munkahelyteremtésétől és az ország gazdasági felemelkedésétől függ.

Kalocsa Város Önkormányzata a tartósan munkanélküliek munkára ösztönzése és foglalkoztathatósága érdekében biztosítja a **közfoglalkoztatást**, melynek célja a regisztrált munkanélküliek, illetve a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, **tartósan munkanélküliek** munkára ösztönzése és **foglalkoztathatóságának javítása**.

b) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás, egyfajta meghatározás szerint, egy olyan általános esélyegyenlőségi és foglalkoztatási intézkedés, amely minden hátrányos helyzetű, de munkát vállalni kész és képes embert önálló jövedelemhez segít. A legtöbb embert a közfoglalkoztatás mozgatta meg. A települési önkormányzatok mellett a vízügyi igazgatóságok, az erdőgazdaságok, a közútkezelő országos programjai és a szociális földprogram is érintették, érintik térségünket.

A munkanélküliek közfoglalkoztatásában jelentős szerepet tölt be a Kalocsai Vagyonhasznosítási és Könyvvezető Nonprofit Kft., valamint a közfoglalkoztatott személyek irányításával a Kalocsai Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési és Fejlesztési Osztálya. Foglalkoztatnak közmunkásokat az önkormányzati intézmények, a kórház, és az oktatási intézmények is.

A közfoglalkoztatottak körében magas számban fordul elő a 8 általános vagy az alatti iskolai végzettség. Sok esetben kevés gyakorlati tapasztalattal és hiányos elméleti tudással bíró, számtalan esetben mentálisan sérült emberek végzik napi feladataikat. Jelentős segítséget jelent a városüzemeltetésben a szakmunkás, illetve szakiskolai végzettség jelenléte a közfoglalkoztatottak között. Természetesen itt rögtön felmerül a hatékonyság kérdése. Pontosabban az, hogy mennyire lehet jól végezni egy munkát, ha ilyen rövid ideig áll rendelkezésre az adott munkaerő.

Egy korábbi vizsgálat adataiból megállapítható, hogy a közfoglalkoztatottak nemek szerinti arányánál a megoszlás a férfiaknál mutat többletet, továbbá, hogy a 18-30 év közötti női korcsoport jelenléte alacsony. Az utóbbi években, ugyan nem jelentős számban, de megjelentek a munkanélküli közfoglalkoztatottak között a diplomások is.

Összességében elmondható, hogy a közfoglalkoztatások során és a Start Program keretében, az átlagosan foglalkoztatható létszámhoz képest jelentős munkanélküli tömeg került alkalmazásra. A közmunkaprogramok az egyént kimozdították egy megszokott létből, magasabb jövedelmet biztosítottak számára. A foglalkoztatottak közül többen bíznak abban és hiszik, hogy a közmunka esélyt teremthet számukra a későbbiek során a foglalkoztatónál való munkahely létesítésére, illetve az adott munkakör betöltésére.

Közfoglalkoztatási adatok országos, megyei, járási és települési szinten
(Forrás: <http://kozfoglalkoztatasi.bm.hu/>)

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *									
Ország összesen	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020 01 - 08. hó	
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	33 930	88 640	74 903	95 661	78 169	59 706	48 955	41 876	
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	25 829	30 925	41 429	42 854	34 041	22 774	15 361	12 415	
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	66 909	59 286	91 795	84 953	67 281	53 140	41 943	37 041	
-- Mezőgazdaság	18 488	31 041	37 183	33 611	26 147	20 117	16 077	14 062	
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	1 102	2 613	17 055	18 326	14 025	10 711	8 897	8 042	
-- Szociális jellegű program	47 176	25 600	37 557	32 829	26 706	21 929	16 787	14 677	
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	188	307	318	180	260	
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	97	65	1	-	
Mindösszesen	126 668	178 852	208 127	223 469	179 492	135 620	106 259	91 333	
Közfoglalkoztatási mutató	1,87%	2,66%	3,12%	3,38%	2,74%	2,09%	1,64%	1,43%	
Ellátásban nem részesülő álláskeresők száma zárónapon	284 797	233 679	194 933	153 719	132 437	115 692	113 480	153 952	
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	58 453	56 376	57 066	60 233	63 117	63 952	69 112	97 582	
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	184 374	132 390	126 181	99 798	87 416	75 665	68 355	70 454	
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	527 623	422 445	378 181	313 782	282 970	255 310	250 947	321 987	
-- Ebből tartós álláskereső	163 309	112 295	102 045	89 517	76 852	68 795	68 100	74 525	
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	7,79%	6,29%	5,67%	4,75%	4,32%	3,93%	3,88%	5,03%	
Munkavállalási korú (15- 64 éves) népesség száma	6 776 258	6 719 738	6 664 153	6 609 458	6 546 470	6 504 490	6 461 058	6 405 956	
1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *								
Bács-Kiskun megye	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020 01 - 08. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	1 647	4 138	3 051	4 054	3 127	2 140	1 558	1 204
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	1 812	2 204	2 611	2 649	2 344	1 651	1 138	905
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	2 313	1 713	3 057	3 428	2 843	2 202	1 613	1 442
-- Mezőgazdaság	459	691	1 009	1 067	837	637	457	377
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	48	35	509	701	557	435	331	279
-- Szociális jellegű program	1 804	988	1 540	1 661	1 446	1 129	824	786
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	0	0	1	1
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	3	2	-	-
Mindösszesen	5 772	8 055	8 720	10 131	8 314	5 993	4 310	3 551
Közfoglalkoztatási mutató	1,64%	2,31%	2,53%	2,97%	2,47%	1,80%	1,30%	1,09%
Ellátásban nem részesülő álláskereső száma zárónapon	17 599	14 018	11 447	8 553	7 375	6 219	6 020	8 058
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskereső száma zárónapon	3 083	3 022	2 978	3 157	3 479	3 550	3 942	5 712
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskereső száma zárónapon	9 654	7 507	7 750	5 264	4 156	3 176	2 560	2 532
Regisztrált álláskereső száma zárónapon	30 336	24 548	22 176	16 973	15 010	12 945	12 522	16 301
-- Ebből tartós álláskereső	9 736	6 909	6 554	5 438	4 263	3 587	3 265	3 489
Nyilvántartott álláskereső relatív mutatója	8,59%	7,03%	6,43%	4,97%	4,45%	3,88%	3,79%	5,00%
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	352 972	349 276	344 842	341 463	337 042	333 847	330 369	326 211
1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%
10%	11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%
19%	20%+							

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *									
Kalocsai járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020 01 - 08. hó	
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	201	603	328	414	322	208	157	126	
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	280	363	370	359	293	191	135	109	
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	712	454	774	823	701	523	402	351	
-- Mezőgazdaság	118	161	141	135	114	78	52	35	
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	26	14	204	247	198	163	140	107	
-- Szociális jellegű program	568	279	429	441	389	283	209	209	
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	0	0	1	-	
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-	-	-	
Mindösszesen	1 193	1 420	1 472	1 595	1 316	922	694	585	
Közfoglalkoztatási mutató	3,46%	4,18%	4,43%	4,88%	4,10%	2,93%	2,24%	1,93%	
Ellátásban nem részesülő álláskereső száma zárónapon	2 145	1 887	1 516	1 113	1 021	845	762	925	
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskereső száma zárónapon	326	348	358	395	428	473	508	700	
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskereső száma zárónapon	951	748	746	513	405	360	353	361	
Regisztrált álláskereső száma zárónapon	3 422	2 983	2 620	2 021	1 854	1 678	1 623	1 986	
-- Ebből tartós álláskereső	1 146	902	861	662	506	421	422	465	
Nyilvántartott álláskereső relatív mutatója	9,91%	9,91%	7,88%	6,18%	5,78%	5,33%	5,24%	6,56%	
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	34 529	33 946	33 268	32 695	32 083	31 450	31 009	30 278	
1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *									
Kalocsa Bács-Kiskun megye Kalocsai járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020 01 - 08. hó	
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	55	133	41	92	102	67	45	40	
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	45	78	76	88	71	46	33	29	
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	149	170	253	229	164	115	86	66	
-- Mezőgazdaság	23	33	15	2	2	1	1	0	
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	1	145	155	121	84	57	43	
-- Szociális jellegű program	125	136	93	72	41	30	27	23	
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	-	-	1	-	
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-	-	-	
Mindösszesen	248	382	370	409	338	229	165	135	
Közfoglalkoztatási mutató	2,21%	3,46%	3,43%	3,88%	3,27%	2,28%	1,68%	1,41%	
Ellátásban nem részesülő álláskereső száma zárónapon	664	594	471	357	337	275	237	298	
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskereső száma zárónapon	105	106	100	105	114	126	130	203	
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskereső száma zárónapon	337	237	253	174	126	116	123	118	
Regisztrált álláskereső száma zárónapon	1 106	937	824	636	577	518	490	619	
-- Ebből tartós álláskereső	388	307	305	220	147	118	112	125	
Nyilvántartott álláskereső relatív mutatója	9,87%	8,51%	7,66%	6,03%	5,59%	5,16%	5,00%	6,49%	
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	11 210	11 014	10 761	10 542	10 329	10 037	9 797	9 541	
1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+

Az önkormányzat költségvetési rendeletében 2017-2020-ban a közfoglalkoztatottak éves létszám előirányzata, a közmunkára tervezett kiadások és az állami támogatás összege

Megnevezés	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év
Létszám (fő)	205	141	47	43
Start munkára tervezett kiadás (e/Ft)	337 600	215 454	89465	74596
Hosszú távú közmunkára tervezett kiadás (e/Ft)	41 147	44 339	14861	21696
Együtt (ezer Ft)	378 747	259 793	104326	96292
Közmunka tervezett állami támogatása (e/Ft)	349 557	199 728	68508	55573
Vagyonhasznosítási Kft. hozzájárulása a közmunkaprogramokkal kapcsolatos önerőhöz	0	0	0	0

Bács-Kiskun megyei viszonylatban **Kalocsán** relatív **magas a közfoglalkoztatottak száma**. A városvezetés évek óta részt vesz közfoglalkoztatási pályázaton. A program részeként képzések is zajlottak főként a munkaeszközök és berendezések kezelésének elsajátítása érdekében.

Kalocsa Város Önkormányzata közreműködésével 2018-2019. évben közfoglalkoztatottak létszámának alakulása: 2018.03.01-2019.02.28.

PROGRAM NEVE	Időszak	LÉTSZÁM ADATOK	
Helyi sajátosságokon alapuló	2018.03.01- 2019.02.28.	keretlétszám	106
		induló létszám a program elején	98
		Program alatt belépők száma	71
		PROGRAM LEJÁRTA ELŐTT KILÉPŐK SZÁMA	91
		programban részt vettek száma összesen	169
belvíz	2018.03.01 2019.02.28.	keretlétszám	10
		induló létszám a program elején	10
		Program alatt belépők száma	1
		PROGRAM LEJÁRTA ELŐTT KILÉPŐK SZÁMA	2
		programban részt vettek száma összesen	13
közút	2018.03.01 2019.02.28	keretlétszám	10
		induló létszám a program elején	10
		Program alatt belépők száma	0
		PROGRAM LEJÁRTA ELŐTT KILÉPŐK SZÁMA	1
		programban részt vettek száma összesen	10
hosszú távú foglalk.	2018.03.01- 2018.06.30	keretlétszám	22
		induló létszám a program elején	19
		Program alatt belépők száma	3
		PROGRAM LEJÁRTA ELŐTT KILÉPŐK SZÁMA	8
		programban részt vettek száma összesen	22
hosszú távú fogl.	2018.07.01- 2019.02.28.	keretlétszám	15
		induló létszám program elején	13
		Program alatt belépők	5
		PROGRAM LEJÁRTA ELŐTT KILÉPŐK SZÁMA	4
		programban részt vettek száma összesen	18
Szociális Segítő Háló	2018.03.01- 2018.06.30. .	keretlétszám	15
		induló létszám a program elején	15

	Program alatt belépők száma	0
	PROGRAM LEJÁRTA ELŐTT KILÉPŐK SZÁMA	0
	programban részt vettek száma összesen	15
A közfoglalkoztatási programban résztvevők összesen:		247
Részmunkaidős munkaviszony keretében, diákmunkába (2018 évben) bevont személyek száma: 20 fő		

Forrás: Polgármesteri Hivatal

Kalocsa Város Önkormányzata közreműködésével 2019. évben közfoglalkoztatottak számának alakulása: 2019.03.01-2020.02.29.

PROGRAM NEVE	Időszak	LÉTSZÁM ADATOK	
Start Járási mintaprogram szociális jellegű	2019.03.01-2020.02.29.	keretlétszám	33
		induló létszám a program elején	31
		Program alatt belépők száma	16
		PROGRAM LEJÁRTA ELŐTT KILÉPŐK SZÁMA	17
		programban részt vettek száma összesen	47
hosszú távú foglalk.	2019.03.01-2020.02.29.	keretlétszám	14
		induló létszám a program elején	14
		Program alatt belépők száma	14
		PROGRAM LEJÁRTA ELŐTT KILÉPŐK SZÁMA	17
		programban részt vettek száma összesen	28
A közfoglalkoztatási programban résztvevők összesen:			75
Részmunkaidős munkaviszony keretében, diákmunkába (2019 évben)bevont személyek száma:35 fő			

Forrás: Polgármesteri Hivatal

Az önkormányzat **kötelező feladatainak** ellátását segíti a közfoglalkoztatásban résztvevők munkába állítása. Jelentős számban foglalkoztatnak közmunkásokat az önkormányzati Kft-k, elsősorban a Kalocsai Vagyonhasznosítási és Könyvvezető Kft. Az **intézményeknél** meglévő, hiányzó létszámok egy részét sikerült betölteni a képzettséggel rendelkező foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő illetve regisztrált személyekkel, a **képzettséggel nem rendelkező**, közfoglalkoztatott személyek nagy számban vesznek részt az önkormányzatok **kommunális jellegű** feladatainak ellátásában. Ugyancsak jól hasznosítható, a **folyamatban lévő beruházások** megvalósításánál a közfoglalkoztatottak alkalmazása.

Az önkormányzat törekszik a munkanélküliség kezelésére a különböző programok, pályázatok (start-munka, hosszú távú közmunka, rövid időtartamú közfoglalkoztatás) indításával, ám ezek csak ideiglenes megoldást jelentenek. A tartós munkanélküliség mérséklésére, megszüntetésére, további intézkedésekre, munkahelyteremtésre, a vállalozási kedv növelésére lenne szükség.

c) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük.

A Kalocsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya pályázati lehetőségekkel, állásbörzével, végzős középiskolások tájékoztatásával, általános iskolások pályaaorientációs tanácsadásával, pályaválasztási kiállításokkal próbál enyhíteni.

A munkáltatók, pályakezdő fiatalok alkalmazása esetén különféle bér- és járulékfizetési kedvezményt kapnak. A fiatalok egy része munkahelyet talál a város közintézményeiben vagy átmenetileg a közfoglalkoztatás jelenthet megoldást. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a városnak mindent meg kell tenni a munkahely teremtés érdekében, hogy a fiatalok megélhetése, családalapítása a városban biztosított legyen.

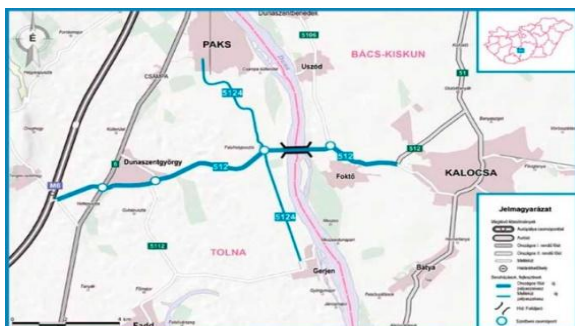
d) foglalkoztatáshoz való hozzáférés

A város társadalmi és gazdasági problémái közül a legsúlyosabb a **munkanélküliség**, valamint az új vállalkozások betelepülésének hiánya. A **lakónépesség fogyása és a társadalom elöregedése** egyre növekvő terheket idéz elő a szociális ellátásban. A fiatalok egy része más városban szerez felsőfokú végzettséget, ahonnan a diploma megszerzése után, munkalehetőség hiányában nem tér vissza Kalocsára. Jellemző folyamat a szakképzett fiatalok külföldre vándorlása is, mivel külföldön a szakképzettségük jobban hasznosítható és versenyképes a fizetés mértéke.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyét elsősorban a gazdasági fellendülés, a munkalehetőségek hiánya akadályozza. Kalocsa város körzetközpont, az önkormányzat és az állam (oktatási intézmények, kórház) intézményein keresztül az egyik legnagyobb foglalkoztató. A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyét a gazdasági fellendüléssel, beruházásokkal, új munkahelyek, vállalkozások létesítésével valamint további közmunkaprogramok megteremtésével lehetne biztosítani.

A hagyományokkal rendelkező mezőgazdasági termelés átalakult, a gépesítés következtében a kézi, munkaigényes terményfeldolgozás visszaszorulóban van, a fűszerpaprika termesztés helyét átvette a gabonatermesztés. Ennek következtében az alacsonyan képzett, kizárólag mezőgazdasághoz értő munkaerő felszabadult és próbál más szektorban elhelyezkedni. Kitérőst jelenthet a mezőgazdasági feldolgozóipar fejlesztése. A közmunkaprogramok, és más foglalkoztatási programok keretében történnek átképzések.

Kalocsa városa a – Bács-Kiskun megyén belül nagyobb területű és közepes népességű – Kalocsai járás központja. Fekvése a megyében nyugati, a megyeszékhelytől, Kecskeméttől mintegy 80 km-re délnyugatra található a Dunához közel. A város közszolgáltatásai, funkciói, foglalkoztatottsága miatt kiterjedt vonzáskörzettel rendelkezik, de a kistérség északi települései a Duna-hídnak köszönhetően Dunaföldvár vonzáskörzetébe is beletartoznak.

Egy 2015 júniusában hozott kormányhatározat (1438/2015. (VI. 30.) Kormány határozat rendelkezett a Kalocsa és Paks térségében tervezett új Duna híddal kapcsolatos beruházásról) a Tolna és Bács-Kiskun megyét összekötő dunaföldvári és a Szekszárdtól északra megépített híd után egy harmadik építmény megvalósítását tartalmazza. Ennek előkészítésére, vagyis a tervezői munka elvégzésére a **központi költségvetés 870 millió forintot** biztosított.

Az **új hídnak** kormányzati és helyi szinten is nagy jövőt szánnak általános gazdaságélénkítő hatásain túl is. Bár a jelenlegi tervek szerint a létesítményt és a hozzá kapcsolódó utakat **2022 év végéig, adhatják át a forgalomnak**, a hídnak, illetve a javuló közlekedési lehetőségeknek köszönhetően a Duna kalocsai oldalán élők könnyebben vállalhatnak munkát nem csak az építkezésen, de a működtetésben is. A hídnak köszönhetően akár a tágabb régióból is érkezhettek majd munkások az építkezésre.

A tervezett nyomvonal: a dunántúli oldalon az M6 autópályától indulva Dunaszentgyörgyöt délről kerülve vág neki keleti irányba a Dunának, majd az új hídon át az alföldi oldalt Foktőtől északra kerülve éri el, és csatlakozik az 512-es számú főút meglévő szakaszába, amely lehetővé teszi a Kalocsától két kilométerrel északra csatlakozást az 51-es főútba. Ha a híd és valamennyi rávezető út megépül, az jelentős előrelépés lesz a kerékpárt használók számára is, hiszen a hídon irányhelyes utakat alakítanak ki, ezzel az egész tervezett infrastruktúra kerékpáros barát lesz.

2020. május 27-én megjelent, hogy a végső tervezési és kivitelezési szakaszba lépő fejlesztést a Duna Aszfalt Kft. végzi el összesen 91,9 milliárd forint értékben. A híd, valamint az azt a környező településekhez és az M6-oshoz kapcsoló 512-es és 5124-es utak végleges kivitelei terveit, illetve építkezését két alprojektben valósítja az út- és hídpítővállalat.

A **turizmus** a település egyik húzóágazata lehet, hiszen országos jelentőségű látnivalók és külföldön is elismert néphagyományi értékek találhatók a településen, Jelenleg a turizmus recesszív fázisban van, a vonzerő növelésére az önkormányzat számos erőfeszítést tesz a lokális kulturális és épített örökségi értékek ápolásával és népszerűsítésével. Kalocsa városára jelenleg az egy napos turizmus a jellemző, ami főként a szálláshelyek hiányának tudható be (ezen enyhít a közelmúltban megnyílt Pilvax hotel, valamint az Asztrik Panzió és néhány magán szállás), újabb központi szálláshelyek kialakítása jelentősen hozzájárulna a vendégéjszakák számának növelésére. *(Forrás: ITS)*

6.) Az időskor és annak jellemző problémái

Az időskor, az öregedés meghatározása több szempontból lehetséges. A demográfiai megközelítés alapja a születéskor várható életkor, az egészségesen eltölthető időtartam, de az időskor kezdete köthető a munkaerő-piaci aktivitás befejezéséhez, valamint a nyugdíjkorhatár eléréséhez is. Ezek a szempontok országonként, régióként, de akár települési szinten is eltérhetnek, így az időskor tárgyalásakor elsődleges problémát jelent az időskor kezdetére egy egységes álláspont kialakítása.

6.1) A demográfiai öregedés (Forrás: KSH-országos)

Több születés, kevesebb halálozás

Az előzetes adatok szerint 2020 január–augusztusában a születések száma 4,7%-kal több, a halálozásoké 4,4%-kal kevesebb volt, mint 2019 azonos időszakában. Ennek következtében a természetes fogyás 22%-kal, 6622 fővel csökkent az egy évvel korábbihoz képest. 2020 augusztusában az élveszületések száma 1,4%-kal nőtt, a halálozásoké 2,5%-kal csökkent 2019 azonos hónapjához viszonyítva. Az 1564 fős augusztusi természetes fogyás 18%-kal alacsonyabb volt az egy évvel korábbinál.

2020. augusztusban:

- 8094 gyermek jött világra, 1,4%-kal, 111 újszülöttel több, mint 2019 augusztusában.
- 9658 fő vesztette életét, 2,5%-kal, 244 elhunytal kevesebb az egy évvel korábbinál.

- A halálozások számának csökkenése és a születések számának emelkedése következtében a havi természetes fogyás 1564 fő volt, ami a 2019. augusztusi 1919-hez képest 18%-os mérséklődést jelent.
- A házasságkötések száma csökkent, 10 498 pár lépett frigyre, 7,0%-kal, 792-vel kevesebb a 2019. augusztusánál.

2020. január–augusztusban:

61 054 gyermek jött világra, 4,7%-kal, 2734-gyel több a 2019. január–augusztusi születésszámnál. Ezen belül január–februárban 8,8, március–májusban 2,3, júniusban 9,0, július–augusztusban pedig ismét 2,3%-kal több volt az élveszületések száma 2019 azonos hónapjaihoz képest.

A teljes termékenységi arányszám 1 nőre számított becsült értéke 1,54 volt a 2019. január–augusztusra számított 1,46-hoz képest.

84 099-en haltak meg, 4,4%-kal, 3888-cal kevesebben, mint egy évvel korábban. Január–februárban 13, májusban 0,7, június–augusztusban 2,9%-kal kevesebben, március–áprilisban 1,8%-kal többen hunytak el az egy évvel korábbinál.

A halálozások számának csökkenése, valamint a születések számának emelkedése következtében a természetes fogyás 23 045 fő volt, ami a 2019. január–augusztusi 29 667 főhöz képest 22%-kal kevesebb.

44 832 pár kötött házasságot, ami 3,1%-kal, 1363-mal több házasságkötést jelent. Január–márciusban 101, áprilisban 8,9%-kal több, míg május–júniusban 26, július–augusztusban 6,9%-kal kevesebb frigyet regisztráltak, mint 2019 azonos hónapjaiban.

Ezer lakosra 9,4 élveszületés és 12,9 halálozás jutott. Az előbbi 0,4 ezrelékponttal magasabb, az utóbbi 0,6 ezrelékponttal alacsonyabb volt a 2019. január–augusztusi időszakhoz képest. Mindezek következtében a természetes fogyás 3,5 ezrelékes értéke 1,0 ezrelékponttal alacsonyabb volt az egy évvel korábbinál. 2020. január–augusztusban ezer élveszületésre 3,5 csecsemőhalálozás jutott, ami 0,3 ezrelékpontos csökkenés az előző év január–augusztusihoz viszonyítva. A házasságkötési arányszám 6,9 ezrelék volt, 0,2 ezrelékponttal több 2019 azonos időszakához képest.

A népmozgalom főbb adatai, 2020. január–augusztus

Népmozgalmi esemény	Száma	Változás az előző év azonos időszakához képest, %	Ezer lakosra	Változás az előző év azonos időszakához képest, %
Élveszületés	61 054	4,7	9,4	4,5
Halálozás	84 099	–4,4	12,9	–4,6
Csecsemőhalálozás	213	–3,2	3,5 ^{a)}	–7,5
Természetes szaporodás/fogyás	–23 045	–22,3	–3,5	–22,4
Házasságkötés	44 832	3,1	6,9	3,0

a) Ezer élveszületésre.

2020. január 1-jén az ország népességének lélekszáma 9 millió 769 ezer fő volt, 3,3 ezerrel kevesebb, mint egy évvel korábban. 2019-ben a születések száma kismértékben, a halálozásoké ezt meghaladóan csökkent, és ez mérsékelte a természetes fogyás ütemét. Látványosan emelkedett a házasságkötések száma, ugyanakkor folytatódott a terhességmegszakítások csökkenő irányzata.

Kedvezőtlen jelenség a válások, a csecsemőhalálozás és a magzati halálozások számának emelkedése az előző évihez képest. Az előzetes adatok szerint 2019-ben 89 200 gyermek született és 129 600 lakos hunyt el. A természetes fogyás 40 400 főt tett ki, ami 2%-kal maradt el az egy évvel korábbtól. A születésszám csökkenése ellenére a teljes termékenységi arányszám 1,49-os értéke megegyezett az előző évvel. Ez azt jelenti, hogy változatlan gyermekvállalási kedv mellett a születésszám-csökkenés kizárólag a szülőképes korú női népesség létszámának visszaeséséből adódott. A nemzetközi bevándorlási többlet mérsékelte a természetes fogyásból eredő népességcsökkenés mértékét. Ennek eredményeként a népesség tényleges fogyása 3,3 ezer fő volt, 41%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban.

Fontosabb népmozgalmi események alakulása

Népmozgalmi esemény	1990	2010	2018	2019 ⁺	2019 ⁺ (2018=100,0%)
Élveszületés	125 679	90 335	89 807	89 200	99,3
Halálozás	145 660	130 456	131 045	129 600	98,9
Csecsemőhalálozás	1 863	481	304	335	110,2
Házasságkötés	66 405	35 520	50 828	65 300	128,5
Válás	24 888	23 873	16 952	17 400	102,6
Terhességmegszakítás	90 394	40 449	26 941	25 800	95,8
Természetes fogyás	-19 981	-40 121	-41 238	-40 400	98,0
Tényleges fogyás	-1 670	-28 602	-5 615	-3 300	58,8

⁺ Előzetes, részben becsült adatok.

A születések száma hosszan tartó csökkenés után 2011-ben érte el történelmi minimumát, 88 ezer esettel. Ezt követte egy emelkedő irányzat, amely következtében 2016-ban több mint 93 ezer gyermeket hoztak a világra. Az elmúlt három évben ismét csökkent a születések száma, 2018-ban és 2019-ben pedig 90 ezer fő alatt ingadozott. **A 2019. évi 89 200-ra becsült születésszám 0,7%-kal, mintegy 600 újszülöttel maradt el az előző évitől. Ennek oka, hogy stagnáló gyermekvállalási kedv mellett a szülőképes korú nők száma jelentősen csökkent.**

A halálozások száma több mint három évtized után először 2011-ben csökkent 130 ezer fő alá, és az ezt követő öt évben – 2015 kivételével – e szint alatt maradt. 2017-ben jelentősen, 3,6%-kal emelkedett a halálozások száma és 131,7 ezer főre nőtt, majd a következő két évben csökkenő irányzatot vett és 2019-ben ismét 130 ezer fő alá esett. **A 129 600 főre becsült halálozás 1,1%-kal, mintegy 1450 fővel volt alacsonyabb az egy évvel korábbinál.**

A csecsemőhalálozás alapvetően csökkenő trendjét csak néhány év emelkedése törte meg az elmúlt három évtizedben. Az 1 éven aluli elhunytak ezer élveszületésre jutó száma először 2011-ben esett 5 ezrelék alá, majd további javulást követően a 2018. évi 3,4 ezrelékes csecsemőhalálozás az eddig mért legalacsonyabb értéket jelentette. **2019-ben mintegy 10%-kal, 31-gyel emelkedett az 1 éven aluli elhunytak száma, az ezer élveszületésre jutó értéke pedig 0,4 ezrelékponttal, 3,8 ezrelékre nőtt.**

A házasságkötések száma hosszan tartó és jelentős csökkenést követően 2010-ben érte el a lokális minimumát 35,5 ezer házasságkötéssel.

Az ezt követő hat évben számottevően emelkedett a frigyek száma és 2016-ban húsz év után először volt 50 ezer fölött. A 2017. évi csökkenést követően 2018-ban kismértékben, majd 2019-ben robbanásszerűen nőtt a házasságkötések száma. **A 65 300-ra becsült házasságkötés mintegy 29%-kal, 14,5 ezerrel múlta felül az előző évi frigyek számát, és 1991 óta a legtöbb házasságkötést jelentette.** Ennél magasabb arányú növekedés utoljára 1946-ban történt, amikor a párok bepótolták a második világháború éve alatt elhalasztott házasságkötéseket.

A válások száma az ezredfordulót követő évtizedben 24–25 ezer körül alakult, majd az évtized végétől megindult csökkenés eredményeként 2014-ben ötven év után először esett 20 ezer alá. A 2015. évi emelkedést követő években felgyorsult a csökkenés üteme, és a 2016–2018 közötti három évben 13%-kal visszaesett a válások száma. A 2018. évi, csaknem 17 ezer válás 1960 óta a legalacsonyabb értéknek számított. **2019-ben a csökkenő irányzat megállt és a bíróságok 17 400 házasságot bontottak fel, így 2,6%-kal, 450-nel nőtt a válások száma.**

A halálozások számának a születéseknél nagyobb mértékű csökkenése mérsékelte a természetes fogyás ütemét. A két népmozgalmi esemény negatív egyenlegeként **2019-ben 40 400 fő volt a népesség természetes fogyása, ez kismértékű, 2,0%-os csökkenést jelentett az előző évhez képest.** A népesség lélekszámának tényleges fogyása ennél jóval kevesebb, 3,3 ezer fő volt a 2018-hoz képest megnövekedett, pozitív nemzetközi vándorlási egyenleg következtében. 2019-ben a nemzetközi vándorlás egyenlege 37 100 fővel mérsékelte a természetes fogyás mértékét.

A népesség korösszetételében történt változásokat három nagy életkori csoport létszámával, illetve a népességen belüli arányával lehet jellemezni. A 0–14 éves gyermekkorúak száma az előző évhez viszonyítva csak kismértékben csökkent, az össznépességen belüli aránya pedig változatlanul 14,5% maradt. A 15–64 éves aktív korúak létszáma 56 ezer fővel lett kevesebb és arányuk is csökkent, 66,1-ről 65,6%-ra. **Továbbra is megfigyelhető a népesség elöregedési folyamata.** A 65 éves és ennél idősebb lakosok száma közel 52 ezer fővel emelkedett, a népességen belüli arányuk pedig az egy évvel korábbi 19,3-ről 19,9%-ra nőtt. Az aktív korú népesség számának és arányának csökkenése miatt 2020. január 1-jén száz aktív korúra 22 gyermekkorú és 30 időskorú lakos jutott, mindkét érték kismértékben emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A népesség öregedési folyamatához az időskorúak számának emelkedése mellett a gyermekkorúak csökkenő létszáma is hozzájárul. A két népességcsoport egymáshoz viszonyított arányát az öregedési index értéke fejezi ki a legszemléletesebb módon. A 65 éves és annál idősebb lakosok száma és aránya először 2005-ben haladta meg a 0–14 éves gyermekkorúakét, és azóta az időskorúak túlsúlya folyamatosan nő. **2020. január 1-jén száz gyermekkorúra 137 időskorú lakos jutott, szemben az előző évi 133-mal.**

6.2) Születéskor várható élettartam (Forrás: KSH)

A magyarországi népességfogyás részben a magas halálozás következménye, az unió ötödik legkedvezőtlenebb halálozási rátája a magyar. Magyarországon 2015-ben 4,2 százalékkal többen (131 600-an) haltak meg, mint egy évvel korábban, a Budapesten élők számíthatnak a leghosszabb életre.

2017-ben a születéskor várható élettartam a férfiak és a nők esetében is az eddig számított legmagasabb érték volt, a férfiaknál 72,40 év, a nőknél 78,99 év. 1990-hez viszonyítva a férfiak várható élettartama 7,27 évvel, a nőké 5,28 évvel nőtt, így a nemek közötti különbség 8,58 évről 6,59 évre mérséklődött.

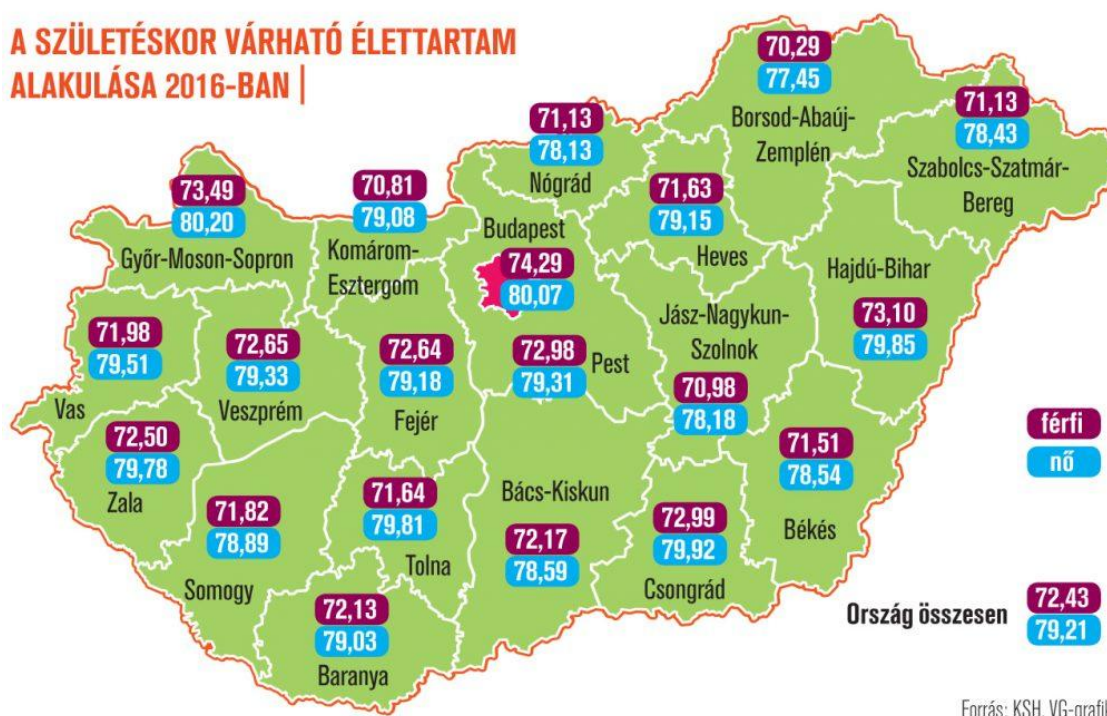
Születéskor várható átlagos élettartam, átlagéletkor (2001–)

Területi egység		Születéskor várható átlagos élettartam					
		férfi			nő		
neve	szintje	2001	2012	2019	2001	2012	2019
Budapest	főváros, régió	69,28	73,58	75,00	76,52	79,23	80,21
Bács-Kiskun	megye	67,41	70,96	72,78	76,73	78,22	79,46
Ország összesen	ország	68,15	71,45	72,86	76,46	78,38	79,33

Területi egység		Átlagéletkor					
		férfi			nő		
neve	szintje	2001	2012	2020	2001	2012	2020
		01.jan					
Budapest	főváros, régió	39,2	40,3	40,9	43,9	44,8	45,3
Bács-Kiskun	megye	37,1	39,6	41	41,1	44	45,5
Ország összesen	ország	37,1	39,3	40,6	41,1	43,5	44,8

A születéskor várható élettartam, az iskolai tanulmányokkal eltöltött időszak mind a fiatalkor, mind az időskor határát egyre feljebb tolta, a kezdetekben használt 60 év feletti időskori korhatár (nyugdíjkorhatár) 62, majd 65 évre tolódott ki, ennek ellenére számos szociológiai tanulmány továbbra is, a 60 évet veszi az időskor kezdetének.

A SZÜLETÉSKOR VÁRHATÓ ÉLETTARTAM ALAKULÁSA 2016-BAN |

Forrás: KSH, VG-grafika

Mindebből fakadóan az öregedési index, amely a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja, idén 137-re emelkedett. Vagyis 100 gyermekkorúra csaknem 137 idős jut. Ez az arány 2012-ben még csak 116 volt, az ezredfordulón pedig jóval 100 alatti értéket mértek (91,3). Azonban, mikorra a Ratkó-gyerekek már mind nyugdíjban lesznek, 22 százalék felett lehet az idős népesség aránya, ami esetükben 33 százalékos feletti eltartottsági rátát eredményez. Ha nem történik változás, akkor 2040 után várható az igazi baj, hisz addigra már a hetvenes évek második felében született „Ratkó-unokák” jó része sem lesz aktív. A problémára leginkább a születésszám növekedése lenne megoldás.

6.3) Csecsemőhalálozás

A csecsemőhalálozási arányszám a 2. világháború óta gyorsan csökkent. 1949-ben ez 91,0 volt, 1960-ban 47,6, 1970-ben 35,9, 1980-ban 23,2, 1990-ben 14,8, 2000-ben 9,2, 2010-ben 5,1. A csecsemőhalandóság először, 2011-ben csökkent 5 ezrelék alá és 2012-ben is e szint alatt maradt. 2013-ban a javuló irányzat megállt és 5 ezrelék fölé emelkedett az újszülöttek mortalitása.

Az ezt követő két évben ismét kedvező fordulat következett be, és ennek eredményeként 2015-ben tízezer újszülött közül 41 (ezer közül 4,1) hunyt el egyéves kora előtt, mely érték 2020. első nyolc hónapjában 3,5. A csökkenés mindkét nem esetében megfigyelhető volt.

6.4) Az elöregedés és annak hatása a társadalomra, a nyugdíjrendszerre

A demográfiai öregedés a modern társadalmak szükségszerűen bekövetkezett népességlejtelődési tendenciájaként fogható fel, amely számos problémát vet fel az államok, önkormányzatok illetve, azok szociális szakemberei számára.

Az elöregedés annak köszönhető, hogy a modern társadalom magával hozta az alacsony születés, illetve gyermekszámot, a népesség pedig az egyre hosszabbodó születéskor várható élettartam révén csökken, vagyis az idősök aránya nő, a fiatalok aránya csökken. Ezt alátámasztják a népességre vonatkozó magyarországi adatok.

Népesség, népességmozgalom					
Megnevezés	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
A népesség száma (január 1.)-ezer fő	9.856	9.830	9.798	9.778	9.773
Az éveszülöttek száma	91.690	93.063	91.577	89.807	89.193
A halálozások száma	131.697	127.053	131.674	131.045	129.603
A természetes szaporodás, fogyás száma (-)	- 40.007	-33.990	-40.097	-41.238	-40.410

Forrás: KSH-STADAT

Az utóbbi időszakra jellemző alacsony születésszám hosszabb távon fogja megbosszulni önmagát, 2020-ban a „baby-boom-korosztály” nyugdíjba menetele fogja jelentősen növelni a nyugdíjasok számát, 2050-re pedig a halandóság folyamatos csökkenését, az élettartam további növekedését várják, amely alapjaiban rendítheti meg a szociális ellátórendszert, nyugdíjrendszereket.⁵

A nyugdíjrendszerek finanszírozhatósága kerül leginkább veszélybe akkor, amikor az elöregedésről beszélünk. A központi költségvetés a társadalombiztosítás alrendszerébe tartozó Nyugdíjbiztosítási Alap és Egészségbiztosítási Alap költségvetésének meghatározásakor deficittel számol, jelenleg is kevés és – a gazdasági aktivitás és a munkanélküliség növekedésének hatására – egyre inkább csökken az Alapokba befizetett járulékok mértéke. Az elöregedő társadalmak nyugdíjasainak száma növekedni fog, a munkaképes lakosság – az alacsony születésszámnak köszönhetően – csökken, amely a nyugdíjak finanszírozhatóságát, a nyugdíjak mértékének színvonalát is veszélyeztetni fogja. Mindez megnöveli az állam, a helyi önkormányzatok szociális jellegű kiadásait.

Nem meglepő módon a nyugdíjrendszerek fenntarthatósága szempontjából fontos indikátorok egyre rosszabb számokat produkálnak.

A gyermeknépesség eltartottsági rátája a gyermekkorú népességnek (0–14 éves) az aktív korú (15–64 éves) népességhez viszonyított arányát fejezi ki. Az indikátor a népesség korösszetételéről nyújt információt, amelynek a társadalmi ellátó rendszerekben van jelentősége. A mutató mértéke és változásának iránya azt jelzi, hogy mekkora, és hogy növekvő vagy csökkenő terhet jelent a munkavállalási korú népességnek a gyermekek eltartása.

Az idős népesség eltartottsági rátája az idős korú népességnek (65–X éves) az aktív korú (15–64 éves) népességhez viszonyított arányát fejezi ki. Az indikátor a népesség korösszetételéről nyújt információt, amelynek a társadalmi ellátó rendszerekben van jelentősége.

⁵ Hablicsek László-Pákozdi Ildikó – Az elöregedő társadalom szociális kihívásai

A mutató mértéke és változásának iránya azt jelzi, hogy mekkora, és hogy növekvő vagy csökkenő terhet jelent a munkavállalási korú népességnek az időskorúak eltartása.

Az **öregedési index** az idős korú népességnek (65–X éves) a gyermekkorú népességhez (0–14 éves) viszonyított arányát fejezi ki. A népesség korösszetétele változásának és az öregedés folyamatának legfontosabb indikátora, amelynek a demográfiai jövő szempontjából van kiemelt jelentősége.

A gyermeknépesség eltartottsági rátája, %

2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
21,4	21,6	21,7	21,9	22,0	22,2

Az idős népesség eltartottsági rátája, %

2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
26,5	27,2	27,9	28,5	29,3	30,3

Öregedési index, %

2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
123,6	126,1	128,5	130,2	132,9	136,6

Az idei évre a KSH legfrissebb adatai szerint Magyarországon a népesség eltartottsági rátája megközelítette az 52,5 százalékot, ami csúcsot jelent. A 2016-os 48,8 százalék pedig komoly emelkedés a 2012-es 45,7 százalékhoz képest. Ez annak tudható be, hogy egyre több időskorú eltartását kell megoldani, és nem annak, hogy több a gyermek. A fiatalok eltartottsági rátája ugyanis 21-22 százalék körül mozog évek óta. Tizenhat évvel ezelőtt az arány még kiegyenlítettnek számított: 24-24 százalék volt az idősek és a fiatalok eltartottsági rátája is.

6.5) Az idősek munkavállalásának lehetőségei

Az időskorúak foglalkoztatottsága Magyarországon nem jellemző, 60 év felett számuk rohamosan csökken. Az idősek munkaerő-piaci részvételét növelni kellene ahhoz, hogy a nyugdíjak finanszírozhatók legyenek, egyebek mellett ezt a célt szolgálja a 65 éves nyugdíjkorhatár bevezetése.

A munkáltatók a fiatalabb munkaerőt részesítik előnyben, a foglalkoztatottak mintegy 2/3-a 45 év alatti. Már 45-50 év feletti álláskeresőknél is nehézséget okoz a munkaerő-piacra való visszatérés, ha állásukat elvesztették, 60 év felett, pedig minimálisra csökken a foglalkoztatottságra való esély.

Az országban a munkaerő-piaci helyzet további problémákat is hordoz magában, az **aktív korúak foglalkoztatottsága**, a **munkanélküliség kezelése** is megoldásra vár, így az időskorúak jelentős számú munkavállalása nem valószínű, hogy a közeljövőben megvalósul.

6.6) A kisközösségi, családi szint felbomlása, az ellátórendszer túlterheltsége

A szociális gondoskodás legalsóbb szinten kisközösségek révén, így például a **család** segítségével **valósulhatna** meg. A korábban jellemző **családmodell**, mely szerint a nők „háztartásbeliként” segítették a családtagokat, és gondoskodtak felmenőikről is, a gazdaság fejlődésével fokozatosan **felbomlott**. A család a továbbiakban nem támaszkodhatott a családfő munkájára és jövedelmére, az asszonyoknak is munkát kellett vállalniuk ahhoz, hogy családjukról megfelelően gondoskodni tudjanak. A kisközösségekben megvalósuló gondoskodás azokban a családokban, ahol a szülők valamelyike hiányzott, vagy a családban megélhetési zavarok keletkeztek, különösen sebezhető volt.

A családoknak jelentős nehézséget okoz a **család idősebb tagjairól való gondoskodás**, hiszen a család valamelyik tagjának munkaerő-piacról való kiválása a gondozás miatt – a jelenlegi piacgazdaságban – hatalmas többlet terhet jelent. A munkabér hiányát nem pótolja megfelelően a szociális ellátórendszeren belüli ápolási díj, és különösen a teljes felügyeletet igénylő idős, beteg embereknek a házi segítségnyújtás sem jelent feltétlen megoldást. Az idős emberekben még élő, egymást segítő családmodell – kisebb kivételekkel – már a múlté, amely miatt **nehezen tudják elfogadni** azt, ha szociális otthoni elhelyezést kezdeményezne a család részükre.

Amennyiben az időskorú személy önként csatlakozik a szociális ellátórendszerhez, további problémát jelent a **szociális otthoni férőhelyhiány**. A szociális otthonok, főként az állam, illetve az önkormányzatok által működtetettek állandó férőhelyhiánnyal küszködnek, a sorban állás hónapokat vehet igénybe, elsősorban „kihalásos alapon” zajlik, amely az azonnali intézkedést, gondozást igénylő időseknél jelent problémát. Gyakori a gondoskodást igénylő, de már kórházi gyógykezelést nem igénylő idősök kórházban való hosszadalmas fektetése, amely az egészségügyet is túlterheli és hosszú távon nem tartható.

A szociális otthoni elhelyezéshez való hozzájárulást tovább gyengíti, hogy az egyénnek, az élete munkájával megteremtett **lakóhelyét kell elhagynia** annak érdekében, hogy „egy ágyat kapjon cserébe”, a jól megszokott lakókörnyezet helyett, nem is beszélve arról, hogy ezek az intézmények a családtagoktól gyakran távol helyezkednek el – a gyermekek elköltözése miatt – amely a családi kötelezettségeket tovább gyengítheti. A nem állami fenntartásban működő, idősök számára elhelyezést biztosító intézmények, nyugdíjas házak, egyszeri befizetési összege, belépési hozzájárulása (mindkettő mellett fizetni kell a havi térítési díjat is) az emberek többsége számára, főleg vidéken, anyagi körülményeik miatt nem hozzáférhető.

A több generációs együtt élő, egymást támogató családmodell felbomlása visszafordíthatatlanul bekövetkezett. A nők munkavállalása, a lakáskörülmények, a munkaerő-piaci kihívásoknak való megfelelés megváltoztatták a családon belüli munkamegosztást. A tartós gondozás-ápolás klasszikusan női szerepét ma már kevesen vállalhatják, elsősorban anyagi megfontolások miatt.

7.) A szociális jog szabályozása, különös tekintettel az idősgondozásra

7.1) Szociális gondoskodás jogszabályi háttere

A jogállamiság elve alapján **Magyarország Alaptörvénye** (Magyarország Alaptörvénye, 2011. április 25. – továbbiakban: Alaptörvény) **deklarálja az állampolgárok szociális biztonságához való jogát**. („Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.” (XIX. cikk (1) bek.)

Az Alaptörvény szerint Magyarország a **szociális biztonságot** rászorulóknak esetében „**a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg**.” (XIX. cikk (2) bek.) A garanciális szabályok között azonban a korábbiaknál nagyobb hangsúlyt helyez az állami szerepvállalásra és egy erőteljesebb szabályozási felelősségre. („Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazodóan is megállapíthatja.” (XIX. cikk (3) bek.)

Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes **állami nyugdíjrendszer fenntartásával** és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.”(XIX. cikk (4) bek.)

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata (Szt. 2.§). Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bek. 4), 8) pontja kimondja, hogy a **települési önkormányzat feladata** – egyebek mellett – az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások biztosítása.

Az **állam** és az **önkormányzat feladata** a szociális ellátó rendszer működtetése, amelyhez hozzá tartozik a **feladatok finanszírozása** is. Az Országgyűlés a központi költségvetésben, a helyi önkormányzat a saját költségvetésében dönt arról, hogy az adott évben, milyen szociális célra mennyi összeget fordít. A helyi önkormányzat a lakosság igényei alapján, és anyagi lehetőségeitől függően a szociális alapellátáson túl további szociális ellátások, intézmények finanszírozásáról, fenntartásáról dönthet.

A **szociális törvény** (Szt.) **célja** a szociális biztonság megteremtése és megőrzése, a szociális ellátás feltételeinek biztosítása. Az Szt. 2015. március 1. napjával hatályba lépő módosításával, az eddig nyújtott **támogatások nagy részének szabályozása kikerült** a törvényből, valamint annak végrehajtására kiadott, a pénzügyi és természetben szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló **63/2006. (III. 27.) Kormányrendeletből**. Az önkormányzatok által megállapítható ellátások neve egységesen **települési támogatás**, melynek megállapításával az önkormányzatok az **általuk támogatandónak ítélt élethelyzetekre** nyújthatnak támogatást.

Az egyes szociális ellátásoknak az Szt.-ben, valamint **Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének szociális rendeletében** – 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet az egyes szociális ellátásokról – meghatározott feltételei vannak.

Az Szt.-hez szorosan kapcsolódva a **személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások** megszervezéséhez a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. Kormányrendelet nyújt további jogszabályi hátteret.

A **gyermekvédelemhez** kapcsolódó legfontosabb törvények és rendeletek, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet.

Helyi szinten ugyanezt, a személyes gondoskodást nyújtó **szociális és gyermekjóléti ellátásokról** szóló 4/2016. (II. 12.) **önkormányzati rendelet**, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások intézményi térítési díjának megállapításáról szóló 6/2020. (II. 28.) önkormányzati rendelet, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások intézményi térítési díjáról szóló módosított 6/2012.(III.31.) önkormányzati rendelet szabályozza.

A biztosítási típusú **nyugellátások** finanszírozása a társadalombiztosítás útján valósul meg, melyet a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény szabályoz, az időséket érintő nyugellátásokra való jogosultság feltételeinek további részletezése a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény alapján valósul meg.

7.2) A szociális döntéshozatalban résztvevő testületek, hatóságok

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bek. 4), 8), 8a.) pontja kimondja, hogy a **települési önkormányzat feladata** – egyebek mellett – az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások; szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg.

Szabályozásra kerültek a 2013. január 1-től, majd 2015. március 1-től a járási hivataloknak átadott államigazgatási feladat- és hatáskörök, valamint a képviselő-testületnél, polgármesternél, jegyzőnél, maradó szociális feladat és hatáskörök. Az Szt. a szociális igazgatással és a szociális ellátásokkal kapcsolatos, a Gyt. a gyermekek védelmével és a gyámügyi igazgatással kapcsolatos képviselő-testületi, polgármesteri és jegyzői hatásköröket állapítja meg.

Kalocsa Város Képviselő-testülete 12 főből áll, 6 szakbizottsága van, melyből a szociális támogatással, szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal kapcsolatos önkormányzati feladatokat a hét fős **Kulturális és Szociális Bizottság** végzi. A Képviselő-testület a szociális és gyermekvédelmi gondoskodással összefüggő önkormányzati hatásköröket szakbizottságára ruházta át (Kalocsa Város Önkormányzata 11/2013. (VII. 26.) önkormányzati rendelete a Képviselő-testület és Szervei Szerkezeti és Működési Szabályzata - 3. sz. *melléklet*).

8.) Szociális igazgatási feladatok változása

Az államigazgatási és a közigazgatási rendszer átalakítása, az önkormányzati hatáskörök szűkítése jelentős változást hozott. 2013. január 1. napjával megkezdtek működésüket a járási hivatalok, Kalocsa város esetében a Kalocsai Járási Hivatal.

A korábban jegyzői (képviselő-testületi, illetve bizottsági) hatáskörben lévő **szociális feladatok** egy részének első körben **2013. január 1.** napjától (ápolási díj, alanyi- és normatív közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság), majd második körben **2015. március 1.** napjától (aktív korúak ellátása) a **járási hivatalokhoz történő delegálásával**, valamint a szociális törvény módosításával, **átalakult a szociális támogatások rendszere.**

A pénzbeli és természetbeni **szociális ellátások átalakulásának fő elemei:**

- az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek:
  - egységesedtek a segélyezéssel kapcsolatos hatáskörök;
  - módosult a szociális törvény alapján kötelezően biztosítandó ellátások köre;
  - bővült az önkormányzatok mozgásterét az általuk nyújtott ellátások meghatározásában.
- átalakult a finanszírozás rendszere.

A törvénymódosítással, az eddig nyújtott **támogatások nagy részének szabályozása kikerült az Szt-ből**, valamint annak végrehajtására kiadott, a pénzbeli és természetben szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló **63/2006. (III. 27.) Kormányrendeletből.**

Az önkormányzatok által biztosított ellátások neve egységesen **települési támogatás**. E támogatás keretében az önkormányzatok az **általuk támogatandónak ítélt élethelyzetekre** nyújthatnak támogatást. **Ennek szabályait** (megállapítás, folyósítás, kifizetés, felhasználás, ellenőrzés) **rendeleti formában kellett szabályozni** 2015. február 28-áig, melynek Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete, az egyes szociális ellátásokról szóló **4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete megalkotásával eleget tett.**

A módosítás az Szt. által jelenleg szabályozott ellátások közül az alábbiakat érintette, **ezekre vonatkozóan az Szt. 2015. március 1-jétől már nem tartalmaz szabályozást:**

- lakásfenntartási támogatás,
- adósságkezelési szolgáltatás,
- méltányossági ápolási díj,
- méltányossági közgyógyellátás.

A jelzett támogatások **beépültek a települési támogatásba**. A fentiekén túl az **önkormányzati segély is átalakult**, a rendkívüli élethelyzetre tekintettel is a **települési támogatás** keretében nyújtható támogatás. Az önkormányzatok saját hatáskörben dönthettek, hogy 2015. március 1-től milyen támogatásokat folyósítanak, **ezek biztosítása az önkormányzatok költségvetési felelőssége.**

A **helyi szociális feladatok ellátására a központi költségvetés támogatást biztosít** azon önkormányzatok számára, amelyek esetében az egy főre jutó **adóerő-képesség nem haladja meg** a 32.000 Ft-ot. **Önkormányzatunk jogosult** a támogatás igénybevételére, azonban **ez az összeg nem nyújt fedezetet** az eddigi, az Szt. alapján biztosított ellátások **változatlan esetszámban és összegben történő finanszírozására** (a finanszírozás csökkenése elsősorban a lakásfenntartási támogatást és a közgyógyellátás helyébe lépő gyógyszer-támogatás mértékét érintette).

Az önkormányzatoknak lehetőségük van a szociális támogatások növelése érdekében helyi adók bevezetésére, azonban **Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete, a szociális támogatások forrásának növelésére helyi adót nem vetett ki.**

Települési támogatások

Az önkormányzatok által biztosított ellátások neve **2015. március 1-jétől** egységesen **települési támogatás**. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, **rendeletükben szabályozott** élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az önkormányzat kötelezettsége abban állt, hogy a települési támogatásról **rendeletet alkosson**.

Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében **milyen célokra**, mely feltételek teljesülése esetén **milyen összegű támogatást nyújt**, teljes mértékben az **önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik**.

Az Szt. által szabott **egyetlen kötelezettség az**, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére **rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani**. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az **önkormányzat jogosultsága**, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

Az **Szt. a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét** csak példálózóan sorolja fel:

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozó ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszer-kiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A **szociális ellátások értékhatára**, illetőleg a támogatás mértéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének meghatározott százalékában van megállapítva. Az **öregségi nyugdíj** mindenkori legkisebb összege 2007. óta, jelenleg is **28.500 Ft/hó**.

9.) Az Szt. módosításának hatása a támogatások megállapítására

9.1) Lakásfenntartási támogatás és adósságkezelési szolgáltatás

A helyi lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételeinek szabályozásakor a korábban hatályos Szt. szabályait, a támogatás összegének meghatározásakor, pedig a város **költségvetési lehetőségeit**, valamint az Szt. alapján **ellátásban részesültek számát** és az általuk igénybe vett **támogatási összeg átlagát** (4.500 Ft) vette az önkormányzat figyelembe, a korábbi helyett, az új támogatási forma megállapításánál.

A fogyasztási egység kiszámítása továbbra is egy képlet alapján történik. A jogosultság megállapítását a lakásnagyság is befolyásolja. A lehetséges (képlet alapján számított) támogatás összege **2.500 Ft/hó - 4.500 Ft/hó között, egy évre kerül megállapításra**. A támogatás utalása a szolgáltató részére történik, annak összegét a szolgáltató a számlán jóváírja.

9.2) Méltányossági közgyógyellátás

Az ellátás szabályai **2015. március 1-jétől kikerültek az Szt.-ből**, ettől az időponttól kezdődően **biztosítása nem kötelező**. Az Szt. alapján, az egészségbiztosítási szakigazgatási szerv által meghatározott, és a központi költségvetésből finanszírozott éves gyógyszerkeret **legnagyobb** összege 12.000 Ft/hó volt.

A közgyógyellátás szociális alapon vehető igénybe azok számára, akiknek gondot jelent a gyógyszerek megvásárlása vagy a különböző kezelések, vizsgálatok igénybe vételéhez van szükségük segítségre. **A közgyógyellátás jogosultságnak három típusa van:** az alanyi jogon, a normatív alapon és a méltányossági alapon járó közgyógyellátás.

Alanyi jogosultsággal rendelkezik többek között:

- aki rendszeresen szociális segélyt kap és egészségkárosodott
- aki maximum 30%-os rokkantsággal rendelkezik és rokkantsági járadékot kap
- aki rokkantsági ellátásban részesül
- aki után a szülő magasabb összegű családi pótlékot kap

Normatív alapon jogosult az, akinek a gyógyellátási költségei havonta meghaladják a mindenkori öregségi nyugdíj minimum összegének 10%-át, azaz a 2850 Ft-ot és a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el a nyugdíjminimumot, a 28.500 Ft-ot, egyedül élők esetében a 42.750 Ft-ot.

Méltányosság igénybe vételéhez a jegyzőhöz kell beadni a kérelmet.

Az **önkormányzatok a települési támogatás** keretében biztosíthatnak támogatást a **gyógyszerkiadások** viseléséhez. Az önkormányzati költségvetés **nem teszi lehetővé a 12.000 Ft/fő/hó összegű** éves gyógyszerkeret megállapítását, azonban az egészségbiztosítási szerv által kiszámolt **átlaghoz közelítve, az önkormányzat 3.000 Ft/ fő/hó összegben járul hozzá** a gyógyszerkiadásokhoz, abban az esetben, **ha a kérelmező alanyi-, vagy normatív módon nem jogosult közgyógyellátásra.**

9.3) Méltányossági ápolási díj

Az ellátás szabályai **2015. március 1-jétől kikerültek az Szt.-ből.** Az **ellátás biztosítása** a települési önkormányzatok számára **eddig sem volt kötelező.**

A Képviselő-testület döntése alapján, **2015. március 1. napjától** hozzátartozó ápolása címén Kalocsa városban **új ápolási díj nem került megállapításra**, tekintettel arra, hogy az **Szt. alanyi jogon – a járási hivatalnál – lehetővé teszi** a súlyosan fogyatékos és tartósan beteg hozzátartozó ápolása címén az **ápolási díjnak (alapösszegben, emelt-, valamint kiemelt összegben történő) igénybevételét.**

9.4) Egyéb önkormányzati támogatások

A **szociális rendeletben**, a korábbiakban is szabályozott

- a) tűzifa támogatás, karácsonyi-, húsvéti juttatás,
- b) temetési költségekhez nyújtott támogatás,
- c) eseti önkormányzati támogatás (65 év felettiek támogatása),
- d) rendkívüli szociális támogatás (rendkívüli segély),
- e) szociális kölcsön támogatás

változatlan formában került az új szociális rendeletbe. A szociális rendelet hatályba lépésének időpontja **2015. március 1.** napja volt.

10.) Kalocsa város szociális ellátórendszere

Kalocsa Város Önkormányzata, a Szt.-ből 2015. március 1. napjától kikerült **valamennyi pénzbeli- és természetbeni ellátás** (rendkívüli települési támogatás, lakásfenntartási támogatás, ápolási díj, gyógyszer-támogatás, temetési támogatás) **igénybevételére lehetőséget biztosít.** Ápolási díj megállapítására azonban már nincs lehetőség, tekintettel arra a tényre, hogy ez a támogatási forma alanyi jogon a járási hivatalnál kérelmezhető.

A Szt.-ben szabályozott **ellátásokon túl**, saját költségvetése terhére **rendkívüli szociális támogatást** (polgármesteri támogatást), **tűzelő támogatást, karácsonyi-, húsvéti juttatást biztosít.**

A csökkenő állami finanszírozás és a költségvetési megszorítások miatt, egyéb ellátásokat nem állapított meg.

A **szociális ellátásoknak** az Szt.-ben és az önkormányzat szociális rendeletében [4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet, a továbbiakban: R.] **meghatározott feltételei** vannak. A jogosultság megállapítása - egyéb feltételek megléte esetén - jövedelmi és vagyoni helyzetűtől (Szt. 4.§) függőek. Az ellátások megállapításánál a mindenkori öregségi nyugdíjminimum összege, vagy annak meghatározott százaléka a mérték, melyet az egyén illetve családja egy főre jutó jövedelméhez viszonyítanak (5. sz. melléklet). Az **öregségi nyugdíjminimum összege** 2007. év óta nem emelkedett [352/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 7.§ - **28.500 Ft**].

Jellemzően az aktív korúak, a gyermekes családok, az idősek, vagy a hozzátartozójuk kéri az egyes támogatásokat, illetve a gyermekjóléti és szociális ellátórendszerből jelzik a rászorultságot. A **kérelmeket** a Polgármesteri Hivatal **Lakossági Ügyfélszolgálatához** kell benyújtani. Az Ügyfélszolgálat munkatársai, valamint a szociális referens a kérelmeket előkészítik és döntésre a hatáskörrel rendelkező szervhez továbbítják (bizottság, polgármester, jegyző).

11.) Önkormányzati hatáskörből kikerült, de az Szt. alapján nyújtható szociális ellátások

11.1) Aktív korúak ellátása.

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás.

A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek:

- a. aki egészségkárosodott:
  - munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
  - vakok személyi járadékában részesül, vagy
  - fogyatékosági támogatásban részesül;
- b. akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- c. akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően újabb álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy
- d. aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- e. akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az árvaellátásra jogosult gyermekek tartása címén megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnt, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Az aktív korúak ellátásának két típusa:

- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

11.1.1) Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult:

- a. aki egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- b. 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani,

11.1.2) Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították, és nem jogosult egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy az állami foglalkoztatási szervnél **kéri az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét** (amennyiben még nem nyilvántartott álláskereső), valamint köteles az állami foglalkoztatási szervvel együttműködni

Az **együttműködés keretében** az álláskereső rendszeresen, az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztálya által megadott időpontban személyesen felkeresi a járási hivatal foglalkoztatási osztályát, elfogadja a felajánlott munkát, képzési lehetőséget, munkaerő-piaci szolgáltatást, munkaerő-piaci programban való részvételt és önállóan is aktívan keres munkát.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy köteles a jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, **körülmények megváltozásáról**

- **8 napon belül értesíteni az ellátást megállapító szervet** (járási, kerületi hivatal hatósági osztályát)
- **15 napon belül az állami foglalkoztatási szervet** (járási kerületi hivatal foglalkoztatási osztályát).

A jogosultságot megállapító szerv a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság feltételeinek fennállását évente legalább egyszer felülvizsgálja.

A felülvizsgálat során igazolni kell, hogy a felülvizsgálat időpontját megelőző egy évben, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságának fennállása alatt legalább 30 nap időtartamban

- közfoglalkoztatásban vett részt, vagy
- keresőtevékenységet – ideértve az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett munkát, valamint a háztartási munkát – folytatott, vagy
- munkaerőpiaci programban vett részt, vagy
- az Flt. szerinti, és legalább hat hónapra meghirdetett képzésben vett részt, vagy
- az ilyen képzésben való részvétele folyamatban van, vagy
- a szociális szövetkezeti tagsági jogviszonya keretében a szociális szövetkezet közös termelésében közvetlenül közreműködött.

A 30 nap számításánál a közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni.

Az aktív korúak ellátása iránti kérelem a kérelmezőt álláskeresőként nyilvántartó állami foglalkoztatási szervnél is benyújtható.

11.2) Időskorúak járadéka

Az időskorúak járadéka azoknak az idős személyeknek a részére biztosít ellátást, akik a nyugdíjkorhatáruk betöltése után a szükséges szolgálati idő (részn nyugdíjhoz: legalább 15 év, teljes nyugdíjhoz: legalább 20 év) hiányában saját jogú nyugellátásra nem jogosultak és jövedelemmel egyáltalán nem vagy csak minimális mértékben rendelkeznek.

Az időskorúak járadékát a járási hivatal állapíthatja meg.

Az időskorúak járadékára az a személy jogosult, aki

A) nem egyedülálló, és

1) betöltötte a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt, és

2) a saját és a vele együtt lakó házastársa vagy élettársa együttes jövedelme alapján számított havi egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a nyugdíjminimumnak) 80 %-át (2018-ban a legfelül idézett kormányrendeletben meghatározott 24.955 forintot),
vagy

B) egyedülálló, és

1) betöltötte a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt, de 75 évesnél fiatalabb, és

2) a nyugdíjminimum 95%-át (2018-ban a 29.355 forintot) nem haladja meg a havi jövedelme,
vagy

C) egyedülálló, és

1) 75 évesnél idősebb, és

2) a nyugdíjminimum összegének 130 %-át (2018-ban a 39.630 forintot) nem haladja meg a havi jövedelme.

Egyedülállónak az a személy minősül, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van. Különélők a házastársak, ha eltérő lakcímre vannak bejelentve.

Az időskorúak járadékának havi összege

Ha a jogosultnak nincs jövedelme:

a fenti A) pont szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 85%-a (2018-ban a kormányrendelet szerint 24.955 Ft)

a fenti B) pont szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100%-a (2018-ban a kormányrendelet szerint 29.355 Ft)

a fenti C) pont szerinti jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-a (2018-ban a kormányrendelet szerint 39.630 Ft)

Ha a jogosultnak van jövedelme, akkor a fenti összegek és a jogosult havi jövedelmének a különbözete az időskorúak járadéka.

Ha a különbözet összege az ezer forintot nem éri el, a jogosult részére akkor is legalább ezer forint összegű járadékot kell megállapítani.

2018-tól az időskorúak járadékának havi összegei a kötelező nyugdíjemeléssel megegyező arányban emelkednek - ezért magasabbak 3%-kal a 2018-ra érvényes összeghatárok és összegek a tavalyinál.

Az időskorúak járadékának forintban kifejezett havi összegeit a Kormány évente rendeletben meghatározza.

Az időskorúak járadékában részesülő személy a járadék folyósításának időtartama alatt egészségügyi szolgáltatásra jogosult.

Vonatkozó jogszabályok:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 32/B-32/C §-ai,

- a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatás fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. tv. 16. § h) pontja,

- a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 14.§-a,

11.3) Ápolási díj

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

11.3.1) Ápolási díj (alanyi jogon)

Alanyi alapösszegű ápolási díjra **jogosult** a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi. **Emelt összegű ápolási díjra jogosult** a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, fokozott ápolási szükséglettel rendelkező személy gondozását, ápolását végzi. **A kiemelt ápolási díjra jogosult** az a közeli hozzátartozó, aki által ellátott személy: 18. életévét betöltötte, és a rehabilitációs hatóság a komplex minősítés során megállapítja, hogy a megváltozott munkaképességű személy egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes, vagy 18. életévét nem töltötte be, vagy betöltötte, de tanulmányokat folytat, és utána állapota miatt magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak, és ezzel együtt a magasabb összegű családi pótlékra jogosító állapot igazolását végző szakorvos igazolja, hogy betegsége vagy fogyatékos állapota miatt tartós ápolást-gondozást igényel.

A járási hivatal a **fokozott ápolást igénylő** súlyosan fogyatékos személy gondozását, ápolását végző, de a kiemelt ápolási díjra való jogosultság feltételeinek meg nem felelő személy kérelmére emelt összegű ápolási díjat állapít meg.

Fokozott ápolást igénylő az a személy, aki mások személyes segítsége nélkül önállóan nem képes

- a) étkezni, vagy
  - b) tisztálkodni, vagy
  - c) öltözködni, vagy
  - d) illemhelyet használni, vagy
  - e) lakáson belül - segédeszköz igénybevételeivel sem - közlekedni,
- feltéve, hogy esetében az a)-e) pontokban foglaltak közül legalább három egyidejűleg fennáll.

11.3.2) Méltányosságból megállapítható ápolási díj

Az **Szt.** 2015. március 1. napjától **hatályon kívül helyezte** az erre vonatkozó szabályozást.

11.4) Közgyógyellátás

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az **egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához** kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében **biztosított hozzájárulás**. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy, gyógyszerkerete erejéig – külön jogszabályban meghatározottak szerint – térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott egyes gyógyszerekre, gyógyászati segédeszközökre, gyógyászati ellátásokra.

11.4.1) Közgyógyellátás alanyi jogon

Vonatkozó jogszabályok: *Szt.* 49. §, *Szt.* 50-50/C. §, 63/2006. (III. 27.) Kormányrendelet 35-49.§

Ellátás megállapítására jogosult szerv: Járási Hivatal

Jogosult az ellátás megállapítására:

Alanyi jogcímen jogosult közgyógyellátásra

- a) az átmeneti gondozásban részesülő, és a nevelésbe vett kiskorú;
- b) az aktív korúak ellátására jogosult egészségkárosodott személy;
- c) a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott;
- d)

e) a központi szociális segélyben részesülő;

f) a rokkantsági járadékos;

g) az, aki

ga) rokkantsági ellátásban részesül és az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 30%-os mértéket,

gb) az Mmtv. 30. § (4) bekezdés b) pont ba) alpontjának vagy 32. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,

gc)

gd) az Mmtv. 31. §-ának alkalmazásával öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy

ge) öregségi nyugdíjban részesül, és a nyugdíjra való jogosultságának megállapítását megelőző napon a ga) vagy gb) alpont hatálya alá tartozott;

h) az, aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül

11.4.2) Közgyógyellátás normatív módon

Vonatkozó jogszabály: Szt. 50.§ (2) bekezdés, 63/2006. (III. 27.) Kormányrendelet 25-30.§

Ellátás megállapítására jogosult: Járási Hivatal

Normatív jogcímen jogosult közgyógyellátásra az a személy, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásnak az 50/A. § (4) bekezdése szerint elismert térítési díja (a továbbiakban: rendszeres gyógyító ellátás költsége) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 10%-át meghaladja, feltéve hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 105%-át, egyedül élő esetén 155%-át. A rendszeres gyógyító ellátás költségének számításánál az Eb. 23. §-ának b), d) és e) pontja alapján fizetendő térítési díjat nem kell figyelembe venni.

A havi rendszeres gyógyító ellátási szükségletet a háziorvos (intézmény orvosa) igazolja, annak mértékét szakhatósági állásfoglalásban az egészségbiztosítási szerv állapítja meg.

11.4.3) Méltányosságból megállapítható közgyógyellátás

Az Szt. 2015. március 1. napjától **hatályon kívül helyezte** az erre vonatkozó szabályozást.

11.5) Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

Vonatkozó jogszabályok: Szt. 54.§. **Ellátás megállapítására jogosult szerv:** Járási Hivatal

A járási hivatal az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítja meg szociális rászorultságát,

a) akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át,

b) aki egyedülélő és jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.

A szociális rászorultságról a járási hivatal hatósági bizonyítványt (a továbbiakban: bizonyítvány) állít ki. A bizonyítvány hatályossága 1 év. A bizonyítvány tartalmazza a rászoruló személy nevét, lakcímét - tartózkodási engedéllyel rendelkező hontalan személy esetén szálláshelyét -, társadalombiztosítási azonosító jelét, a rászorultság tényét, valamint az igazolás hatályosságát.

A bizonyítvány a szociális rászorultságot a kérelem benyújtásának napjától igazolja.

A szociálisan rászorult személyekről a járási hivatal nyilvántartást vezet és a külön jogszabály szerint bejelentési kötelezettséget teljesít az egészségbiztosítási szerv felé.

12.) Önkormányzati hatáskörben megállapítható települési támogatások

Vonatkozó jogszabály:

Szt. 45.§, Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének az egyes szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: R.)5.§ (1-2) bekezdés, 12.§

Ellátások megállapítására jogosult szerv: települési önkormányzat

Kalocsa város esetében, a Képviselő-testülettől kapott felhatalmazás alapján, átruházott hatáskörben a **Kulturális és Szociális Bizottság**

Rendeleti szabályozás

Kalocsa Város **Képviselő-testülete** **eleget tett** rendeletalkotási kötelezettségének, az **egyes szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete** megalkotásával. A képviselő-testület az Szt. rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, az önkormányzati rendeletében meghatározott feltételek alapján – pénzbeli vagy természetbeni formában – települési támogatást nyújt.

Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete szociális rászorultság esetén a jogosult számára pénzbeli vagy természetbeni ellátásként

- a) rendkívüli települési támogatást,
- b) lakásfenntartási támogatást,
- c) gyógyszer-támogatást,
- d) tüzelőtámogatást, karácsonyi-, húsvéti juttatást,
- e) temetési költségekhez nyújtott támogatást,
- f) szociális kölcsön támogatást,
- g) rendkívüli szociális támogatást

állapít meg.

Életkor alapján, a karácsonyi- és húsvéti ünnepeket megelőzően – függően az önkormányzat költségvetési lehetőségeitől - eseti önkormányzati támogatás nyújtható.

A települési támogatás a szociálisan rászorult jogosult számára

- a) létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetben,
- b) lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- c) gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) temetési költségek viseléséhez,
- e) téli tűzifa támogatásként,
- f) karácsonyi-, húsvéti juttatásként,
- g) szociális kölcsönként,

nyújtható.

12.1) Rendkívüli települési támogatás

Vonatkozó jogszabály: Szt. 45.§, 4/2015.(II.27.) ör.13.§

R.13.§ (1) A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő ön maga, illetve családja létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tudó személyek részére – kérelemre vagy hivatalból – alkalmanként vagy havi rendszerességgel települési támogatás adható, ha az egy főre jutó havi jövedelem

- a) család esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át,
- b) egyedül élő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át nem haladja meg.

(2) Elsősorban azt a személyt indokolt települési támogatásban részesíteni,

- a) akinek tartós betegsége, balesete miatt jelentős jövedelem kiesése van,
- b) aki elemi kár miatt anyagi segítségre szorul,

- c) aki a családban történt haláleset következtében nehéz anyagi helyzetbe kerül,
- d) akinek nyugdíjazása folyamatban van és átmenetileg ellátatlan,
- e) aki az egészsége megőrzése érdekében az egészségbiztosítás által nem, vagy csak részben támogatott egészségügyi szolgáltatást vesz igénybe, ha a szolgáltatás díja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át meghaladja,
- f) a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása érdekében,
- g) a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások támogatására,
- h) a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához,
- i) a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások miatt,
- j) a gyermek tartós betegsége során, a család nehéz anyagi körülmények közé kerül,
- k) a gyermek iskoláztatásával járó rendkívüli kiadások biztosítása érdekében.

R.14.§ (1) A rendkívüli települési támogatás egyszeri összege legfeljebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50 %-áig állapítható meg.

(2) A települési támogatás összege egy naptári évben nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét.

12.2) Települési támogatásként megállapítható lakásfenntartási támogatás

Vonatkozó jogszabály: Szt. 45.§, 4/2015.(II.27.) ör.16-20.§

R. 16.§ (1) Az önkormányzat települési támogatást nyújt a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez, az e rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén (a továbbiakban: lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás).

(2) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás – kérelmező választásától függően -

- a) a villanyáram fogyasztási díjához,
  - b) a gáz fogyasztás díjához,
  - c) a víz- és csatornahasználati díjhoz,
  - d) a szemétszállítási díjához,
  - e) a lakbér költségéhez,
  - f) a lakáscélú pénzintézeti kölcsön törlesztéséhez
- vehető igénybe.

(1) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával.

(2) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás tekintetében fogyasztási egység a háztartás tagjainak a háztartáson belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

- a) a háztartás első nagykorú tagjának arányszáma 1,0,
- b) a háztartás második nagykorú tagjának arányszáma 0,9,
- c) a háztartás minden további nagykorú tagjának arányszáma 0,8,
- d) a háztartás első és második kiskorú tagjának arányszáma személyenként 0,8,
- e) a háztartás minden további kiskorú tagjának arányszáma tagonként 0,7.

(3) Ha a háztartás

- a) (2) bekezdés a)-c) pontja szerinti tagja magasabb összegű családi pótlékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
  - b) (2) bekezdés d) vagy e) pontja szerinti tagjára tekintettel magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak,
- a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.

(4) Ha a háztartásban gyermeket egyedülállóként nevelő szülő - ideértve a gyámot, a nevelőszülőt és a hivatásos nevelőszülőt - él, a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.

- (5) A lakásfenntartás elismert havi költsége az elismert lakásnagyság és az egy négyzetméterre jutó elismert költség szorzata. Az egy négyzetméterre jutó elismert havi költség összege 450,-Ft.
- (6) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás esetében elismert lakásnagyság
- a) ha a háztartásban egy személy lakik 35 nm,
  - b) ha a háztartásban két személy lakik 45 nm,
  - c) ha a háztartásban három személy lakik 55 nm,
  - d) ha a háztartásban négy személy lakik 65 nm,
  - e) ha négy személynél több lakik a háztartásban, a d) pontban megjelölt lakásnagyság és minden további személy után 5-5 nm, de legfeljebb a jogosult által lakott lakás nagysága.

R. 18.§ (1) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás egy hónapra jutó összege

- a) a lakásfenntartás elismert havi költségének 30%-a, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50%-át,
  - b) a lakásfenntartás elismert havi költségének és a támogatás mértékének (a továbbiakban: TM) szorzata, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem az a) pont szerinti mértéket meghaladja,

de nem lehet kevesebb, mint 2.500 forint, azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.
- (2) A lakásfenntartás legmagasabb havi összege 4.500 forint. 2015. évet követően a támogatás összege, az önkormányzat éves költségvetési rendeletében meghatározott összeg.
- (3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti TM kiszámítása a következő módon történik:
- $$TM = 0,3 - \frac{J - 0,5 \text{ NYM}}{\text{NYM}} \times 0,15,$$
- ahol a J a jogosult háztartásában egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelmet, az NYM pedig az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét jelöli. A TM-et századra kerekítve kell meghatározni.
- (4) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától. E rendelkezés alkalmazásában külön lakásnak kell tekinteni a társbérletet, az albérletet és a jogerős bírói határozattal megosztott lakás lakrészeit.
- (5) Helyi lakásfenntartási támogatás igénylése esetén a kérelmező köteles kérelméhez csatolni az általa lakott lakás nagyságát igazoló hivatalos iratot, ennek hiányában a kérelmező büntetőjogi felelőssége tudatában nyilatkozik a lakás nagyságáról.
- (6) A lakásfenntartáshoz nyújtott települési támogatást egy évre kell megállapítani. Az ellátás megállapításának kezdő napja, a kérelem benyújtását követő hónap első napja.

R. 20.§ (1) Nem jogosult lakásfenntartási támogatásra

- a) aki munkanélküli és nem regisztráltatta magát a Munkaügyi Kirendeltségen,
  - b) aki a közfoglalkoztatást nem vállalja, vagy közfoglalkoztatása saját hibájából, vagy a munkáltató által történő felmondással szűnt meg.
- (2) Az (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat az aktív korú munkanélküli kérelmező esetében, a települési lakásfenntartási támogatás elbírálása előtt, a Polgármesteri Hivatal Jegyzői Osztálya személyzeti referense igazolja.

12.3) Települési támogatásként megállapítható gyógyszer-támogatás

Vonatkozó jogszabály: Szt. 45.§, 4/2015.(II.27.) ö.r.21-25.§

R.21.§ (1) Gyógyszer-támogatás, a szociálisan rászorult személy részére, az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

(2) Gyógyszer támogatás állapítható meg annak a személynek, akinek a havi rendszeres gyógyszerköltségének térítési díja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 15 %-át eléri vagy meghaladja, feltéve, hogy a

- a) családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át,
- b) egyedül élő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 225 %-át.

R.22. § (1) A 21. §(1) bekezdésben meghatározott hozzájárulás nyújtható

- a) rendszeres gyógyszer-szükséglet támogatására, vagy
- b) akut megbetegedésből eredő gyógyszer-szükséglet támogatására.

(2) A jogosult számára kizárólag a személyes szükségletének kielégítéséhez szükséges gyógyító ellátás rendelhető.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatás ugyanazon személy esetében csak egy jogcímen állapítható meg.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott támogatást ugyanazon személy egy naptári évben csak egy alkalommal veheti igénybe. A (1) bekezdés a) pontjában megállapított támogatást egy évre kell megállapítani.

(5) A (1) bekezdés a) pontjában szabályozott támogatás megállapításánál a kérelmező krónikus betegségéhez igazodó, társadalombiztosítási támogatásba befogadott egy havi rendszeres gyógyszerköltségét lehet figyelembe venni.

R. 23.§ (1) A havi rendszeres gyógyító ellátáshoz szükséges, társadalombiztosítási támogatásba befogadott gyógyszereket a kérelem nyomtatványhoz mellékelt orvosi igazoláson, a háziorvos igazolja.

(2) A háziorvosi igazoláson fel kell tüntetni kérelmező természetes személyazonosító adatait, lakóhelyét, az egészségi állapot fenntartásához, gyógyításához szükséges, társadalombiztosítási támogatásba befogadott, rendszeresen szedett gyógyszerek havi adagját, valamint az orvos pecsétjét.

(3) A háziorvos által felírt, társadalombiztosítási támogatásba befogadott havi rendszeres gyógyszerek összegét, a gyógyszer-tár igazolja.

(4) Az éves gyógyszerkeret akkor állapítható meg, ha a háziorvos igazolása alapján, a gyógyszer-szükséglet időtartama a 6 hónapot meghaladja.

R. 24.§ (1) A gyógyszer-támogatás mértéke 2015. évben;

- a) a 22. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott gyógyszerkeret összege havi 3.000 Ft,
- b) a 22. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott évi gyógyszerkeret összege: 6.000 Ft.

2015. évet követően a támogatás összege, az önkormányzat éves költségvetési rendeletében meghatározott összeg.

12.4) Települési támogatásként megállapítható temetési költségnek a támogatása

Vonatkozó jogszabály: Szt. 45.§, 4/2015.(II.27.) ö.r.27.§

R. 27.§ (1) Temetési költséghez nyújtott önkormányzati támogatás állapítható meg indokolt temetési költség viseléséhez annak a haláleset időpontjában kalocsai lakó-vagy tartózkodási hellyel rendelkező kérelmezőnek, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti és az egy főre jutó havi jövedelem

- a) család esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át,
- b) egyedül élő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át

nem haladja meg.

- (2) Indokolt a temetési költség, ha a temetési számla összege nem haladja meg a helyben megállapított mindenkori legolcsóbb köztemetés összegének négyszeresét.
- (3) A temetési költséghez nyújtott települési önkormányzati támogatás összege 15.000 Ft.
- (4) Temetési költség címen önkormányzati települési támogatás iránti kérelmet a haláleset bekövetkezésétől számított 60 napon belül kell előterjeszteni.

13.) Méltányosság gyakorlása

Vonatkozó jogszabály: Szt. 45.§, 4/2015.(II.27.) ö.r.28.§

Kalocsa Város Képviselő-testülete lehetővé tette, kivételes méltányolást érdemlő esetekben, az egyes támogatási formák szabályaitól való eltérést, méltányosság gyakorlását.

R. 28.§ (1) **Rendkívüli települési támogatás** kivételes méltányolást érdemlő esetekben az alábbi feltételek közül az a) pontban foglaltakon kívül még legalább egy fennállása esetén állapítható meg:

- a) *ha az egy főre jutó jövedelem család esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át, egyedül élő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220%-át nem haladja meg.*
- b) *a kérelem indoka gyógyászati segédeszköz beszerzése, vagy*
- c) *egyéb, a mindennapi életvitelhez elengedhetetlenül szükséges rendkívüli kiadás felmerülése, mely kiadás összege eléri vagy meghaladja az egy főre jutó jövedelem 50%-át.*

(2) **Temetési költségekhez** a települési támogatás 25.000,-Ft összegben - kivételes méltányolást érdemlő esetekben -, az alábbi feltételek közül az a.) pontban foglaltakon kívül még legalább egy fennállása esetén állapítható meg:

- a) *ha az egy főre jutó havi jövedelem család esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 170%-át, egyedül élő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220%-át nem haladja meg,*
- b) *kérelmező vagy családtagja súlyos mozgáskorlátozott,*
- c) *kérelmező vagy családtagja fogyatékos személy,*
- d) *kérelmező gyermekét vagy gyermekeit egyedül neveli,*
- e) *ha a családban három vagy több gyermeket nevelnek.*

(3) **Gyógyszer szükséglet támogatása** kivételes méltányolást érdemlő esetekben, az alábbi feltételek fennállása esetén állapítható meg:

- a) *kérelmező a 75. életévét betöltötte, vagy*
- b) *szakorvosi véleménnyel igazoltan rosszindulatú daganatos megbetegedésben szenved,*
vagy
- c) *dokumentummal igazoltan fogyatékos, vagy munkaképtelen,*

feltéve, hogy az ellátás megállapításánál figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 235 %-át nem haladja meg, és a havi rendszeres gyógyító ellátásának háziorvosa által felírt térítési díja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 15 %-át eléri vagy meghaladja.

- (4) A gyógyszerzsükséglet támogatása kivételes méltányosságból a (3) bekezdésben foglaltakon túl, jövedelmi értékhatárra tekintet nélkül akkor is megállapítható, ha a kérelmező árvaellátásban részesül és munkaképesség csökkenése az orvos-szakértői bizottság által igazoltan a 100 %-ot eléri, valamint részére az Szt. 50. § (1) bekezdése alapján, alanyi jogon a közgyógyellátási jogosultság nem állapítható meg.
- (5) A (4) bekezdésben foglalt esetben, megállapítható a gyógyszer-támogatás háziorvosi-, gyógyszer-tári- és a jövedelem igazolása nélkül, az orvos-szakértői bizottság szakvéleménye, valamint a járási hivatal közgyógyellátási jogosultságát elutasító határozata alapján.

14.) Eseti önkormányzati támogatás

Vonatkozó jogszabály: Szt. 45.§, 4/2015.(II.27.) ö.r.29.§

Ellátás megállapítására jogosult szerv: Kulturális és Szociális Bizottság

R. 29.§ (1) Kalocsa Város Önkormányzata – függően az Önkormányzat költségvetési lehetőségeitől, különösen pedig a szociális keret felhasználásától, a karácsonyi- és a húsvéti ünnepeket megelőzően, saját költségvetése terhére, eseti önkormányzati támogatásban részesítheti azokat a kalocsai lakóhellyel rendelkező személyeket, akik

- a) a támogatás nyújtásának évben 65. életévüket betöltik, vagy
- b) 65 évnél idősebbek.

- (2) A karácsonyi-, húsvéti eseti önkormányzati támogatás 2015. évi összege 2.000 Ft/fő. 2015. évet követően a támogatások összege, az önkormányzat éves költségvetési rendeletében meghatározott összeg.

Megjegyzés: Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2020. (II.14.) önkormányzati rendelete az önkormányzat és intézményei 2020. évi költségvetéséről és a költségvetés végrehajtásának szabályairól 9. számú melléklete 12. sora alapján a 29. § (2) bekezdés szerinti **eseti önkormányzati támogatás alkalmanként vett összege 5000 Ft/fő**

- (3) Az önkormányzati támogatás megállapítása az (1) bekezdésben foglalt személyek részére, kérelem és jövedelemigazolások benyújtása nélkül, hivatalból történik.

15.) Rendkívüli szociális támogatás

Vonatkozó jogszabály: Szt. 1.§ (2) bekezdés Szt. 26.§, 4/2015.(II.27.) ö.r. 30.§

Ellátás megállapítására jogosult szerv: polgármester

R. 30.§ (1) Rendkívüli szociális támogatást a polgármester saját hatáskörben kivételes méltányolást érdemlő esetekben az alábbi feltételek közül az a) pontban foglaltakon kívül még legalább egy fennállása esetén állapíthat meg:

- a) ha az egy főre jutó jövedelem család esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 270 %-át, egyedül élő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 320 %-át nem haladja meg,
- b) kérelmező vagy vele közös háztartásban élő családtagja súlyos mozgáskorlátozott,
- c) kérelmező vagy vele közös háztartásban élő családtagja fogyatékos személy,
- d) kérelmező gyermekét vagy gyermekeit egyedül neveli,
- e) ha a családban három vagy több gyermeket nevelnek,
- f) ha a kérelem indoka gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz beszerzése, vagy
- g) egyéb, a mindennapi életvitelhez elengedhetetlenül szükséges rendkívüli kiadás felmerülése.

- (2) A rendkívüli segély egyszeri összege legfeljebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-áig állapítható meg.
- (3) A rendkívüli segély összege egy naptári évben nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát.

16.) Köztemetés

Vonatkozó jogszabály: Szt. 48.§, 4/2015.(II.27.) ör.32.§

Hatáskör gyakorlója: polgármester

Az Szt. változatlanul hagyta a köztemetés szabályait, annak helyi feltételei a szociális rendeletben kerültek szabályozásra, a hatáskör gyakorlója a polgármester. Kalocsa Város Önkormányzatára ró terhet, ami a Bács-Kiskun Megyei Kórház telephelyeként működő Kalocsai Szent Kereszt Kórház krónikus ágyainak (elsősorban a krónikus belgyógyászat, tüdőgyógyászat, pszichiátria ágyak), egész megyére történő kiterjesztésével, a Kalocsán elhalálozott vidéki személyek számának emelkedésével magyarázható. Az utóbbi időben, a köztemetések számában, nem érzékelhető növekedés.

R. 32.§ (1) Az elhunyt személynek közköltségen történő eltemetetéséről (továbbiakban: köztemetés) kell gondoskodni a halálesetről való tudomást szerzést követő 21 napon belül, ha Kalocsa város közigazgatási területén hunyt el és

- a) *nincs vagy nem lelhető fel az eltemetetésre köteles személy, vagy*
- b) *az eltemetetésre köteles személy az eltemetetésről nem gondoskodik.*

(2) A temetésről sorrendben a következők kötelesek gondoskodni:

- a) *aki a temetést szerződésben vállalta,*
- b) *akit arra az elhunyt végrendelete kötelez,*
- c) *végintézkedés hiányában az elhunyt elhalálozása előtt vele együtt élő házastársa,*
- d) *az elhunyt közeli hozzátartozója.*

(3) Ha a temetésre kötelezett nem tesz eleget, vagy jövedelmi helyzete miatt nem tud eleget tenni kötelezettségének, az elhunytat közköltségen kell eltemetetni. A temetésre kötelezett személyt, kérésére a temetés helyéről és idejéről értesíteni kell.

(4) Az elhunytat a temetésre kötelezett kérelmére, az általa megjelölt temetési helyre kell eltemetni abban az esetben, ha a megjelölt temetési hely felett a kérelmezőnek rendelkezési joga van.

(5) A hamvakat tartalmazó urnát az eltemetetésre köteles személynek, befogadó nyilatkozat ellenében, kérésére ki kell adni.

(6) A köztemetés költsége 2020. évben (évek óta nem változott);

- a) *koporsós temetés esetében 90.000 Ft,*
- b) *hamvasztásos temetés esetében 87.500 Ft,*
- c) *hamvasztásos temetés urna elvitelével 60.000 Ft.*

2015. évet követően a köztemetés összege, az önkormányzat éves költségvetési rendeletében meghatározott összeg.

(7) A végtisztességre való felkészítés költsége a Bács-Kiskun Megyei Kórház Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Oktatókórháza Térítési díj szabályzatában meghatározott összeg.

(8) A köztemetés és a végtisztességre való felkészítés költségeit hagyatéki teherként a területileg illetékes közjegyzőnél be kell jelenteni.

(9) Az Szt. 48.§ (2) bekezdése alapján, amennyiben a köztemetett kalocsai lakóhellyel nem rendelkezett, az utolsó lakóhelye szerinti települési önkormányzattól a köztemetetés költségeit vissza kell igényelni.

(10) A temetésre köteles személyt vagy az örököst a köztemetés költségeinek megtérítésére kell kötelezni. A visszafizetésre legfeljebb 12 havi részletfizetés engedélyezhető.

(11) A polgármester a köztemetés költségét részben vagy egészben elengedheti, amennyiben a:

- a) kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 150%-át,
  - b) egyedül álló esetén a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 200%-át
- nem haladja meg.

Tüzelőtámogatás, karácsonyi-, húsvéti juttatás

Vonatkozó jogszabály: Szt. 45.§, 4/2015.(II.27.) ör.26.§

Hatáskör gyakorlója: Kulturális és Szociális Bizottság

Kalocsa Város Önkormányzata évek óta nyújt, lehetőségeihez mérten a téli hónapokban tűzifa támogatást a rászorult családok részére (100-150 család részére 5q/család szociális tűzifa kerül kiosztásra a Családsegítő Szolgálat közreműködésével).

R. 26. §

(1) Kalocsa Város Önkormányzata – függően az Önkormányzat költségvetési lehetőségeitől - különösen pedig a segélykeret felhasználásától évente egy-egy alkalommal,

- a) a téli hónapokban tűzifa támogatásként,
- b) a karácsonyi ünnepeket megelőzően karácsonyi támogatásként,
- c) a húsvéti ünnepeket megelőzően húsvéti támogatásként

önkormányzati támogatást állapíthat meg.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatás, évente több alkalommal is megállapítható, ha a téli időjárási viszonyok ezt szükségessé teszik.

(3) Az (1) bekezdés szerinti támogatásban azok a családok, vagy egyedül élő személyek részesülhetnek, akik:

- a) a települési támogatás – a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel - valamely formájában, vagy
- b) rendszeres gyermekvédelmi ellátásban, vagy
- c) ápolási díjban, vagy hozzátartozójuk jogán ápolási díjban részesülnek, vagy
- d) a család egyik, vagy mindkét tagja regisztrált munkanélküli, és az aktív korúak ellátásának folyósítása nem együttműködés hiánya miatt szűnt meg, vagy
- e) közfoglalkoztatott, vagy
- f) a Gyermekjóléti-, vagy a Családsegítő Szolgálat gondozásában állnak és kalocsai lakóhellyel rendelkeznek.

(4) Az (1) bekezdésben megjelölt juttatások, a rászoruló családok részére külön-külön és együttesen is megállapíthatóak.

(5) Egy családban egyidejűleg csak egy jogosult részére lehet megállapítani a (1) bekezdésben megjelölt juttatásokat.

(6) Nem jogosult téli tűzifa támogatásra az a kérelmező, akinek a lakásfenntartási támogatásra való jogosultságát megállapították.

(7) Az (1) bekezdés szerinti juttatás pénzbeli- és természetbeni támogatásként is megállapítható.

(8) A juttatás megállapítása a (3) bekezdésben foglalt személyek, családok részére, kérelem és jövedelemigazolások benyújtása nélkül, hivatalból történik, a Kalocsai Polgármesteri Hivatal Lakossági Ügyfélszolgálat, valamint a Családsegítő-, és Gyermekjóléti Szolgálat nyilvántartásai alapján.

Települési támogatások

	L.F.T.	Rendkívüli települési tám.	Gyógyszer tám.	Temetési költséghez tám.
2013.	417	68	?	15
2014.	426	83	közgyógy? 143	13
2015.	300	21	40	14
2016.	380	65	45	13
2017.	221	82	41	7
2018.	396	58	28	9
2019.	509	77	20	5

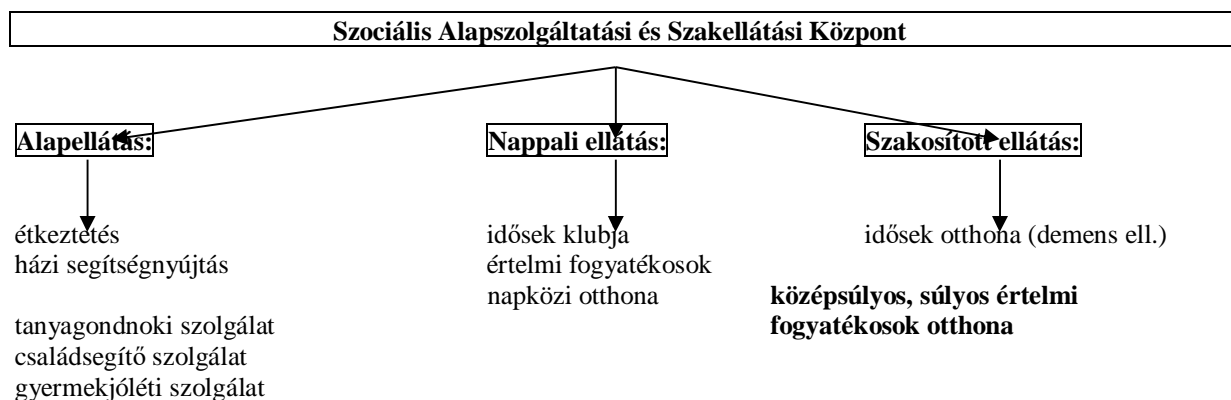
Forrás: Polgármesteri Hivatal

17.) Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Kalocsa városban a szociális **alapellátási- és szakosított** ellátási formák **egyaránt léteznek**. A szociális gondoskodás központi intézménye a **Szociális Központ**, az önkormányzat a Központon keresztül biztosítja a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális alapellátási- és szakosított ellátási feladatokat. Az intézmény jogelődjei az Egyesített Szociális Intézmény, mely a területi és az intézményi ellátás 1977. január 1-el történő integrálása után jött létre, majd pedig a Szociális Alapszolgáltatási és Szakellátási Központ 2007. július 1- 2013. december 31-ig biztosította a szociális gondoskodási feladatokat.

Az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCVII. törvény (a továbbiakban: Áátv.) és az azt módosító 2013. évi CLXXXIV. törvény alapján, a **települési önkormányzatok tulajdonában és fenntartásában** lévő **integrált szakosított szociális és gyermekvédelmi intézmények**, valamint az intézményekkel kapcsolatos **valamennyi vagyoni és vagyoni értékű jog**, az intézményekkel kapcsolatos **fenntartói jog és kötelezettség 2014. január 1-jével** a törvény erejénél fogva a magyar államra szállt át. Ettől az időponttól kezdődően **önkormányzatok jogutódja a magyar állam**. Az **intézményfenntartói feladatokat**, az erre kijelölt szerv a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: SzGyF) látja el.

Szociális Alapszolgáltatási és Szakellátási Központ átadás előtti struktúrája:

Az átalakítást követően 2014. január 1-től, az Áátv. 10/A. §-a szerint;

- a **Szociális Alapellátási és Szakellátási Központ intézménytől átvett** feladatot lát el,
  - ápolást, gondozást nyújtó **értelmi fogyatékos személyek** ellátása (Kalocsa, Malom u.3.)
- Szociális Alapszolgáltatási és Szakellátási Központból való **kiválással**, annak **jogutódjaként, új - önkormányzati feladatot ellátó - intézmény jött létre** (a megmaradt szociális feladatok ellátására, **Szociális Központ** néven).

Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2014. január 1. napjával - a Szociális Alapszolgáltatási és Szakellátási Központból történő kiválással, annak jogutódjaként – Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Központ elnevezéssel - az önkormányzati szociális feladatok ellátására - önkormányzati intézményt alapított. Az új intézmény tulajdonosa és fenntartója Kalocsa Város Önkormányzata.

Szociális Központ

A személyes gondoskodás 2016.01.01. utáni, jelenlegi struktúráját a Konceptió 5-6. sz. melléklete mutatja.

18.) Szociális szolgáltatások

Vonatkozó jogszabály: Szt. 56.§, 4/2016.(II.12.) önkormányzati rendelet 6.§

Ellátást nyújtó intézmény: Szociális Központ (Kalocsa, Bem apó u. 19.)

Kalocsa Város Önkormányzata 4/2016. (II.12.) számú, a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló **rendeletében** (a továbbiakban: **Szgyr.**) szabályozta az önkormányzat által a helyi sajátosságoknak megfelelő **személyes gondoskodást biztosító** ellátások formáit, szervezeti kereteit, az eljárási és jogosultsági szabályokat, továbbá azok igénybevételének és érvényesítésének módját, feltételeit és érvényesítésének garanciáit.

Szgyr. 6.§ (1) A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

(2) Szociális alapszolgáltatások

- a) étkeztetés,
- b) házi segítségnyújtás,
- c) családsegítés,
- d) tanyagondnoki szolgáltatás,
- e) nappali ellátás
  - ea) idősek klubja,
  - eb) értelmi fogyatékosok napközi otthona,
  - ec) pszichiátriai betegek ellátása,
  - ed) szenvedélybetegek ellátása,
  - ee) hajléktalan személyek ellátása.

(3) A személyes gondoskodás körébe tartozó **szakosított ellátás** az ápolást, gondozást nyújtó idősek otthona.

19.) Szociális alapszolgáltatások

Ellátást nyújtó intézmény: Szociális Központ (Kalocsa, Bem apó u. 19.)

Az idősek ellátását segítő személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatások megszervezésével, a Kalocsa Város Önkormányzata **segítséget nyújt** a szociálisan rászorultak részére **saját otthonukban** és lakóköznyezetükben önálló **életvitelük fenntartásában**, valamint egészségi állapotukból vagy más okból származó problémák megoldásában.

19.1.) Étkeztetés

Vonatkozó jogszabály: Szt. 62.§, Szgyr.8-9.§

Szgyr. 8. § Az étkeztetés keretében, azoknak a szociális rászorultaknak napi egyszeri meleg étkezéséről ebéd formájában kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- a) koruk,
- b) egészségi állapotuk,
- c) fogyatékságuk, pszichiátriai betegségük,
- d) szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

Szgyr. 9.§ (1) Életkora miatt rászoruló az a személy, aki személyi azonosításra alkalmas okmány bemutatásával igazolja, hogy a 65. életévét betöltötte.

(2) Egészségi állapota miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki a háziorvos vagy kezelőorvos igazolása szerint önmaga ellátásáról részben, vagy teljesen nem tud gondoskodni.

(3)*

(4) Pszichiátriai betegsége vagy szenvedélybetegsége miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényel, és pszichiátriai-, vagy szenvedélybetegségét a kezelőorvos által kiállított szakvéleménnyel igazolja.

(5) Hajléktalan rászorulóknak kell tekinteni az Szt. 4.§ (2)-(3) bekezdése szerinti személyt.

Szgyr. 10.§ (1) A szociális étkeztetést, egyéb főzőhely keretében a Kalocsai Közétkeztetési Intézmény biztosítja.

(2) Az ebédnek a lakásra történő kiszállításáról, az ellátásban részesülő személy kérelmére a Szociális Központ gondoskodik.

(3) A szociális ebéd a Szociális Központból elvihető, vagy a Szociális Központ (Kalocsa, Bem apó u. 19.) étkezőjében, helyben elfogyasztható.

(4) Igény esetén a szociális étkeztetés munkaszüneti és pihenőnapokon is igénybe vehető.

(5) Diétás étkezést kell biztosítani azoknak a szociálisan rászorult személyeknek, akiknek a diétás étkeztetés szükségességét a háziorvos igazolja.

Szakmai tevékenység

A feladat ellátást az intézmény napi egyszeri meleg étkezés (ebéd) biztosításával végzi.

Az ebédet a Kalocsai Közétkeztetési Intézménytől vásárolja az intézmény. A biztosított élelmiszer nyersanyag energia és tápanyag tartalma a jogszabályi előírásnak megfelel. A Főzőkonyha ÁNTSZ engedéllyel rendelkező gépkocsival az ételt a Szociális Központ Bem apó utcai telephelyén lévő tálalókonyhájára szállítja. Hétvégén az ebédet a szociális intézmény saját gépjárműjével viszi a Bem utcai telephelyre, melynek tálalójából kerül az étel kiadagolásra.

Az ellátás önkéntesen, saját kezdeményezésre vehető igénybe. A településen több szolgáltató biztosít étkeztetést, egyéni döntésen alapul a szolgáltatás választása. Az ellátást kezdeményezheti a háziorvos és a lakókörnyezetből bárki, aki ellátatlan, idős vagy szociálisan rászorult embert észlel.

A városban a **Magyar Pünkösdi Egyház** Országos Cigánymisszió Segítő Szolgálat és a **BARKA Szociális Segítő Alapítvány** Szociális Szolgáltatási Központja is rendelkezik étkeztetés szociális alapszolgáltatás biztosítására működési engedéllyel.

19.2) Házi segítségnyújtás

Vonatkozó jogszabály: Szt. 63.§, Szgyr.11.§

Szgyr. 11.§ 1) Az Szt. 63. §-a szerinti házi segítségnyújtást, annak igénybevételét megelőzően elvégzett gondozási szükséglet alapján megállapított formában és időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában

- a Szociális Központ Alapszolgáltatási Központja biztosítja.
- (2) A gondozási szükséglet során meg kell állapítani, hogy az ellátást igénylő szociális segítségre vagy személyi gondozásra szorul és ellátását ennek megfelelően kell biztosítani.
- (3) A házi segítségnyújtás a hét munkanapjain vehető igénybe 7,30 órától 15,30 óráig.

A családok életvitele megváltozott a korábbi évekhez képest, a többgenerációs családok szinte már nem léteznek, így az egyedül élő idősök száma is növekvő tendenciát mutat. Az egyedüllét miatt több gondoskodást és figyelmet igényelnek.

A házi segítségnyújtás adta lehetőségeket elsősorban az idősebb korosztály, az egyedül élők, vagy egészségi okok miatt rászorulóknak veszik igénybe. Az idős embereket gondozó családok számára nagy segítséget jelent, ha a hozzátartozók mellett egy szakképzett gondozó is besegít az idős családtag gondozásába. Törekedni kell, a személyre és élethelyzetre szabott segítség nyújtására minden ellátott számára. Cél, a szakszerű, emberközelis és jó kapcsolatokon alapuló gondozás megvalósítása.

A házi gondozói szolgálat az **otthonukban segítségre szoruló** idős emberek támogatási formája, azokat látja el, akik kisebb-nagyobb segítséggel még otthonukban elboldogulnak. **Célja** a személyi és környezeti higiéne biztosítása, bevásárlás, kapcsolattartás az orvossal, receptkiváltás, pszichés gondozás, hivatalos szerveknél ügyintézés, a családdal kapcsolattartás, az egyén bevonása a szabadidős programokba (városban vagy az intézményben meghirdetett programok).

2008. január 1-től csak **ápolási-gondozási szükséglet** megléte alapján nyújtható a házi segítségnyújtás (Szt. 63.§). Az ápolási-gondozási szükségletet az önellátási képesség hiánya alapozza meg. Az ellátás iránt növekvő az igény – az ismertetett demográfiai jellemzők miatt – egyre többen szorulnak folyamatos, 24 órás ellátásra, melyet már a házi segítségnyújtás nem képes kezelni. Ezek az esetek egy magasabb szintű ellátási formát – jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, ápolási otthoni-, bentlakásos intézményi ellátást – igényelnének.

2016. január 1. napjától szigorodott a szabályozás, az Szt. a házi segítségnyújtás keretében különbséget tesz a szociális segítség és a személyi gondozás között. Az ellátottak esetében a gyakorlatban ez a két forma nehezen szétválasztható (sok esetben nem is lehetséges).

A **házi segítségnyújtás** az önkormányzat **kötelező feladata**, mely feladatot **egyházi fenntartó** is elláthat.

A **Magyar Pünkösdi Egyház** Országos Cigánymisszió Segítő Szolgálat részére a Bács-Kiskun megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala, házi segítségnyújtás végzésére működési engedélyt adott ki három kistérségre (**Kalocsai**-, Kiskörösi-, és Paksi Kistérség) ellátására.

Házi segítségnyújtást biztosít továbbá a **BARKA Szociális Segítő Alapítvány** Szociális Szolgáltatási Központja is.

19.3) Tanyagondnoki Szolgálat

Vonatkozó jogszabály: Szt. 60.§, Szgyr.13-15.§

A falugondnoki/tanyagondnoki szolgálat bevezetésének lehetőségét 1996-ban pályázaton nyerte az önkormányzat. **Feladata,** Kalocsa közigazgatási területéhez tartozó **Negyvenszálláson,** valamint a

szállásokon (Banyasziget, Berke tanya, Csemetekert tanyák, Drágszélpuszta, Filvig tanya, Herner tanya, Kis-Drágszél, Meszesi Duna part, Urbán tanya, Vörösszállás) a települési hátrányok csökkentése, az életminőség javítása, a **szociális alapellátásokhoz,** a **közszolgáltatásokhoz** való hozzájutás elősegítése, a közösségfejlesztés, a helyi társadalom, civil szféra erősítése.

A tanyagondnoki szolgáltatás célja, hogy a hátrányos helyzetű, intézmény- és szolgáltatáshiányos településeken, az aprófalvakban és tanyás térségekben az ott élők esélyegyenlőségét biztosítsák, és a fenti hiányosságokat pótolandó a települési komfortérzetet (beleértve a szociális alapszolgáltatásokat is) növelő szolgáltatásokhoz való hozzáférést lehetővé tegyék.

A szolgáltatás segítségével az ellátást igénylő emberek számára lehetőség nyílik arra, hogy mindennapjaikat a települési hátrányok ellenére megszokott lakókörnyezetükben, saját otthonukban töltsék, s fizikai állapotuk, családi helyzetük megváltozása esetén is minél később vagy egyáltalán ne szoruljanak intézményi, szakosított ellátásra. Amennyiben ez megvalósul, a gondoskodó társadalmi környezetben a legnehezebb életkörülmények között élők is a nem hátrányos helyzetű településeken lakók életesélyeit megközelítve, biztonságban és méltósággal élhetik le életüket.

A Tanyagondnoki Szolgálat a Szociális Központ alapellátási feladatkörében integráltan működik.

A szolgáltatás tartalma

- Egyes szociális alapellátási feladatok biztosítása
- Egészségügyi ellátáshoz való hozzájárulás biztosítása
- Óvodás, illetve iskoláskorú gyermekek intézménybe és lakására történő eljuttatása
- A helyi szociális szükségletek, egyéb szolgáltatási igények, információk közvetítése az önkormányzat és a lakosság között
- Közreműködés az önkormányzati feladatok megoldásában
- Az egyéni és az önkormányzati hivatalos ügyek intézésének segítése
- Időskorúak napi szükségleteinek rendelés alapján történő beszerzése, illetve kiszállítása

A tanyagondnoki ellátás a Negyvenszállásiai igénye alapján főként a gyermekek nevelési, oktatási intézménybe történő szállítására, szakköri-, valamint egyéb kulturális- és sportigényeinek kielégítésére irányul. Az **idősellátás keretében** szociális étkeztetést, házi gondozást, egészségügyi, szociális és egyéb ügyintézt, házi orvosi ellátást biztosít.

Az ellátandó célcsoport ,ellátottak köre.

A településen életvitel szerűen tartózkodó személyek – akár a település egész lakossága, mindenkori személyes (szociális, egészségügyi, családi stb.) körülményeik, szükségleteik alapján látandók el. A területen az állandó lakosok száma 260 fő. 217 fő él Negyvenszálláson, 43 fő az elszórtan levő településrészekben és tanyákon.

Kalocsa külterülete: Banyasziget, Berke tanya, Csemetekert tanyák, Drágszélpuszta, Filvig tanya, Herner tanya, Kis-Drágszél, Meszesi Duna part, Urbán tanya, Vörösszállás, Negyvenszállás /. A tanyagondnok rendszeresen és folyamatosan látogatja az ellátási területet, ahol meggyőződik az ott élők helyzetéről és folyamatosan figyelemmel kíséri a szolgáltatásokra vonatkozó igényeket. A szolgáltatások rendszeressége minden esetben az egyéni szükségletek figyelembe vételével változik, kihasználtsága minimális.

Ebből 23% a 18 év alattiak és 48% 60 év felettiak aránya. A lakosok körében magas az inaktívak aránya,

rossz életkörülmények között élő csonka, illetve nagy családok, továbbá egyedül élő idős személyek lakják.

A tanyagondnoki szolgálat ellátási területén élők egészségi állapota egyre jobban romlik. A népesség idősödő tendenciát mutat, a fiatalok elvándorolnak más településekre vagy Kalocsa fejlettebb részein telepednek le.

A tanyákon maradt emberek egyre idősebbek és betegebbek kevésbé tudnak gondoskodni magukról. Egyre több tanya marad lakó nélkül. A külterületi tanyákon élők száma 10 fő, a tanyák a város 10 km-es körzetében elszórtan találhatók.

A külterületek 90%a szilárd burkolatú úthálózattal közelíthető meg, a tanyákhoz csak föld és murvás út vezet, amelyek rossz időjárási viszonyok esetén nehezen járhatók. Az érintett ingatlanok segítség nélkül el vannak szigetelve a külvilágtól.

A közösségi szolgáltatásokat el nem érő, vagy csak hátránnyal elérő személyek esélyegyenlőségének növelését biztosítja a tanyagondnoki szolgálat. A tanyagondnok rendszeres megjelenése biztonságérzetet és kiszámíthatóságot jelent az ott élők számára.

Szakmai munka

Kiépült a megfelelő kapcsolattartás a lakosok és a tanyagondnokok között. A tanyagondnoki szolgálat segítséget jelent a házi gondozó szolgálat, a család-és gyermekjóléti szolgálat munkatársainak a külterületekre való eljutásában.

Napi rendszerességgel végzett munka:

- iskolába, óvodába gyermekszállítás
- téli időszakban a veszélyeztetett területek bejárása
- jelzőrendszeri jelzési kötelezettség ellátása

Rendszeresen végzett munka:

- vízfordás /2 hetente
- házgondozó szállítása az ellátási területre / hetente 2x

Igény szerint végzett munka:

- bevásárlás
- gyógyszerek kiírása és kiváltása:
- különböző intézményekbe való szállítás (orvoshoz, laboratóriumba, önkormányzathoz, védőnőhöz tanácsadás, postára)
- rendezvényekre szállítás
- szociális ügyek intézése
- segélyezési lista elkészítése a területen
- segélyek kiosztása

A településrészt ellátó háziorvos Kalocsán rendel. Orvosi vizsgálatra, gyógyszerek felírásában a tanyagondnok nyújt segítséget.

A faluház kihasználtsága: önköltségi áron nincs igény rendezvények tartására.

A Tanyagondnoki Szolgálat működési rendje

- heti 5 napos szolgáltatási formában
- Rendkívüli helyzetekben (téli krízis időszak) alkalmával az intézményvezető döntése alapján munkanapokon kívül is nyújthat szolgáltatást a tanyagondnok.

Tárgyi feltételek:

Negyvenszálláson a faluház a tanyagondnoki szolgálat telephelye. A Faluház tárgyi eszközei leamortizálódtak, cserére szorúlnak. Szükség lenne a ház teljes felújítására és körbekerítésére az épület állagának megóvása érdekében.

A tanyagondnok a feladatait az KUL-088 forgalmi rendszámú Suzuki SX4 típusú gépjárművel végzi. A gépjármű rendelkezik kötelező biztosítással, és teljekörű CASCO biztosítással. Kötelessége a gépjármű üzemképes állapotának biztosítása. Kötelessége a gépkocsi rendszeres karbantartásával, tisztításával kapcsolatos feladatok ellátása, a gépkocsi műszaki állagának megóvása. A gépjárművet a Szociális Központ Bem apó utcai telephelyén lévő garázsban kell tárolni. Az éves rendezvények lebonyolításához anyagi fedezettel nem rendelkezik a Szolgálat.

19.4) Családsegítés

Vonatkozó jogszabály: Szt. 64. §, Szgyr. 12. §

A Családsegítő Szolgálat **1997. december 1-jén** kezdte meg működését. Általános és speciális szolgáltatás keretében **ellátást nyújt** a szociális, mentálhigiénés problémák vagy krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyeknek, családoknak, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzetek megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából. A szolgálat speciális szolgáltatásai különösen a tartós és fiatal munkanélküliek számára nyújtott álláskeresés segítése, fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, valamint családtagjaiknak nyújtott tanácsadás, családgondozás.

Az ellátottak köre Kalocsa város közigazgatási területén élő a családsegítő szolgálatot önkéntesen felkereső, a jelzőrendszer által küldött vagy együttműködésre kötelezett, szociális problémák miatt veszélyeztetett és/vagy krízishelyzetben lévő személyek, családok, gyermekek.

A Szociális Központ jogelődje, a SZASZK, az Szt. és a Gyvt. rendelkezései szerint, a **családsegítő szolgálat** mellett, a gyermekjóléti alapellátások közül **működtette a gyermekjóléti szolgálatot**, a szociális szolgáltatásokhoz integrálva.

Kalocsa Város Önkormányzata és a hozzá csatlakozó 19 település önkormányzata „**Kalocsa Kistérség Többcélú Társulás**” névvel társulást hoztak létre, közszolgálati feladataik hatékonyabb és eredményesebb végrehajtására. A szociális- és gyermekjóléti alapellátáson belül **Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat együttes működtetésére nyert pályázatot** a Társulás. A feladatellátásra a kistérségen belül **öt mikro társulás** jött létre, 100%-os lefedettséggel, melyből az egyik **Kalocsa, Szakmár, Újtelek, Homokmégy, Öregcsertő** települések önkormányzatainak társulása.

A **kalocsai mikro társulás**, a társult települések személyi és tárgyi feltételei biztosításának hiányossága, valamint a csökkenő finanszírozás miatt **2010. július 31. napjával felbomlott**, a **Családsegítő- és a Gyermekjóléti Szolgálat**

2010. augusztus 1-től a továbbiakban, **Kalocsa városban** biztosította a szociális, mentálhigiénés- és gyermekjóléti ellátást.

20.) Nappali ellátások

Vonatkozó jogszabályok: Szt. 65/F.§, Szgyr. 16. §

A nappali ellátást nyújtó intézmények a saját otthonukban élő személyek részére biztosít lehetőséget a **napközbeni tartózkodásra**, társas kapcsolatokra, valamint **étkeztetésre**.

Szgyr. 16. § (1) Nappali ellátást nyújtó intézmények

- a) az idősek klubja,
- b) az értelmi fogyatékosok napközi otthona,

- c) a pszichiátriai betegek nappali ellátása,
  - d) a szenvedélybetegek nappali ellátása,
  - e) a hajléktalan személyek nappali ellátása.
- (2) Az (1) bekezdés c)-e) pontjában foglalt ellátási kötelezettségének Kalocsa Város Önkormányzata a kiskörösi Szeretetházi Baptista Gyülekezettel kötött feladat-ellátási szerződésben foglaltak alapján tesz eleget.
- (3) Az idősök klubjában és az értelmi fogyatékosok napközi otthonában a meleg ételmezt a Szociális Központ ebéd formájában biztosítja, helyben történő fogyasztással.
- 4.) A Szociális Központ az időskorúak és az értelmi fogyatékosok nappali intézményét munkanapokon üzemelteti.
- (5) Az értelmi fogyatékosok napközi otthona fogyatékos gyermekek felvételét abban az esetben biztosíthatja, amennyiben a gyermek életkorával, egészségi állapotával, tankötelezettségével kapcsolatosan az 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet 81. §-ában megjelölt kizáró okok nem állnak fenn.
- (6) A fogyatékosok nappali intézményébe felvehető az a nem kalocsai lakóhelyű személy is, aki a képviselő testület által megállapított intézményi térítési díjat megfizeti és felvételekor nincs más, felvételre várakozó kalocsai lakos.

Az Szt. 65/F. § (1) bekezdése a **nappali ellátás** keretében biztosított ellátotti körbe az **időskorú**, az **értelmi fogyatékos**, a **pszichiátriai beteg**, a **szenvedélybeteg** és **hajléktalan személyeket** sorolja.

Önkormányzatunk a Szociális Központ-hoz integráltan, a **nappali ellátás keretében biztosítja az idősök- és az értelmi fogyatékosok nappali ellátását**. Az Szt. 91. § (1) bekezdése értelmében az önkormányzat ellátási kötelezettségének **intézmény fenntartásával**, intézményt fenntartó **önkormányzati társulásban** történő részvétellel, vagy intézményt működtető fenntartóval létrejött **ellátási szerződés megkötésével** tehet eleget. Legköltséghatékonyabb megoldás, más fenntartóval, a szolgáltatás biztosításáról szóló ellátási szerződés megkötése.

Kalocsa Város Önkormányzata, a Szociális Központ-hoz integráltan, a **nappali ellátás** keretében biztosítja az időskorúak és az értelmi fogyatékosok nappali ellátását. **Képviselő-testület 174/2015. (VII.30.) határozatával döntött arról, hogy ellátási szerződést köt a hiányzó nappali szociális ellátások** (pszichiátriai- és szenvedély betegek, hajléktalan személyek) **biztosítására**.

Ennek eredményeként a **Sorsfordító Szolgáltató Központ által működtetett Sorsok Háza Szociális Intézmény Kalocsa** (6300 Kalocsa, Szent Imre utca 3.) biztosítja a **pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek nappali ellátását 50-50 férőhellyel**, a **hajléktalan személyek** ellátására nem kaptak működési engedélyt, mely feladatra megállapodást kötött a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel**.

20.1) Idősök Klubja

Vonatkozó jogszabály: Szt.65/F, Szgyr. 16.§

Ellátás nyújtásának helye: Szociális Központ – Idősök Klubja Kalocsa, Malom u. 3.

Hazánk az öregedő társadalmak közé sorolható. Ennek hátterében az időskorúak számának és számarányának növekedése áll, ami egyrészt a születések számának csökkenésével, másrészt a várható élettartam növekedésével magyarázható.

A szociális ellátó rendszer az idős ellátásban az aktív idősödés koncepciójának szem előtt tartásával a megelőzésre helyezi a hangsúlyt, azaz arra, hogy hogyan tudnak az idősök minél tovább önellátóak, fizikailag és mentálisan is aktívak maradni. Az időskorúak nappali intézménye által nyújtott szolgáltatások is ezt a célt szolgálják azáltal, hogy a primer szociális védelmet adó intézmény, a család intézményét, szerepét ha csak részlegesen is de pótolja.

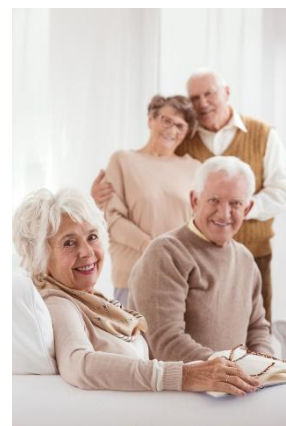
A Szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló többszörösen módosított 1993.évi III. törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000 (I.7.) SzCsM rendeletben foglaltak alapján látja el feladatát.

A szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozását látja el. Az ellátottak körében állapotuknak megfelelő életritmust biztosító szolgáltatást kapnak. A szolgáltatás nyitott formában, családi légkör biztosításával az ellátotti kör és a lakosság számára egyaránt elérhető módon biztosított.

Elsődleges feladat: hiányzó családi gondoskodás pótlása, főként az idős szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények közé juttatása, egyedüllétének megszüntetése, a tétlenséggel járó káros öregség hatások megelőzése, valamint egészségi és higiénés viszonyainak javítása.

Tétlenség, feleslegessé válás érzésének feloldása, a mindennapi élet tartalommal való megtöltése. Fontos az önbizalom erősítése, sikerélményt, elismerést nyújtson az idős és ellátásban részesülő embereknek.

Az Idősek Klubja a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására csak részben képes időskorúak napközbeni gondozását biztosítja, a hét öt napján (hétfőtől-péntekig). Népszerűsége, megalakulása óta folyamatosan csökkent, melyet az engedélyezett férőhelyszám is jelez (30-20-10-5-7 férőhely). Népszerűbb ellátási forma a házi gondozás, az étkeztetés, melyet otthonukba tudnak igénybe venni az idősek. A viszonylag egészséges, mozgásukban kevésbé korlátozott időskorúak, inkább valamely civil szervezet tagjai.

Az étkeztetés intézményen kívüli kiszervezését követően, a Bem apó utcai épület felszabaduló helyiségeiben **lehetőség nyílt az idősek klubja megfelelő elhelyezésére**, pihenőszoba kialakítására. Az átalakítás **lehetővé tette** pihenő, foglalkoztató, ebédlő, tusoló, WC kialakítását, a klub akadálymentes megközelítését. Azonban a tárgyi, elhelyezési feltételek miatt, az engedélyező hatóság (a pihenő szoba kialakítása miatt) határozatlan idejű működési engedélyt adott az ellátási formára.

A TOP-4.2.1-16-BK1-2017-00004 az. sz., „Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Kalocsán” c. Európai Unió pályázat megvalósításával egy új telephelyen, a Malom utca 3. szám alatt, modern, megújult épületben fogadhatja ügyfeleit a Szociális Központ a szociális alapszolgáltatás keretében. Az idősek klubja jogszabályban előírt tárgyi, elhelyezési feltételei biztosítottak, így az ellátási forma határozatlan működési engedéllyel rendelkezik.

Az idősek klubjaiban lehetősége nyílik minden városban élő nyugdíjasnak a tartalmas szabadidő eltöltésére, vagy az életviteli problémák megoldásának megkeresésére szakember segítségével. Lehetőség van napi egyszeri meleg étkezésre (térítés ellenében), figyelembe véve az esetleg szükséges diétákat is. Ha valakinek szüksége, vagy igénye mutatkozik rá, tisztálkodásra, mosásra is módot biztosítanak.

Továbbá lehetőség nyílik a fizikai, egészségügyi, szociális és mentális állapotnak megfelelő programokon való részvételre.

A Malom utcai telephelyen működő Idősek Klubjának **nyitvatartási ideje:**

Hétfőtől –péntekig 7.30.-15.30.-ig.

A nyújtott szolgáltatáselemek

Az idősek nappali ellátása

- a) tanácsadás,
- b) készségfejlesztés,
- c) esetkezelés,
- d) felügyelet,
- e) gondozás

szolgáltatási elemeket biztosít.

A megfelelő elhelyezési körülmények biztosításával, **szervező munkával**, programokkal, az ellátási forma lakosság körében történő fokozottabb megismertetésével törekedni kell annak **vonzóbbá tételére**. Az ellátásra vonatkozó mutatókat a 11., 13. sz. melléklet szemlélteti.

20.2) Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Vonatkozó jogszabály: Szt.65/F, Szgyr. 16.§

Ellátás nyújtásának helye:

Szociális Központ – Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona Kalocsa, Malom u. 5.

Az önkormányzat **pályázatot nyert** (HEFOP 4.2.1.-P.-2004-10-0102/4.0) értelmi fogyatékosok napközi otthona férőhelyfejlesztésre.

A korszerűen kialakított, a mai kor elvárásainak és a jogszabályi előírásoknak mindenben megfelelő, uniós támogatással megvalósult intézmény 388 m²-en fogadja a fogyatékkal élőket. A létesítmény jelenleg **24 fő** értelmi fogyatékos személy részére nyújt nappali ellátást, melynek keretében biztosított az ellátottak étkeztetése, gondozása, közösségi foglalkoztatása, szabadidejük hasznos eltöltése (11-12. sz. melléklet).

Az értelmi fogyatékosok napközi otthona **elhelyezést és ellátást** (fizikai-, egészségügyi-, mentálhigiénés ellátást, foglalkoztatást) **biztosít** a fogyatékos felnőttek részére. Elősegíti társadalmi integrációjukat, a sérült személyekkel kapcsolatos szemléletváltást.

A jelentkező igényeket felismerve az intézmény, az értelmi fogyatékosok napközi otthonában - Képviselő-testületi döntést és működési engedély módosítását követően – **2013. augusztus 1-től** vállalja **fogyatékos gyermekek ellátását** is.

A szolgáltatás célja feladata

Kalocsa város és a járás területén értelmi fogyatékosokkal élő személyek nappali ellátásának biztosítása, képességeik fejlesztése, szinten tartása.

A fogyatékos személyek ellátásának célja az egyén életminőségének, szociális biztonságának megőrzése, az önellátási képesség fejlesztése, szinten tartása mellett az emberi méltóság megtartása, illetve a megfelelő bánásmódhoz való jutás biztosítása. A nappali ellátás célja a fogyatékos egyének ellátása mellett a gondozást felvállaló család tehermentesítése, támogatása és vezetése is.

Az ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében szolgáltatásokat nyújtanak, szerveznek és hangolnak össze; támogatják az ezekhez való hozzáférést. Szolgáltatásaikkal segítséget nyújtanak a problémák megoldásában, krízishelyzetek megelőzésében és kezelésében, a lelki (mentális) egészség megtartásában, annak támogatásában.

Az ellátandó célcsoport

A Kalocsa járás területén otthonukban élő állandó bejelentett lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező értelmi fogyatékkal élő, illetve autista személyek akik harmadik életévüket betöltötték, önkiszolgálásra részben vagy önellátásra nem képesek, de felügyeletre szorulnak.

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona – igénybe vevők adatai a 2019.évben

A 2019-es év során 4 új elláttal kötöttünk megállapodást, 5 fő ellátása megszűnt, így 2019.12.31.-én az ellátotti létszám 17 fő volt.

Az ellátottak kor és nem szerinti megoszlása:

Nem, életkor	3-18	19-39	40-59	60-64	65-69	Összesen:
Férfi		7	5	1		13
Nő		4				4
Összesen		11	5	1		17

Az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona férőhely száma 24 fő, jelenlegi létszáma 17 fő, ebből képzési kötelezett 1 fő. A képzési kötelezett fejlesztését a NEBULÓ EGYMI gyógypedagógusai végzik, a felnőttek gondozása egyéni gondozási terv alapján egyéni és kiscsoportos formában történik. A fejlesztés kiemelt területei: mozgásfejlesztés, kommunikáció, szocializáció, önkiszolgálás.

A készségek fejlesztése csoportos tevékenységeken keresztül, az egyéni képességekhez és érdeklődéshez igazodó tematikus foglalkozásokkal valósul meg, heti programterv szerint. Szinten tartó, fejlesztő foglalkozások:

- Kommunikáció: beszédfejlesztés, nem verbális információk értelmezése, média
- Szocializáció: környezet, énkép-önismeret, illemtan
- Mozdíthatóság
- Háztartás/ Önkiszolgálás
- Kézműves foglalkozás
- Szinten tartó foglalkozás (írás, olvasás, számolás)

A nyitva tartás rendje: az Értelmi fogyatékosok Napközi Otthonának nyitva tartása, a Kalocsa Malom u.5 sz. alatti telephelyen: **Hétfőtől – Péntekig: 7³⁰ – 16⁰⁰ óráig.**

21.) Szakosított szociális ellátás

Vonatkozó jogszabályok: Szt. 66.§ - 68/B.§, Szgyr. 17-18.§

Ellátást nyújtó intézmények:

Szociális Szakellátási Központ (Kalocsa, Bem apó u. 19., Kunszt J. u. 14.)

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt a rászorult személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Szgyr. 17.§ (1) Kalocsa Város Önkormányzata által fenntartott szakosított ápolást, gondozást nyújtó szociális intézmény az idősek otthona.

(2) A Szociális Központ Kalocsa, Bem apó utca 19. szám alatti székhelyű, valamint a Kalocsa, Kunszt József utca 14. szám alatti telephelyű idősek otthonában az átlagos ápolást, gondozást biztosító ellátás mellett, demens ellátás is igénybe vehető.

(3) A szakosított szociális intézményekbe felvehető az a nem kalocsai lakóhelyű személy is, aki, vagy aki után a Képviselő-testület által megállapított intézményi térítési díjat megfizetik, és felvételekor nincs más felvételre várakozó, helykijelölését kérő kalocsai lakos.

(4) A szociális intézményi elhelyezésre várók Szt. 20.§-a szerint nyilvántartott igényeinek, a Szociális Központ vezetője által biztosított helykijelöléseknek, valamint a 9/1999. (XI.24.) SzCsM. rendelet 15.§ (1) bekezdésben foglalt soron kívüli elhelyezése szabályainak megalapozottságát, a Bizottság évente legalább egy alkalommal felülvizsgálja.

(5) A (4) pontban foglaltak teljesülése érdekében a Szociális Központ vezetője minden év március 31. napjáig írásos tájékoztatást ad a Bizottságnak; a megelőző naptári évben nyilvántartásba vett, elhelyezést nyert, soron kívül elhelyezett, valamint nem kalocsai lakóhelyű személyek elhelyezéséről.

Az elhelyezettek és soron kívül elhelyezettek esetében, fel kell tüntetni a szolgáltatási igénynek a nyilvántartásba vételi időpontját is.

Kalocsa Város Önkormányzata – **önként vállalt feladatként** – a SZASZK keretein belül, 2013. december 31-ig, személyes gondoskodást nyújtó szakellátásokat (**időskorúak otthonát, értelmi fogyatékosok otthonát**) működtetett. Az intézmény három helyen (egy székhely és két telephely), a Bem apó utcában 71, a Kunszt József utcában 46 férőhelyen időskorúak, a Malom utcában 60 férőhelyen (a végrehajtott férőhelyszám csökkentést követően 50 férőhelyen) 18 év feletti középsúlyos, súlyos értelmi fogyatékosok gondozását végezte (utóbbi 2014. január 1. napjától állami fenntartásba került). A **dementálódott idős**ek részére 16 férőhely került kialakításra, melynek kihasználtsága folyamatosan 100%-os.

A személyes gondoskodást nyújtó valamennyi bentlakásos szociális intézmény **alapvető feladata** a gondozottak fizikai ellátása, ápolás, gondozás, egészségügyi ellátás, pszichés- és mentálhigiénés gondozás, foglalkoztatás, a lakók interszociális kapcsolatainak kialakítása, érdekvédelme. **Célja**, hogy személyre szóló, szakmai és gazdasági szempontból is hatékony ellátást nyújtson a lakók igényei szerint.

A magasabb szintű ellátás biztosítása, valamint a férőhely bővítése érdekében, az önkormányzat **új kezdeményezéssel próbálkozott**, egy-másfél szobás összkomfortos önálló lakrészeket (szoba, fürdőszoba, WC, főzőfülke) alakított ki a **Kunszt utcai szociális otthonrészleg** területén. A beköltöző gondozott finanszírozta az építkezést, ezért **emeltszintű, teljeskörű szociális otthoni ellátásban részesült, a gondozási díj megfizetése mellett**. Ily módon 9 lakás épült meg, 13 férőhellyel. A finanszírozási szabályok szigorítása miatt (az emelt szintű férőhelyek normatívája 2008. évtől nem emelkedett) az önkormányzat, az emelt szintű férőhelyeket 2011.szeptemberétől visszaminősítette átlagos szintű férőhelyekké, valamint ezzel egyidejűleg a férőhelyek számát 5 férőhellyel emelte. Az otthon részleg engedélyezett férőhelyszáma jelenleg 46 férőhely.

A kistérségi várakozók számát is figyelembe véve, **további időskorú szociális otthoni férőhelyek kialakítására** lenne szükség, azonban férőhelyfejlesztés a jelenlegi telephelyeken nem biztosítható. Új épületben történő szociális otthoni fejlesztésre az önkormányzat saját erőből nem képes. A gondozottaknak, egészségi állapotuk szerinti elhelyezését is biztosítani kell az otthonon belül, önálló gondozási egységek kialakításával. Igen sok a súlyos, krónikus, agyi keringési zavarban szenvedő beteg, akik részére további demens férőhelyet kellene kialakítani, megteremtve a feltételeit a viszonylag egészséges idős emberek igényesebb szociális otthoni életvitelének biztosítására. Férőhelyfejlesztés kedvező finanszírozású pályázat esetén lehetséges csak.

21.1) Időskorúak szociális otthoni elhelyezése

Beutalási jogkör gyakorlója: az intézményvezető

Vonatkozó jogszabályok: 1993. évi III. tv 68. §, 94/A. §, Szgyr. 17-18.§

Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2011. március 1-től, a Humánerőforrás Bizottság hatásköréből **intézményvezetői hatáskörbe adta** a szociális intézményi jogviszonnyal kapcsolatos beutalási jogkört. **Időskorúak otthonába a gondozási szükséglettel rendelkező**, rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személyt lehet felvenni. A **gondozási szükséglet vizsgálatát a szociális szakértői szervnél** az intézményvezető kezdeményezi. Időotthoni ellátás **napi 4 órát meghaladó** gondozási szükségletet igazoló szakvélemény alapján nyújtható. Az ellátásért a **6/2020. (II.28.) önkormányzati rendelet** szerinti térítési díjat kell megfizetni.

Szgyr. 17.§ (3) A szakosított szociális intézményekbe felvehető az a nem kalocsai lakóhelyű személy is, aki, vagy aki után a Képviselő-testület által megállapított intézményi térítési díjat megfizetik, és felvételekor nincs más felvételre várakozó, helykijelölését kérő kalocsai lakos.

Az önkormányzat rendelete alapján az intézményvezető a mindenkori intézményi- és személyi térítési

díj közötti különbözet megfizetése érdekében – a kérelmező helykijelölése előtt – jogosult kérelmezővel, vagy egy harmadik személlyel megállapodást kötni.

21.2) Szociális otthoni férőhely kihasználtság

Kalocsa Város Önkormányzata – **önként vállalt feladatként** – a Szociális Központ keretein belül személyes gondoskodást nyújtó **szakellátást** (időskorúak otthona) működtet.

Az intézmény kettő telephelyen

- a Bem Apó utcában 71 férőhelyen időskorúak gondozását végzi /székhely/ 2 gondozási egységben biztosít teljes ellátást az igénybe vevők részére. 13 fős „demens részlegükben” a fokozott ápolást igénylők elhelyezése történik. 58 férőhelyen átlagos szintű ellátás biztosított.
- a Kunszt József utcában 46 férőhelyen időskorúak gondozását végzi /telephely/

Az intézmény kihasználtsága folyamatos. **117 férőhelyen biztosít időskorú ellátást**, sok az üres férőhelyre várakozó (jelenleg összesen 78 fő a kalocsai és a kistérségből várakozók száma), gyakran féléves, egyéves várakozási idővel kell számolnia a kérelmezőnek.

Ez gyakran jelent problémát, hiszen sok esetben azonnali ellátás szükséges, mivel a gondozott kora és egészségi állapota miatt helyzete megnyugtatóan csak szociális otthoni elhelyezésével biztosítható. A hosszú várólista oka, a várakozók magas száma, valamint az a tény, hogy a férőhely üresedés egyetlen módja a lakó elhalálózása.

Ideiglenes megoldást jelent, hogy az otthonában nem gondozható – és oda emiatt vissza sem bocsátható – személyek egy részét a kórház pszichiátriai, tüdő vagy krónikus osztálya ápolásban, gondozásban részesíti, azonban ez jelentősen túlterheli az egészségügyi ellátórendszert.

Az ellátásban részesülők között nagyon sok a mozgássérült, a halmozottan sérült ember, szív- és érrendszeri betegségben szenvedő, ennek oka, hogy az idős emberek általában **idős korban, megrendült egészségi állapotban** (általában a pszichiátriai, illetve a krónikus osztályról kikerülve) kérik felvételüket.

2008. január 1-től a gondozási szükséglet bevezetésével (Szt. 68/A. §) a beutalásra kerülő gondozottak egészségi állapota tovább romlott, tekintettel arra, hogy az ápolási-gondozási szükségletet az önellátási képesség hiánya alapozza meg (**csak a napi négy órát meghaladó mértékű gondozási szükséglet esetén nyújtható az ellátás**, illetve a gondozási szükséglettel rendelkező személyek után vehető igénybe a normatíva).

A szociális intézményi elhelyezéssel kapcsolatos számadatokat (beutaltak, kiköltözöttek, meghaltak, átlagéletkor, beutaltak nemenkénti megoszlása, a férőhely kihasználtság intézményenként) a 14.sz. melléklet mutatja.

21.3.) Szociális ellátások térítési díja

Vonatkozó jogszabályok: Szt. 114 -119/B.§,

Kalocsa Város Önkormányzatának mindenkor hatályos szociális ellátások térítési díjára vonatkozó rendelete (jelenleg hatályos: 6/2020.(II.28.) önkormányzati rendelet)

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért **térítési díjat kell fizetni**. A szociális ellátások intézményi térítési díja a személyes gondoskodás körébe tartozó **szociális ellátások ellenértékéeként megállapított** intézményi **térítési díj** összege, mely nem haladhatja meg a szolgáltatási önköltséget.

Az intézményi térítési díjat integrált intézmény esetében is szolgáltatásonként kell meghatározni, a közös költség elemek szolgáltatásonkénti közvetlen költségeinek arányában történő megosztásával.

Az intézményi térítési díjat szolgáltatásonként külön kell megállapítani. A **személyi térítési díj** összege nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének 80%-át.

Kalocsa Város Önkormányzata a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjának megállapítását, önkormányzati rendeletben szabályozza (6/2020.(II.28.) önkormányzati rendelet).

Étkeztetés

Étkeztetés intézményi térítési díja:

a) helyben fogyasztva vagy elvitel esetén:	515,-Ft/fő/adag
b) kiszállítás esetén (515 Ft + 140 Ft)	655,-Ft/fő/adag

Házi segítségnyújtás

(1) **Házi segítségnyújtás** intézményi térítési díja: **1.000,-Ft/óra**

(2) Az **étkeztetés és házi segítségnyújtás együttes** igénybevétele esetén, a **házi segítségnyújtás óradíja:** **330.- Ft/óra**

(1) **Idősek Klubja** intézményi térítési díja:

a.) csak napközbeni tartózkodást igénybe vevők
(étkeztetést nem vesz igénybe) **350,-Ft/fő/nap**

b.) napközbeni tartózkodást és ott étkezést igénybe vevők
(**ebéd és ott tartózkodás**) **350+515,-Ft/fő/nap**

(2) **Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona** intézményi térítési díja:

a.) csak napközbeni tartózkodást igénybe vevők
(étkeztetést nem vesz igénybe) **360,-Ft/fő/nap**

b.) napközbeni tartózkodást és ott étkezést igénybe vevők
(**tartózkodás és ott ebéd igénybe vétele**) **360+515,-Ft/fő/nap**

Szakosított ellátások

Szakosított ellátások intézményi térítési díja:

a) időskorúak ápoló-gondozó otthoni ellátása:	3.900,-Ft/fő/nap
b) demens betegek bentlakások intézményi ellátása:	3.900,-Ft/fő/nap

Az önkormányzat által megállapított intézményi térítési díjak összege igazodik az ellátottak jövedelmi viszonyaihoz, amit mutat az is, hogy a személyi térítési díjat a lakók 80%-a képes megfizetni.

21.4) Hitéleti tevékenység a szociális intézményekben

A szociális intézményekben mindenki szabadon gyakorolhatja vallását. Az intézményben rendszeresen **istentiszteletet** tart a **katolikus pap** és a **református lelkész**. Kérésre az ellátottak a betegek szentségében és az úrvacsora szentségében is részesülhetnek.

22.) Érdekképviselői Fórum a Szociális Központban

Az érdekképviselői fórum előzetesen véleményezi a szakmai programot, megtárgyalja az intézményben élők panaszait és intézkedést kezdeményez az intézményvezető felé, tájékoztatást kérhet az intézményvezetőtől az ellátottakat érintő kérdésekben, intézkedés megtételét kezdeményezheti a fenntartó felé, amennyiben az intézmény működésével kapcsolatos jogszabálysértésre utaló jeleket észlel.

Az érdekképviselői fórum tagjai választás alapján:

- a) intézményi ellátást igénybe vevők közül 2 fő,
- b) az ellátottak hozzátartozói közül egy fő,
- c) az intézmény dolgozóinak képviselőjében egy fő,
- d) kijelölés alapján, az intézményt fenntartó képviselőjében egy fő (Kulturális és Szociális Bizottság elnöke).

Az érdekképviselői fórum szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal ülésezik. Működésének részletes szabályait a Szociális Központ Házirendje tartalmazza.

23.) Szociálpolitikai kerekasztal

Vonatkozó jogszabály: Szt. 58/B.§, 4/2016.(II.12.) önkormányzati rendelet 33.§

Az önkormányzat – a vonatkozó jogszabály alapján - helyi szociálpolitikai kerekasztalt hozott létre, különösen a szociális szolgáltatástervezési koncepcióban foglalt feladatok megvalósulásának, végrehajtásának figyelemmel kísérésére, és a szociálpolitikai tárgyú koncepciók véleményezésére.

A szociálpolitikai kerekasztal tagjai:

- a) a KÉSZB elnöke,
- b) a Szociális Központ vezetője,
- c) az Alapszolgáltatási Központ vezetője,
- d) Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke,
- e) az egészségügyi és szociális referens,
- f) a Szociálpolitikai Kerekasztal elnöke által írásban meghívott szervezet képviselője, vagy egyéb, az elnök által meghívott személy, a meghívóval érintett ülés tekintetében.

A szociálpolitikai kerekasztal szükség szerint, de évente legalább egyszer ülésezik. Az ülést az elnök hívja össze. A szociálpolitikai kerekasztal ülései nyilvánosak.

24.) Egyesített Szociális Intézmény Kalocsa alapítványa

Az ESZI 1996-ban alapítványt hozott létre (Egyesített Szociális Intézmény Kalocsa Alapítványa) a Kalocsán működő szociális intézmények lakóinak támogatására, az intézmények eszközeinek fejlesztésére, modernizálására, a lakók rehabilitációját célzó szolgáltatások fedezetének megteremtésére.

25.) Uniós pályázatok a szociális intézmények korszerűsítésére

Az önkormányzat **pályázatot nyert** a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program (TIOP) keretén belül a Szociális Alapszolgáltatási és Szakellátási Központ **Időskorú Otthonának** (Kalocsa, Bem apó u. 19.) **korszerűsítésére**.

A projekt eredménye **1.850 korszerűsített négyzetméter, 71 korszerűsített férőhely**. A beruházás 2009. április 1-től – 2010. június 30-ig tartott, költsége 78.115.600,- Ft, melyet az önkormányzat az 5%-os önerőn felül 13.000 eFt-al kiegészített.

A korszerűsítés, a komplex akadálymentesítés lehetővé tette a szakmai jogszabályoknak való megfelelést, az elhelyezési és tárgyi feltételek biztosítását. Javultak az ellátást igénybe vevők elhelyezési és életkörülményei, lehetővé vált a közösségi terek, foglalkoztatók, betegszobák, nővérpult

kialakítása, a fűtési rendszer és vizesblokkok korszerűsítése, a költséghatékonyabb működtetés (energiatakarékos, környezetbarát technológiák alkalmazása), internet hozzáférés, eszközbeszerzés. A pályázat segítette a szakmai munka emelését, hatékonyságának növelését, az alapellátási és szakellátási feladatok összekapcsolását, szakmai háttér biztosítását, az intézményi dolgozók képzését. Sajnos a pályázat nem tette lehetővé a külső rekonstrukciót. (Az Időskorúak Otthona **jelenlegi** tárgyi és építési feltételeit a 15. sz. melléklet tartalmazza.)

Az önkormányzat pályázatot nyert továbbá a „**Kalocsa Malom utcai bentlakásos intézmény kiváltása**” című, **TIOP-3.4.1A-11/1-2013-0001** kódszámú projekt megvalósítására. A beruházás 2013. július 1-jén indult, az önkormányzati ingatlanok megvásárlásával és az új építésű lakóotthoni helyiségek (2 fős lakás, 4, 8, 10 fős lakóotthon, 24 fős lakócentrum, szolgáltató központ) kialakításával, **60 fő értelmi fogyatékos személy új típusú** ellátási formában történő **elhelyezésére nyílt lehetőség**. A képzésben részt vett szakemberek száma 20 fő, a beruházás összértéke 765 M Ft. A **projekt 2015. június 30-ára sikeresen megvalósult**.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Főigazgatójának **beleegyező támogatásával**, az **SzGyF csak a projekt befejezését követően**, a fenntartási időszak kezdetével **vette át a megvalósult beruházást**. (A Tv. szerint, az európai uniós társfinanszírozású projektek tekintetében a kedvezményezett önkormányzat jogutódja, a fejlesztéssel érintett átvett intézmény).

A **KEOP -5.5.0/A/12-2013-0172 épületenergetikai pályázatból** keletkezett megtakarításból lehetővé vált nettó 62 millió forint összegben, a **Bem apó utcai szociális otthon** épületén új nyílászárók cseréje, a **homlokzat hőszigetelése**, továbbá a meglévő **világítási rendszer energiatakarékos** átalakítása.

Kalocsa Város Önkormányzata **202 millió forint** 100% intenzitású, vissza nem térítendő támogatást nyert „**Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Kalocsán**” címmel benyújtott pályázatával, melyet a 2017. februárjában kiírásra került **TOP-4.2.1-16** kódszámú, „**Szociális alapszolgáltatások**

infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése” nevet viselő felhívás alapján 2017. júliusában igényelt. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében meghirdetett pályázat azzal a céllal került kiírásra, hogy a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokat, valamint a személyes gondoskodás keretébe tartozó család- és gyermekjóléti szolgálatok, központok fejlesztését segítse. Kalocsán az elnyert 202 millió forintból a **Malom utca 3.** szám alatti ingatlan felújítására került sor, azzal a céllal, hogy a beruházás megvalósulását követően egyetlen épületbe integrálva működhessenek a szociális alapszolgáltatási feladatok Kalocsán. E feladatok eddig

ideiglenes engedéllyel a Bem apó utcai Szociális Otthon épületében működtek. Végleges engedélyeztetésükhöz műszaki feltételek teljesítése – pl. akadálymentesítés, vizes blokkok kiépítése – volt szükséges, így a Malom utcai épület felújítását követően a Bem utcai Szociális Otthonból kiköltözve, új helyen, a végleges engedélyekhez szükséges feltételek teljesítése mellett működhetnek ezentúl a szociális alapellátási feladatok a városban. A beruházás befejeztével az idősek klubja, a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a család és gyermekjóléti szolgálat valamint a család és gyermekjóléti központ is a Malom utcai épületbe költözött, így nem csupán az alapszolgáltatási rendszerben dolgozók feladat ellátási helye lett a felújított épület, de az alapellátásokat igénybe vevők is a Malom utcában élhetnek ezekkel a szolgáltatásokkal.

A Malom utcai védett épület felújításakor elsőszámú feladatként belső átalakításokra került sor. Mosdók, vizes blokkok, ügyfélközpontok, foglalkoztató terek, a működéshez szükséges funkcionális helyiségek valamint a háttérinfrastruktúra keretében irodák kerültek kiépítésre. Ezen kívül megvalósult az épületrész teljes villamos hálózatának cseréje, épületgépészeti felújítása, illetve – a védett épület karakterének megőrzésére törekedve – homlokzati nyílászáróinak cseréje, tetőszerkezetének helyenkénti javítása, homlokzatának szigetelése és felújítása is.

26.) Szerződéses szociális ellátások

Az Szt. 65/F. § (1) bekezdése a **nappali ellátás** keretében biztosított ellátotti körbe az **időskorú**, az **értelmi fogyatékos**, a **pszichiátriai beteg**, a **szenvedélybeteg** és **hajléktalan személyeket** sorolja.

Önkormányzatunk a Szociális Központhoz integráltan, a **nappali ellátás keretében biztosítja az idősek- és az értelmi fogyatékosok nappali ellátását**. Az Szt. 91. § (1) bekezdése értelmében az önkormányzat ellátási kötelezettségének **intézmény fenntartásával**, intézményt fenntartó **önkormányzati társulásban** történő részvétellel, vagy intézményt működtető fenntartóval létrejött **ellátási szerződés megkötésével** tehet eleget. Legköltséghatékonyabb megoldás, más fenntartóval, a szolgáltatás biztosításáról szóló ellátási szerződés megkötése.

Kalocsa Város Önkormányzata, a Szociális Központhoz integráltan, a **nappali ellátás** keretében biztosítja az időskorúak és az értelmi fogyatékosok nappali ellátását. **Képviselő-testület 174/2015. (VII.30.) határozatával döntött arról, hogy ellátási szerződést köt a hiányzó nappali szociális ellátások** (pszichiátriai- és szenvedély betegek, hajléktalan személyek) **biztosítására**.

Ennek eredményeként a **Sorsfordító Szolgáltató Központ által működtetett Sorsok Háza Szociális Intézmény Kalocsa** (6300 Kalocsa, Szent Imre utca 3.) biztosítja a **pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek nappali ellátását 50-50 férőhellyel**, a **hajléktalan személyek** ellátására nem kaptak működési engedélyt, mely feladatra megállapodást kötött a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel**.

27.) Nem önkormányzati fenntartók a város szociális ellátásában

27.1) Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

A **Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság** (1132 Budapest, Visegrádi u. 49.), mint állami fenntartó, a szolgáltatói nyilvántartás szerint Kalocsai Szociális Szakellátási Központ néven, 2016. december 31-ig bejegyzett fogyatékos személyek otthonát működtetett a városban. A **Kalocsa Malom utcai bentlakásos intézmény kiváltását** követően, új építésű lakóotthoni helyiségek kialakításával (2 fős lakás, 4, 8, 10, 12 fős lakóotthon, 24 fős lakócentrum, szolgáltató központ), **60 fő értelmi fogyatékos személy új típusú ellátási formában történő elhelyezésére nyílt lehetőség**.

Megvalósult fejlesztések helyszínei: 2 fős lakás Kalocsa, Kossuth L. u. 40. I lh. fszt.3., 4 fős lakóotthon, Kalocsa, Sörös I. u. 66., 8 fős lakóotthon Kalocsa, Petőfi S. u. 46., 10 fős lakóotthon Kalocsa, Kossuth L. u. 21., 12 fős lakóotthon Kalocsa, Martinovics u. 3., 24 fős lakócentrum Kalocsa, Mócsy J. u. 2/E., Szolgáltató Központ Kalocsa, Komló sor 9.

27.2) *BARKA Szociális Segítő Alapítvány 6300 Kalocsa, Petőfi Sándor utca 2.*

Intézmény:

BARKA Szociális Segítő Alapítvány Szociális Szolgáltatási Központja
6300 Kalocsa, Petőfi S. utca 2

Szolgáltatások:

- idősek otthona
- szociális konyha
- házi segítségnyújtás
- időskorúak nappali ellátása

Integrált intézményként a jogszabályban előírt személyi és tárgyi feltételekkel rendelkeznek, **szociális alap- és szakellátást biztosítanak** az arra rászorulóknak részére.

A bentlakásos intézményben folyó gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevők részére, olyan fizikai, mentális, életvezetési, egészségügyi ellátást kell érteni, amely a lakó szociális, testi, szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítést jelent.

Teljes körű ápolást, gondozást nyújtó szociális otthon. Céljuk az idősök otthonában elhelyezett személyek életkörülményeinek javítása, életminőségük növelése.

Idősök otthona férőhelyszáma: 30 fő, időskorúak nappali ellátása férőhelyszáma: 30fő. Bekerülés lehetősége a jogszabályokban foglaltak szerint.

27.3) Sorsfordító Szolgáltató Központ 6200 Kiskőrös, Szűcs József utca 12.

Intézmény:

Sorsok Háza Szociális Intézmény

6200 Kiskőrös, Rákóczi Ferenc utca 12.

A **Sorsfordító Szolgáltató Központ** (Kiskőrös, Szűcs J. u. 12.), mint fenntartó, **Sorsok Háza Szociális Intézmény Kalocsa** (Kalocsa, Szent Imre u. 3.) néven, a nappali ellátás keretén belül **pszichiátriai betegek** nappali ellátását 50 férőhelyen, valamint a **szenvedélybetegek** nappali ellátását 50 férőhelyen biztosítja.

27.4) Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió

A **Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió** (Békés, Petőfi S. u. 56.), mint fenntartó **Segítő Szolgálat** (Kalocsa, Miskei u. 1.) néven **házi segítségnyújtást** (ellátható személyek száma 702 fő) és **szociális konyhát** működtet, ellátási területe Kalocsai, Kiskőrösi, Paksi Kistérség közigazgatási területe.

27.5) Magyar Máltai Szeretetszolgálat

A **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Dél-alföldi Szervezete, Kalocsai Szervezetén** keresztül az ingatlant jelenleg, „**albérlők házaként**” működteti, mely ellátási forma nem tartozik a szociális törvény hatálya alá.

Az ország egész területéről fogad rászorulókat, akiknek szociális munkás nyújt segítséget az ügyintéзésekhez, valamint mentális segítségnyújtást is kapnak az itt gondozottak. 5 nőt és férfit fogadó átmeneti szállásba az intézményvezetőnél kell jelentkezni. A rászorulókat kétágyas, illetve egyágyas szobákban helyezik el, ágyneműt és zárható szekrényt kapnak, tisztálkodási, mosási, főzési lehetőséget nyújtanak. Betegszoba nincs a szállón, de szükség esetén orvosi ellátást is igénybe vehetnek az ellátottak. Használhatják a közösségi helyiségeket, látogatót fogadhatnak, rendelkezésükre áll rádió és televízió. Az átmeneti szállón nincs térítési díj, a rászoruló emberek egy évre vehetik igénybe az intézmény szolgáltatásait.

28.) Karitásз tevékenysége a város szociális ellátásában

A **Karitásз** tevékenysége Kalocsa városban, a Belvárosi- és az Eperöldi Plébániai Csoport **önkéntes segítőire** épül. Karitatív tevékenységük az **idősök** és a **hátrányos helyzetű egyének, családok** segítségére irányul. A Karitásз **csatlakozott a Családsegítő Szolgálat jelzőrendszeri hálózatához** és aktív résztvevőként jelen van a szociális gondoskodásban is.

A támogatásra szoruló személyeket **rendszeresen látogatják** otthonaikban, gyógykezelésük- illetve gondozásuk esetén a kórházban, a szociális otthonokban. Karácsonykor, húsvétkor saját készítésű ajándékokkal kedveskednek, Szent Erzsébet ünnepén „Erzsébet kenyeret” visznek az időskorú otthonokba. Raktáraikból **bútort, ruhát, tartós élelmiszert** juttatnak a rászoruló egyéneknek, családoknak. Szükség esetén, készletükből a Családsegítő Szolgálatot is kiségtik. A „Karácsonyi forgatag” városi gyűjtő akcióban is, minden alkalommal, aktívan részt vett mindkét plébánia.

Pénzadományokat krízishelyzetbe került emberek részére nyújtanak, kérelem alapján, a Családsegítő Szolgálaton keresztül. A Karitászt szerződéses viszonyban áll az **EU Élelmiszerbankkal**. Ennek köszönhetően, Kalocsa hátrányos helyzetű családjai, éves szinten 3-4 tonna, tartós élelmiszerhez jutnak.

Katasztrófák idején adománygyűjtő akciókat szerveznek templomokban, élelmiszer nagyáruházakban, és az összegyűjtött adományokat eljuttatják a katasztrófa sújtotta területekre.

29.) Civil szervezetek szerepe a város idősekre irányuló szociális ellátásában

A városban, a város lakosságát tekintve jelentős számú civil szervezet működik. Jelenleg nincs olyan civil szervezet Kalocsán, amely a szociálisan rászorulókat támogatását célozná meg, pedig az önkormányzat nyitott lenne a kapcsolatépítésre.

30.) Nyugdíjas, szociális és egészségügyi egyesületek, Klubok

Nyilvántartásunkban lévő nyugdíjas, szociális és egészségügyi egyesületek:

- Esélyt a Teljes Életre Közhasznú Egyesület
- Vakok és Gyengénlátók Bács-Kiskun Megyei Egyesülete Kalocsai Szervezete
- Dunamenti Mozgáskorlátozottak és Egészségkárosultak Egyesülete
- Mozgáskorlátozottak Egyesülete Kalocsa és Vidéke
- Kalocsai Honvéd Kulturális Egyesület
- Honvéd és Rendvédelmi Szervek Bajtársi Egyesülete
- Légvédelmi Katonák Hagyományőrzők Köre
- Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége Dél-alföldi Régió
- 24. Harckocsi Ezred Baráti Kör Egyesület Kalocsa
- Keresztény Nyugdíjasok Egyesülete
- Nyugdíjas Köztisztviselők Klubja
- Egészségügyi Nyugdíjasok Klubja
- Kalocsai Nyugdíjasok Egyesülete

A **klubok tevékenysége** a nyugdíjas népesség kisebb, ám jelentős hányadát érinti, mintegy 1.100-1.200 személyről lehet szó. A klubtagok zöme 60 éven felüli, elsősorban az egészségi állapotuk határozza meg részvételüket a közösségi életben. A klubtagok általában kötődnek valamely háttérintézményhez, ami vagy az egykori munkahely, vagy valamely más, működésüknek helyet adó intézmény. A nyugdíjas klub tevékenységétől függ a tagok összetartó ereje.

A nyugdíjas klubok tagjai a viszonylag jó egészségi állapotú, az aktív, elfoglaltságra, közösségre vágyó nyugdíjasok közül kerülnek ki. A nyugdíjas klubok a tagok által befizetett tagdíjból finanszírozzák a működésüket, az önkormányzat – lehetőségeihez mérten - működési költségeikhez (rendezvények szervezéséhez) hozzájárul, üléseik megtartására kedvezményesen helyet biztosít. A klubok elsődleges célja, hogy a nyugdíjasok közösségi életét, hivatalos ügyintézésüket segítse, tájékoztassa tagjait az őket érintő jogszabályi változásokról.

Éves program alapján működnek, havonta egy-két alkalommal tartják üléseiket. Rendezvényeket, ünnepséget (húsvéti, karácsonyi), bálakat, születésnapi megemlékezéseket szerveznek tagjaiknak. A tagdíjból kisebb ajándékokat vásárolnak egymásnak. Figyelemmel kísérik egymás egészségi állapotát, kórházba került tagjaikat rendszeresen látogatják, betegség esetén otthonaikban is segítik egymást.

Aktívan részt vesznek az önkormányzat és a művelődési központ programjaiban, a maguk által szervezett rendezvényeken.

A civil szervezetek az idősgondozás vonatkozásában a családi-, kisközösségi szint pótlásában játszanak jelentős szerepet, hiszen gyakran az egyedül élő, gondozást csak esetenként igénylő társaiknak nyújtanak segítséget, tehermentesítve ezzel a város egyébként is túlterhelt szociális szakembereinek munkáját.

Közösségi rendezvényeik és szabadidős tevékenységeik lehetőséget nyújtanak tagjaik részére, hogy ne maradjanak magukra, és nyugdíjas éveiket kortársaikkal együtt, aktívan töltsék el.

Idősek Világnapjának megünneplése

Az ENSZ közgyűlése 1991-ben nyilvánította október 1-jét az Idősek Világnapjává. Napjainkban kb. 600 millió hatvan év feletti személy él a világon, számuk 2025-re akár meg is kétszereződhet, éppen ezért a gyorsan öregedő világban az idősek megbecsülése nagyon fontos. A megemlékezés célja, hogy figyeljünk az idősek problémáira

Kalocsa Város Önkormányzata, városi rendezvény keretében minden évben megemlékezik az „**Idősek Világnapjáról**”, a Szociális Központ október hónapban, egy hónapon keresztül rendezvények sorozatával ünnepli az időseket. Az **Idősek Világnapja** lehetőséget nyújt, hogy megköszönjük az idős embereknek, mind azt, amit a társadalomért tesznek.

31.) Szépkorúak köszöntése

A Kormány, a Magyar Köztársaság nevében köszönti a 90. a 95. és a 100. életévüket betöltött, Magyarországon bejelentett lakóhellyel rendelkező, magyar állampolgárságú szépkorú személyeket. A jubileumi köszöntéssel okirat és jubileumi juttatás jár, amely teljesen független a szépkorú személy egyéb ellátásaitól.

A jubileumi juttatás összege

- a **90. életév** betöltésekor **90.000,-**
- a **95. életév** betöltésekor **95.000,-**
- a **100. életév** betöltésekor **100.000,-** forint.

A jegyző a szép korú személlyel egyeztetett időpontban gondoskodik a személyes köszöntésről, és ennek keretében a szépkorúak jubileumi köszöntéséről szóló okirat átadásáról. A szépkorú személyeket a polgármester köszönti. Ha a szépkorú személy, a személyes köszöntésre nem tart igényt, az okiratot postai úton küldik meg a részére.

A jubileumi juttatást a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság a KEKKH által a részére megküldött adatok átvételét követő 15 napon belül, de legkorábban a szépkor betöltését megelőzően 5 nappal, külön törzsszámon folyósítja.

32. Gyermekjóléti támogatások és ellátások

Az Szt. szerinti szociális koncepciónak nem tartalmi eleme a gyermekjóléti ellátásokkal kapcsolatos intézkedések, elképzelések dokumentálása, azonban a város szociális ellátórendszerével szorosan összefügg a gyermekekről, családokról való gondoskodás, ezért a Koncepció megjeleníti a legfontosabb gyermekjóléti támogatásokat, ellátási formákat, jövőbeli elképzeléseket.

33.) Természetbeni gyermekjóléti támogatások

Kalocsa Város Önkormányzata a Gyvt-ben és a 4/2016(II.12.) önkormányzati rendeletében (Szgyr.) foglaltaknak megfelelően biztosítja az arra rászorultak részére a;

- a) *rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt,*
- b) *intézményi gyermekétkeztetést,*
- c) *szünidei gyermekétkeztetést,*
- d) *nyári napközit*

33.1) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Vonatkozó jogszabály: Gyvt.19-20/C. §

Hatáskör gyakorlója: jegyző

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre – ha megfelel a Gyvt. 21/C. §-ában foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésre,
- b) évente két alkalommal fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet utalványra,
- c) egyéb támogatásokra (pld. tankönyvtámogatás).

Kalocsa városban jelenleg **gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma (2020. okt. 1.) 353 fő (133 fő HH, 53 fő HHH)**, akik a fentiekben megjelölt kedvezményeket vehetik igénybe.

33.2) Intézményi gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21. § (1) bekezdése alapján természetbeni ellátásként, a gyermek életkorának megfelelő **gyermekétkeztetést kell biztosítani** a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére;

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében,
- b) az óvodában,
- c) a nyári napközis otthonban,
- d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
- e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,
- f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében,
- g) a Gyvt. 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 30.§ (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30.§ (4) bekezdése szerinti, tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

33.3) Szünidei gyermekétkeztetés

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 21/C.§, 4/2016.(II.12.) önkormányzati rendelet (Szgyr.)26-27.§

Kalocsa Város Önkormányzata a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő kérelmére, a déli meleg főétkeztést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére biztosítja ingyenesen.

A szünidei gyermekétkeztetésén a déli meleg főétkeztetésnek, az erre kijelölt helyen történő helyben fogyasztását kell érteni. Az önkormányzat szünidei gyermekétkeztetést az őszi, téli és tavaszi szünetben valamennyi munkanapon, a nyári gyermekétkeztetést a tanítási év befejezését követő nyári szünet első munkanapjától kezdődő 43 munkanapig biztosítja az önkormányzat.

Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetési szolgáltatást a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelően a gyermek részére, az önkormányzat tulajdonában lévő **Kalocsai Közétkeztetési Intézmény**) nyújtja.

A szünidei gyermekétkeztetést

- a) a bölcsődében,
- b) Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéjének vezetője által kijelölt óvodában,
- c) jegyző által kijelölt köznevelési intézményben lehet igénybe venni.

33.4) Nyári napközi

Kalocsa Város Önkormányzata 2012. december 31-ig a **fenntartásában lévő oktatási intézményein keresztül** - mint az önkormányzat önálló költségvetési szervei - **biztosította a gyermekek részére a nyári napközi ellátást.**

2013. január 1-től – a közoktatási intézmények **állami fenntartását** követően is - Kalocsa **városban** **lehetőség** van a nyári napközis ellátás igénybevételére. **2013-2014. évben** a gyermekek részére a nyári napközi ellátást a **KLIK Kalocsai Tankerülete biztosította.**

2015. év óta az önkormányzat rendszeresen, a közoktatási intézményében nyugdíjas, illetve önként jelentkező pedagógusokkal kötött megbízási szerződéssel - külön díjazással - **biztosította az ellátás igénybevételét.** A család- és gyermekjóléti szolgálat **családgondozói** minden nyáron – fentiekén túl – önkormányzati támogatással táboroztatják a hátrányos helyzetű gyermekeket.

Az önkormányzati fenntartásban lévő **óvodákban** és a **bölcsődében** a **folyamatos** (12 hónapon keresztül) gyermekintézményi **ellátás biztosított.**

A **pedagógusok,** az **óvónők** és a **kisgyermekgondozók** képesítésük alapján, **szakmailag** valamennyien **alkalmasak a feladatellátásra.**

34.) Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátások

Gyermekjóléti alapellátások

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a család- és gyermekjóléti szolgálat,
- c) a család- és gyermekjóléti központ,

Gyermekek napközbeni ellátása,

- a) bölcsőde,
- b) **időszakos gyermekfelügyelet.**

Gyermekjóléti alapellátások célja a gyermek testi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének az elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családból történő kiemelésének a megelőzése.

34.1) Gyermekjóléti szolgáltatás

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 39.§, Szgyr. 20.§

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A Gyvt. 39.§-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató keretében működtethető.

34.2) Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 39-40.§, 15/1998.(IV.30.) NM. rendelet 6—18.§, Szgyr. 21.§

Feladatellátás helye: Szociális Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Kalocsa, Malom u. 3.

A 2015. évi CXXXXIII. törvény több helyen módosította a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt és a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt.

A gyermekek veszélyeztetésének, bántalmazásának megakadályozása érdekében, a módosítás érintette a családsegítési és a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok integrálását, valamint a **család- és gyermekjóléti szolgálatok és központok kialakítását**, melynek elsődleges célja a gyermekjóléti szolgáltatás megerősítése. A család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve központ a **jelenlegi családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, kötelező önkormányzati feladatként jött létre 2016. január 1. napjától**.

Az új intézmények által ellátandó családsegítés feladatait továbbra is az Szt., a gyermekjóléti szolgálat és központ feladatait pedig a Gyvt. tartalmazza.

A családsegítés keretében végzett tevékenységek pontosításra kerültek, e mellett, e körben **új feladatként jelent meg** 2016. január 1-től a szociális diagnózis készítése, 2017. január 1-től a támogatott lakhatást igénybe vevők után-követését biztosító esetmenedzseri feladatok.

Az integráltan létrejövő szolgáltatás települési szinten elérhető kötelező szolgáltatás lett, az ellátandó terület nagysága (**járás-település**) szerint **differenciált szolgáltatási tartalommal**.

Az új feladatmegosztás a következők szerint alakult:

- a **települési önkormányzatok feladatkörében maradtak** a lakóhely szintű minimum szolgáltatások, az általános segítő feladatoknak a biztosítása,
- a **járasszékhelyek települési önkormányzataihoz kerültek** a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások.

A **járasszékhely** településen, azaz **Kalocsa** városban működő **szolgáltató illetékességi területe** a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában **kiterjedt a járást alkotó települések lakosságára (Kalocsai járásra)**.

Új intézményi formaként jelent meg

- a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint
- a család- és gyermekjóléti központ (hatósági- és speciális szaktudást igénylő feladatok),
- **2018. szeptember 1. napjától pedig, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység.**

Ezen feladat ellátási formák **2016. január 1. napjától a Szociális Központ-hoz integráltan**, önállószerkezeti és szakmai egységként, az intézmény új telephelyén (Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, ORIGÓ Család- és Gyermekjóléti Központ 6300 Kalocsa, Malom utca 3.) kerültek kialakításra.

Szgyr. 21.§ (1) A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítés Szt. 64.§ (4) bekezdés szerinti feladatait, valamint a Gyvt. 39. és 40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

- (1) A gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató keretében működtethető.
- (2) A család- és gyermekjóléti szolgálatot a Szociális Központ önálló szakmai egységként működteti.

34.3) Család- és Gyermekjóléti Központ

Vonatkozó jogszabály: Szt. 64.§, Gyvt. 40/A.§, 15/1998.(IV.30.) NM. rendelet 19-21.§, Szgyr.22. §

Kalocsa Város Önkormányzata, mint járásszékhely település a család- és gyermekjóléti központot a Szociális Központ-hoz integráltan, önálló szervezeti és szakmai egységként működteti.

A család- és gyermekjóléti központ ellátja, az általános szolgáltatási feladatokon túl ellátja, a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdésében foglalt speciális feladatokat is.

35.) Gyermek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatás a bölcsődei ellátás. A bölcsődei ellátáson túl igénybe vehető az időszakos gyermekfelügyelet. A bölcsődei ellátást és az időszakos gyermekfelügyeletet önálló szakmai és szervezeti egységként Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje biztosítja, az intézménynek a Kalocsa, Zrínyi utca 14. szám alatti telephelyén (Bölcsőde).

35.1) Bölcsődei ellátás

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 34-41.§, 4/2016.(II.12.) önkormányzati rendelet (Szgyr.) 24.§

Bölcsődei felvételre jogosult: Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje vezetője

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, gondozását és nevelését biztosító intézmény. A bölcsőde az alapellátáson túl, szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyelettel segíti a családokat. A bölcsőde határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik, engedélyezett férőhelyszáma 33 férőhely, az időszakos gyermekfelügyelet keretében 15 kisgyermek felvételére van lehetőség. A bölcsőde 100 %-os kihasználtsággal működik, igény mutatkozik további férőhelyek létesítésére.

Szgyr. 24. § (2) A bölcsődei alapellátás abban az esetben vehető igénybe, ha a gyermek eltartója Kalocsa város közigazgatási területén lakóhellyel rendelkezik és munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, vagy nappali tagozaton iskolarendszerű tanulmányokat folytat.

(3) A bölcsődei felvétel során azt a bölcsődés korban lévő gyermeket kell előnyben részesíteni, aki megfelel a Gyvt. 43. § (3) bekezdésében foglalt feltételeknek.

„(3)* A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni

a) - ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll -

aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,

ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és

b) a védelembe vett gyermeket.”

35.2) Időszakos gyermekfelügyelet

Szgyr. 25.§ (1) Az **időszakos gyermekfelügyelet** keretében biztosított külön szolgáltatást, a gyermek húszhetes korától 4. életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

36.) Térítési díjak a gyermek ellátásban

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért, valamint a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni. A gyermekek napközbeni ellátásáért fizetendő intézményi térítési díj a szolgáltatási önköltség és a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás különbözete. A **szolgáltatási önköltség** a szolgáltatással kapcsolatosan tárgyévre tervezett, felmerülő kiadásokat, költségeket jelenti.

36.1) Gyermekétkeztetés térítési díja

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 21/A.§, 21/B. §, 21/C. §, 146-151.§, 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet, 6/2012.(III.31.) önkormányzati rendelet

A Gyvt. 21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

- a) bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
  - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
  - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
  - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
  - ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói , egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130 %-át, vagy,
  - ae) nevelésbe vettek,
- b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
  - ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
  - bb) nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben helyeztek el;
- d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulók számára, ha
  - da) nevelésbe vették, vagy
  - db) utógondozói ellátásban részesül.

Gyvt. 21/B.§ (2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50 %-os normatív kedvezményével kell biztosítani

- a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulók számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- c) az (1) bekezdés a), b), és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Kalocsa városban jelenleg **gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma 353 fő**, akik a fentiekben meghatározott kedvezményeket vehetik igénybe.

Kalocsa városban a bölcsőde épületében, alapellátáson túli szolgáltatásként **időszakos gyermekfelügyelet igénybevételére is lehetőség van**. A szülő, gyermeke számára, a bölcsődei ellátást - külön bölcsődei csoportban - **időszakos** gyermekfelügyelet keretében, az **által igényelt alkalommal és időtartamban** veheti igénybe.

6/2012.(III.31.) ör. 1.§ A **gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának** alapja az élelmezés nyersanyag költségének egy ellátottra jutó napi összege;

a)	bölcsőde esetében	350 Ft/nap
b)	napközi otthonos óvoda esetében	360 Ft/nap
c)	általános iskolai menza esetében	275 Ft/nap
d)	általános iskolai napközi otthon esetében	385 Ft/nap
e)	középiskolai menza esetében	330 Ft/nap
f)	középiskolai kollégium esetében	750 Ft/nap”

A térítési díjak az általános forgalmi adót nem tartalmazzák.

Kalocsa városban jelenleg **gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma 353 fő**, akik a fentiekben meghatározott kedvezményeket vehetik igénybe.

36.2) Gyermekek napközbeni ellátásának (bölcsőde) térítési díja

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 21/A.§, 21/C. §, 146-151.§, 328/2011.XII.29.) Kormányrendelet, 6/2012. (III.31.) önkormányzati rendelet 2. §

A bölcsőde esetében az intézményi térítési díjat külön kell meghatározni a gyermekek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkoztatásra (**gondozására**), valamint a **gyermekétkeztetésre** vonatkozóan.

Kalocsa Város Önkormányzata 83/1999. számú határozatával döntött arról, hogy a bölcsődét **szociális rászorultság alapján működteti**. A bölcsődés gyermekek családjának jövedelmi viszonyait figyelembe véve, valamint segítve a gyermekes családok **megélhetését, a bölcsődei gondozási díj** Kalocsa városban **0 Ft**.

36.3) Gyermekek napközbeni ellátásának (időszakos gyermekfelügyelet) térítési díja

Kalocsa városban a bölcsőde épületében, alapellátáson túli szolgáltatásként **időszakos gyermekfelügyelet igénybevételére is lehetőség van**. A szülő, gyermeke számára, a bölcsődei ellátást - külön bölcsődei csoportban - **időszakos** gyermekfelügyelet keretében, az **által igényelt alkalommal és időtartamban** veheti igénybe.

A bölcsődei **alapellátáson túli** szolgáltatásért, legfeljebb a szolgáltatási önköltséget meg nem haladó mértékű térítés kérhető. Az időszakos gyermekfelügyelet **nem kötelező** alapellátási feladat, **plusz szolgáltatásként biztosítja** az önkormányzat/intézmény. Az **időszakos bölcsődei gyermekfelügyeletre** jogszabály szerint megállapítható **óradíja 706.- Ft, töredéke a magánszférában, családi napköziben fizetendő díjnak**. Az **óradíjnak 330 Ft-ra** történő emeléséről döntött 2020-ban a Képviselő-testület.

A gyermekjóléti alapellátások intézményi térítési díjáról szóló 6/2012. (III. 31.) önkormányzati rendelete 3. § (2) bekezdése alapján, ez az óradíj **30 %-kal** tovább mérsékelhető, ha a bölcsődés korban lévő gyermeket gondozó családnak, az általa lakott lakásra **lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részlete van, és annak havi összege**

- a család havi összjövedelmének 40 %-át meghaladja,
- egyedülálló esetén 25 %-át meghaladja.

37.) Érdekképviselési Fórum a Bölcsődében

Vonatkozó jogszabály: Gyvt. 35-36.§, 4/2016.(II.12.) önkormányzati rendelet 32.§

Az érdekképviselési fórum megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az érdekképviselési fórum tagjai választás alapján:

- a) az ellátásban részesülő gyermekek szülei,
- b) az intézmény dolgozóinak képviselői,
- c) kijelölés alapján, az intézményt fenntartó képviselőjében egy fő (Kulturális és Szociális Bizottság elnöke).

Az érdekképviselési fórum szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal ülésezik.

38.) Nem önkormányzati fenntartók a gyermekek napközbeni ellátásában

A gyermekek napközbeni ellátását (családi napközi, házi gyermekfelügyelet), az önkormányzaton kívül más fenntartó nem biztosít a városban.

39.) Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése

Kalocsa Város Önkormányzata és intézményei (Szociális Központ, Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje), a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló többszörösen módosított 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek, szakmai jogszabályok alapján végzi a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapellátást és szakellátást, valamint a gyermekjóléti ellátásokat.

39.1) Elemzés a szociális szolgáltatások fejlesztéséhez

Erősségek:

- 1) Kalocsa Város Önkormányzata az aktív korú tartós munkanélküliek foglalkoztatásának elősegítése érdekében biztosítja a városban a közfoglalkoztatást.
- 2) A szociális alapellátás intézményrendszere kiépült és folyamatosan biztosítja az ellátást.
- 3) Jó együttműködés alakult ki a szociális ágazat intézményei és egyéb intézmények között.
- 4) Stabil, működő intézményrendszerrel tapasztalt, felkészült, és hivatása iránt elkötelezett szakember gárdával rendelkezünk.
- 5) Az integrált intézmény kialakítása miatt jól átjárhatóak az ellátások.
- 6) A TIOP-3.4.2-08/1-2008-0012 sz. pályázat lehetőséget nyújtott a Bem utcai Időskorúak Otthona korszerűsítésére, felújítására.
- 7) A HEFOP-4.2.1.-P.-2004-10-0102/4.0 pályázat lehetővé tette értelmi fogyatékosok napközi otthona férőhelyfejlesztését, korszerű, a mai kor elvárásainak és a jogszabályi előírásoknak megfelelő intézmény létrehozását és működtetését.
- 8) A KEOP -5.5.0/A/12-2013-0172 épületenergetikai pályázatból keletkezett megtakarításból lehetővé vált nettó 62 millió forint felhasználása.
- 9) A TOP-4.2.1-16-BK1-2017-00004 Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Kalocsán pályázattal megvalósult Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Központjának egy új telephely létrehozása a Malom utca 3. szám alatt, egy jelenleg üres, kihasználatlan épület infrastrukturális felújításával, határozatlan működési engedély a nyújtott szolgáltatásokra.
- 10) Önként vállalt feladatot is ellát az önkormányzat (időskorúak bentlakásos elhelyezése).
- 11) Az ágazatban dolgozók szakképzettségi aránya jó.
- 12) Gyermekjóléti intézményrendszer átalakítása megtörtént, a Szociális Központ önálló szervezeti egységeként működik a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ.
- 13) A gyermekvédelmi rendszer és a jelzőrendszer tagjai tudnak egymásról, szükség esetén tudják, hogy kihez kell fordulni.
- 14) Megoldott a szünidei gyermekétkeztetés és a nem kellően szabályozott jogi háttér ellenére, biztosított a nyári napközi.
- 15) Biztosított a szociális nappali ellátás valamennyi formája.

Gyengeségek:

- 1) A szociális intézményeknek helyt adó épületek nagy része más célra épült, felújításra, rekonstrukcióra szorul (legsürgetőbb a Kunszt utcai időskorúak szociális otthonának a rekonstrukciója, vagy kiváltása).
- 2) A személyes gondoskodást nyújtó ellátások különböző telephelyeken, a város több részén kerültek elhelyezésre, ezért működtetésük nehezebb.
- 3) Az igényekhez képest kevés a szociális otthoni- és a demens férőhely.
- 4) A meglévő szociális otthoni férőhelyeken, az egészségesebb idős személyek számára nem biztosított a magasabb szintű ellátás (a szociális otthon lassan „elfekvő intézmény szerepét tölti be”).
- 5) Nincs a városban nyugdíjas ház, magán fenntartású bentlakásos szociális jellegű intézmény.
- 6) Tanyagondnoki szolgálat tárgyi feltételeinek (faluház rekonstrukciója) biztosítása.
- 7) Kevés önkéntes és civil segítő működik még közre a szociális ellátásban.
- 8) Kevés a nem önkormányzati fenntartású, szociális és gyermekek napközbeni ellátását biztosító ellátási forma.
- 9) Nem elegendő a bölcsődei férőhely, férőhelyfejlesztés szükséges.
- 10) Nem rendelkezik a Szociális Központ raktár céljára szolgáló helyiségekkel (adományok fogadása, eszközök, tárgyak tartálékoltása stb.).
- 11) Szociális ellátási formák működésére szóló ideiglenes működési engedélyek.

- 12) Gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének elvárttól alacsonyabb hatékonysága.
- 13) A család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ humánerőforrásának stabilitása nehezen biztosítható.
- 14) A megfelelő képesítésű és gyakorlattal rendelkező humánerőforrás megtartása a szociális és gyermekvédelmi munka nehézsége, alacsony presztízse és bérezése miatt nehezen biztosítható.

Lehetőségek:

- 1) Ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátást biztosító intézmények részére kiírt uniós, vagy egyéb finanszírozású pályázat, lehetőséget biztosítana a bentlakásos intézmények korszerűsítésére, felújítására.
- 2) Az idősek klubja elhelyezési körülményei javítása lehetővé tette a férőhelyszám emelését.
- 3) A területi ellátás fejlesztése érdekében, bár nem kötelező önkormányzati feladat, sikeres pályázat és befogadás esetén jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kiépítésének kezdeményezése.
- 4) Bölcsődei férőhelyek fejlesztése.
- 5) Tanyagondnoki szolgálat tárgyi feltételei biztosításának elmaradása esetén a szolgáltatás újragondolása.
- 6) Jelzőrendszeres együttműködés hatékonyságának fokozása, a jelzőrendszer tagjai közötti együttműködés megújítása.
- 7) Nyári napközis tábor feltételeinek javítása, hatáskörök tisztázása.
- 8) Roma segítő hálózat mintaprogram elfogadtatása, a roma szociális segítők bekapcsolása a szociális- és gyermekvédelmi munkába, valamint szoros kapcsolat kialakítása a közoktatási- és köznevelési intézményekkel, a felmerülő (pld. igazolatlan hiányzások, egészségügyi-, szociális-, tanulási és egyéb) problémák kezelése érdekében.
- 9) Roma utca bizalmiak közreműködésével a köztisztasági és egyéb problémák felszámolása.
- 10) Roma komplex felzárkóztatási program elindítása, folytatása.
- 11) Az önkéntesek, civil segítők szociális ellátórendszerbe történő bevonása hozzájárulhat a társadalmi szolidaritás növekedéséhez.
- 12) A szakmai képzések, a szupervíziók számának növelése, valamint a minőségfejlesztési rendszer kiépítése, az ellátási színvonal emelését jelenthetné.
- 13) Pályázati lehetőségek kihasználása.
- 14) Személyi és tárgyi feltételek biztosításával az egyes ellátási formákra határozatlan idejű működési engedély megszerzése.

Veszélyek:

- 1) A központi és a saját források szűkössége nem biztosít elegendő lehetőséget a fejlesztésre, az ellátás színvonalának emelésére.
- 2) Pályázati támogatás elmaradása esetén
  - a) az intézményi rekonstrukciók elmaradása, épületek állagának további romlása,
  - b) a magasabb szintű szociális ellátást nyújtó férőhelyek kialakításának elmaradása,
  - c) további demens ellátást nyújtó férőhelyek kialakításának elmaradása,
  - d) a tervezett férőhelyszám fejlesztések elmaradása esetén, a várakozási idő meghosszabbodása várható.
- 3) Tanyagondnoki szolgálat tárgyi feltételei biztosításának elmaradása a működési engedély visszavonásával jár.
- 4) Kérdéses a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás pénzügyi és műszaki feltételeinek megteremtése, a szolgáltatás befogadása és működtetése.
- 5) Roma közmunkaprogram bevezetésének, működtetésének sikertelensége.
- 6) Roma komplex felzárkóztatást elősegítő programtól várt eredmény elmaradása.
- 7) Szociális- és gyermekvédelmi ellátásoknak a központi költségvetési támogatás csökkentése esetén, a jogosultsági feltételek szűkítése.
- 8) A szociális szféra társadalmi presztízse alacsony, emiatt gyenge az ágazat érdekérvényesítő képessége, nő a szakember elvándorlás.

- 9) Személyi és tárgyi feltételek teljesítésének hiánya miatt, a határozatlan idejű működési engedélyek megszerzésének lehetősége.

39.2) Fejlesztési irányok

- 1) A gazdaságos és költség hatékony működés biztosítása érdekében a szociális ellátórendszer lehetséges átalakításának (pld. telephelyek számának csökkentése) kidolgozása.
- 2) Pályázati támogatással, az önkormányzat lehetőségeihez mérten, a szociális otthoni férőhelyszám fejlesztése.
- 3) Bentlakásos intézmények fejlesztésére, rekonstrukciójára pályázat benyújtása, sikeres pályázat esetén a fejlesztés megvalósítása.
- 4) Demens betegek intenzív gondozási egységének továbbfejlesztése, férőhelyszám emelése.
- 5) A szakmai jogszabályoknak megfelelő személyi és tárgyi feltételek teljesítése.
- 6) Az idősek klubja és az értelmi fogyatékosok napközi otthona kihasználtságának biztosítása, szükség esetén férőhelyszám fejlesztés.
- 7) Az intézmények teljes akadálymentességének biztosítása.
- 8) Biztosítani kell az egymásra épülő progresszív szociális ellátást (alap-, nappali-, szakosított), a szakosított szociális ellátások tehermentesítése érdekében.
- 9) Nem állami fenntartású szociális otthonok létesítésének, esetleges önkormányzati támogatásokkal (építési telek, épület, épület rész ingyenes, vagy nem piaci alapon) történő segítése.
- 10) Vizsgálni kell a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás pénzügyi, műszaki, személyi, tárgyi feltételeinek megteremtését annak érdekében, hogy az érintettek a lehető leghosszabb ideig otthonukban kapjanak személyre szóló segítséget, hogy az intézményi elhelyezés szükségességére minél később kerüljön sor.
- 11) Biztosítani kell, hogy a szociális étkeztetést igénybe vehessék mindazok, akik arra rászorulnak.
- 12) Szükséges a további munkakapcsolat fenntartása, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Bács-Kiskun Megyei Intézménye, Kalocsa Város Önkormányzata, valamint a Szociális Központ között.
- 13) Az intézmények tekintetében ki kell építeni a minőségbiztosítási rendszert.
- 14) Otthoni szakápolás támogatása érdekében, az érintettek megfelelő információval történő ellátása.
- 15) Még hatékonyabbá kell tenni a rászorultsági elven alapuló segélyezést. Az ellátások során kapjanak prioritást a gyermekneveléssel, az időskorúakkal, a fogyatékosok ellátásával, valamint a szociális támogatásra szorulókkal ellátásával kapcsolatos támogatások.
- 16) Zökkenőmentessé kell tenni a járási hivatalokhoz került és az önkormányzatnál megmaradt szociális ügyek intézését.
- 17) Biztosítani kell minél szélesebb körben a szociális információs szolgáltatást. Ki kell építeni a szociális ágazati információs rendszert, amivel az nyitottabbá és átláthatóbbá válna a szakma mellett, a lakosság számára is.
- 18) Közfoglalkoztatás biztosítása, ezzel kapcsolatos pályázatok kihasználása.
- 19) Tovább kell folytatni és erősíteni kell az együttműködést a társszervekkel (szociális- és gyermekjóléti intézményekkel, egészségügyi ellátórendszerrel, Gyámhivatallal, közoktatási- és nevelési intézményekkel, munkaügyi szervekkel, rendőrséggel, Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal, a jelzőrendszer tagjaival, stb.).
- 20) Civil szervezetek, önkéntesek bevonása a szociális ellátásba.
- 21) Valamennyi pályázati lehetőség kihasználása.

22) Önkormányzati bérlakások helyzetének, valamint a fennálló lakbérhátralékoknak a rendezése, a hátralékos bérlők jogi helyzetének megoldása.

40) A koncepcióban foglaltak végrehajtásától várt eredmények:

- Integrált, egymásra épülő, de az egyéni igényeket, lehetőségeket, figyelembe vevő szociális és gyermekvédelmi hálózat kialakítása.
- Gazdaságosabb működtetés.
- Aktív korú tartós munkanélküliek közfoglalkoztatásának biztosítása.
- Roma gyerekek iskolázottságának javítása, felnőtt roma lakosság foglalkoztatásának javítása, illegális személtlerakó helyek felszámolása.
- Időseknek az aktív és méltó öregkor biztosítása.
- Civilek szociális ellátásba történő bekapcsolása.
- Gyors, szakszerű ügyintézés, felkészült szakemberek biztosítása.
- Bizalomra érdemes, stabil infrastruktúrával rendelkező szociális szolgáltatások nyújtása.
- Erőforrások kombinálása, szereplők mobilizálása.

41.) Szociális és gyermekvédelmi ellátás összegzése

Kalocsa város lakónépessége 15.085 fő, a 60 év feletti lakosság száma 4.708 fő, a 0-14 évesek száma 1.996 fő, ebből a **szociális és gyermekvédelmi ellátórendszerbe** mintegy 3-4 ezer fő kerül valamilyen formában (ebből a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma 353 fő). A településen is nyomon követhető a születésszám csökkenése, az **idősek számának növekedése**.

A városban történelmi hagyományai vannak a szociális gondoskodásnak. Az **önkormányzat biztosítja** a gyermekvédelmi és a szociális törvényben megjelölt **szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti ellátásokat, támogatásokat**.

A szociális alapellátásokon kívül, **önként vállalt feladatként** bentlakásos szociális intézményt (**idősek otthona** Bem apó és Kunszt utca) **tart fenn, időszakos gyermekfelügyeletet biztosít** (Kalocsa, Zrínyi út 17.). Az egyre növekvő igényeket az önkormányzat, ha szűkösen is, de ki tudja elégíteni. A város komoly áldozatokat hoz a szociális ellátórendszer fenntartásáért, valamint - az önként vállalt feladatként ellátott - időskorú bentlakásos intézményi szakellátás működtetéséért. A szociális gondoskodást és gyermekjóléti ellátást biztosító intézmények **széleskörű szolgáltatást nyújtanak**, a város érintett lakossága részére.

Az önkormányzat az önerő biztosításával, valamint az uniós pályázatokon nyert támogatással jelentős mérvű rekonstrukciót valósított meg (bölcsődei rekonstrukció és férőhelyfejlesztés, értelmi fogyatékos otthoni rekonstrukció és férőhelyfejlesztés, Bem utcai szociális otthon rekonstrukciója, energetikai korszerűsítése, értelmi fogyatékosok szakosított otthonának kiváltása, Malom utcai telephely létrehozása).

Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a továbbiakban is elkötelezett a szociálisan rászorult személyeknek és családoknak, a szociális ellátórendszer eszközeivel történő megsegítésében.

Kalocsa, 2020. október 9.

**Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló
2019. évi LXXI. törvény alapján,
Kalocsa Város Önkormányzatát megillető szociális- és gyermekjóléti célú
állami hozzájárulások**

Megnevezés	2020. évi előirányzat
Települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása	64.673
Család- és gyermekjóléti szolgálat támogatása	7.560
Család- és gyermekjóléti központ támogatása	31.020
Szociális étkeztetés támogatása	8.693
Házi segítségnyújtás támogatása	8.605
Tanyagondnoki szolgáltatás támogatása	4.250
Időskorúak nappali intézményi ellátásának tám.	1.140
Fogyatékos személyek nappali int. ellátásának tám.	7.579
Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység támogatása	21.030
Felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelők, szaktanácsadók bértámogatása	8.838
Bölcsődei dajkák, középfokú végzettségű kisgyermeknevelők, szaktanácsadók bértámogatása	11.374
Bölcsődei üzemeltetési támogatás	7.861
Finanszírozás szempontjából elismert szakmai dolgozók bértámogatása (szociális szakosított ellátás)	115.741
Intézmény-üzemeltetési támogatás (A települési önkormányzatok által biztosított egyes szociális szakosított ellátások, valamint a gyermekek átmeneti gondozásával kapcsolatos feladatok)	5.783
Finanszírozás szempontjából elismert szakmai dolgozók bértámogatása (gyermekétkeztetés)	47.894
Gyermekétkeztetés üzemeltetési támogatása	53.189
Rászoruló gyermekek intézményen kívüli szünidei étkeztetésének támogatása	2.207
Szociális ágazati összevont pótlék	22.413
Szociális, gyermekjóléti támogatások összesen	429.850

Szociális, egészségügyi és gyermekvédelmi feladatok
2020. évi forrásainak részletezése

e/Ft-ban

<i>Szakfeladat</i>	<i>Bevétel (állami támogatás)</i>	<i>Kiadás</i>	<i>Önkormányzati hozzájárulás, önerő</i>
Lakásfenntartási támogatás		9 000	9 000
Köztemetés		1 200	1 200
Rendkívüli települési támogatás		1 000	1 000
Temetési támogatás		200	200
Természetben nyújtott települési támogatás (tűzifa, élelmiszer)		1 700	1 700
Gyógyszerkiadások támogatása		1 000	1 000
Önkormányzati támogatás 65 év feletti kalocsai lakosok részére		37 500	37 500
Rendkívüli szociális támogatás (polgármesteri hatáskör)		1 000	1 000
Bursa Hungarica ösztöndíj pályázat önkormányzati része		1 000	1 000
Háziorvosi, házi gyermekorvosi ügyeleti ellátás kiadásai		7 200	7 200
Önkormányzati intézmények dolgozóinak foglalkozás-egészségügyi vizsgálata		2 100	2 100
Sürgősségi fogásztati ellátás fenntartása érdekében általános működési támogatás fogorvosi praxisoknak		210	210
Összesen		63 110	63 110

2/2020. (II.14.) önkormányzati rendelet 9. sz. melléklete

K I V O N A T

**Kalocsa Város Önkormányzata 11/2013. (VII. 26.) önkormányzati rendeletének
a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatából
A képviselő-testület bizottságaira átruházott hatáskörök jegyzéke**

1. Az ágazatnak, a feladat jellegének megfelelő bizottság:

A képviselő-testület által a költségvetési rendeletben előírt egyes feladatokra rendelkezésre álló pénzeszközök - előirányzatok - felhasználási módjának meghatározása, a kiírt pályázatok véleményezése és az átruházott alapok felosztása.

2.⁶ 7 Kulturális és Szociális Bizottság

I. Művelődési és Oktatási Ügyekben:

- a) Egyetértését adja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 25. § (4) bekezdése alapján, a köznevelési intézménynek, az SZMSZ és a házirend azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, működtetőre többletkötelezettség hárul.
- b) Egyetértését adja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése alapján a köznevelési intézménynek, a pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyből a fenntartóra, működtetőre többletkötelezettség hárul.
- c) Közzéteszi az óvoda felvételi körzetét, valamint az óvoda nyitvatartási rendjét.
- d) Véleményezi a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 50. § (8) bekezdése alapján az általános iskolai felvételi körzethatárok kialakítását.
- e) Dönt a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (2) bekezdés b) pontja alapján az óvodába történő jelentkezés módjáról, a nagyobb létszámú gyermekek egy időszakon belüli óvodai felvételének időpontjáról, az óvoda heti és éves nyitvatartási idejének meghatározásáról.
- f) Meghatározza a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (2) bekezdés d) pontja alapján az adott nevelési évben indítható óvodai csoportok számát.
- g) Ellenőrizheti a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (2) bekezdés e) pontja alapján a köznevelési intézmény (óvoda) működését, a szakmai munka eredményességét
- h) Jóváhagyja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (2) bekezdés g) pontja alapján a köznevelési intézmény (óvoda) továbbképzési programját.
- i) Értékeli a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtását, szakmai eredményességét (2011. évi CXCV. törvény 83. § (2) bekezdés h) pont).
- j) Ellenőrzi a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (2) bekezdés i) pontja alapján, a köznevelési intézmény pedagógiai programját, a házirendjét, az SZMSZ-t.
- k) Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül biztosítja a köznevelési-, közművelődési és jellegű pályázatokhoz szükséges saját erő költségét.
- l) Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül dönt az „Év tanulója” támogatás odaítéléséről.
- m)⁸
- n) Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül dönt a könyvtári érdekeltségi hozzájárulásról.
- o) Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül támogatást nyújt az intézményi szabadkeret terhére továbbtanulásra, továbbképzésre, tanulmányok költségeire egyéb évközi feladatokra.
- p) Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül dönt a tanulók úszás oktatásának tanfolyami díjáról.
- q) A Bursa Hungarica ösztöndíj pályázat alapján – figyelemmel az aktuális pályázati kiírásra – meghatározza a támogatás jogosultsági feltételeit, döntésre előkészíti a beérkezett pályázatokat.
- r) Véleményezi a köznevelési intézmény (Óvoda) munkatervét,
- s) Jóváhagyja Kalocsa Város Óvodájának és Bölcsődéjének Szervezeti Működési Szabályzatát, valamint egyéb, fenntartói jóváhagyást igénylő szabályzatokat.
- t) Jóváhagyja a Viski Károly Múzeum Szervezeti Működési Szabályzatát, valamint egyéb, fenntartói jóváhagyást igénylő szabályzatokat

⁶ Módosította a 18/2014.(XI.14.) önkormányzati rendelet. Hatályos 2014. november 14-től.

⁷ Módosította a 11/2019.(XI.29.) önkormányzati rendelet. Hatályos 2019

⁸ Hatályon kívül helyezte az 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet. Hatályos 2015. március 1-től.

- u) Dönt a költségvetési rendeletben meghatározott előirányzaton belül természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetek, intézmények és társadalmi (civil) szervezetek részére juttatott, vissza nem térítendő, művelődési, oktatási, kulturális céljellegű pénzügyi támogatásról.

II. Egészségügyi ügyek:

- a.) Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül biztosítja az egészségügyi jellegű pályázatokhoz szükséges saját erő költségét.
- b.) Véleményezi a háziorvosi-, fogorvosi praxisvezetői pályázatokat, valamint javaslatot tesz a határozott idejű háziorvosi/fogorvosi önkormányzati szerződések időtartamának meghosszabbítására.
- c.) Véleményezi a központi háziorvosi/házi gyermekorvosi ügyelet működtetésének formáját, annak feltételeit.

III. Szociális ügyek:

- a) Szociális intézményvezetői pályázati eljárásban a 257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet 1/A. § (9) bekezdése alapján véleményezi a benyújtott pályázatokat.
- b.) Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül biztosítja a szociális jellegű pályázatokhoz szükséges saját erő költségét.
- c.) Ellenőrzi és évente egy alkalommal, értékeli a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és az általa nyújtott ellátások szakmai munkájának eredményességét (1993. évi III. tv. 92/B. § (1) bek. d) pont).
- d.) Jóváhagyja a szociális intézmény szervezeti és működési szabályzatát, szakmai programját, valamint a szakosított ellátást nyújtó intézmény esetében a házirendet (1993. évi III. tv. 92/B. § (1) bek. c) pont).
- e.) Koordinálja az Esélyegyenlőségi Fórum működését, figyelemmel kíséri a Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, szükség esetén javaslatot készít a HEP aktualizálására, módosítására.
- f.)^{9 10}
- g.) Rendkívüli települési támogatást¹¹ állapít meg a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére (1993. évi III. tv. 45. §).
- h.)¹² dönt települési támogatásként megállapítható
- ha.) lakásfenntartási támogatásról,
  - hb.) gyógyszer-támogatásról,
  - hc.) tüzelőtámogatásról, karácsonyi, húsvéti juttatásról,
  - hd.) temetési költségekhez nyújtott támogatásról,
- i.)¹³
- j.) Ha az 1993. évi III. törvény 17. § (5) bekezdése alapján, a hatáskörébe tartozó jogosulatlanul igénybe vett szociális ellátás megtérítését rendeli el, a megtérítés összegét, illetve pénzegyenértékét és a kamat összegét – amennyiben annak megfizetése a kötelezett megélhetését súlyosan veszélyeztetné – méltányosságból
- ja) elengedheti,
  - jb) csökkentheti,
  - jc) részletekben fizettetheti meg.
- k.) Határozattal dönt minden olyan esetben, amikor az ellátást igénylő/ellátott, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi jogviszonnyal (ellátás iránti kérelem, intézményi jogviszony megszüntetése) kapcsolatos döntését vitatja (1993. évi III. tv. 94/A. § (3) bek., 101. § (3) bek., 108. § (5) bek.).
- l.) Határozattal dönt minden olyan esetben, amikor az ellátott, törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri (1993. évi III. tv. 115. § (4) bek.).
- m.)¹⁴ eseti önkormányzati támogatást állapít meg (1993. III.tv 1.§ (2) bekezdés)

⁹ Módosította az 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet. Hatályos 2015. március 1-től.

¹⁰ Hatályon kívül helyezte a 11/2019.(XI.29.) önkormányzati rendelet. Hatályos 2019. november 30.-tól.

¹¹ Módosította az 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet. Hatályos 2015. március 1-től.

¹² Módosította az 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet. Hatályos 2015. március 1-től.

¹³ Hatályon kívül helyezte az 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet. Hatályos 2015. március 1-től.

¹⁴ Módosította az 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet. Hatályos 2015. március 1-től.

IV. Gyermekvédelmi ügyek:

- a) Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testülete költségvetési rendeletében meghatározott előirányzaton belül biztosítja a gyermekjóléti jellegű pályázatokhoz szükséges saját erő költségét.
- b) Ellenőrzi és évente egy alkalommal, értékeli a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti intézmények (bölcsőde, gyermekjóléti szolgálat) és az általa nyújtott ellátások szakmai munkájának eredményességét (1997. évi XXXI. tv. 104. § (1) bek. e) pont, (4) bekezdés).
- c) Jóváhagyja a bölcsőde szervezeti és működési szabályzatát, szakmai programját (1997. évi XXXI. tv. 104. § (1) bek. d) pont).
- d) Ellenőrzi a házirend és más belső szabályzatok jogszerűségét (1997. évi XXXI. tv. 104. § (3) bek.).
- e) Meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdek-képviselői fórum megalkotásának és működésének szabályait (1997. évi XXXI. tv. 35.§(1) bek.).
- f) Panasz esetén vizsgálja, ha az intézmény vezetője, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény vezetője, illetve az érdek-képviselői fórum nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet (1997. évi XXXI. tv. 36. § (2) bek., 104. § (1) bek. j) pont).
- g) Határozattal dönt minden olyan esetben, amikor a szülő, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásra irányuló jogviszonnyal (ellátás iránti kérelem, ellátás megszüntetésének módja) kapcsolatos döntését vitatja (1997. évi XXXI. tv. 32. § (4) bek., 37/A. § (4) bek.).
- h) ¹⁵Jóváhagyja a bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét, és szükség esetén, a bölcsődei szünet idejére a szülő kérésére gondoskodhat a gyermek intézményi gondozásának megszervezéséről (1997. évi XXXI. tv. 43. § (4) bek.).
- i) Ha az 1997. évi XXXI. törvény 133. § (5) bekezdése alapján, a hatáskörébe tartozó jogosulatlanul igénybe vett gyermekvédelmi ellátás, intézményi térítési díj megtérítését rendeli el, a megtérítés összegét, illetve pénzgyenértékét és a kamat összegét – amennyiben a visszafizetésre kötelezett személy családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét - méltányosságból
  - ia) elengedheti,
  - ib) csökkentheti,
  - ic) részletekben fizetetheti meg.
- j) Határozattal dönt minden olyan esetben, amikor az ellátott, törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri (1997. évi XXXI. tv. 148. § (6) bek.).
- k) ¹⁶

V. Lakásügyekben:

- a) Szociális helyzet alapján történő bérbeadásnál, a beérkezett pályázatok alapján dönt a bérlő kijelöléséről, a határozott idejű lakásbérleti szerződés időtartamának lejártá meghosszabbításáról, valamint a lakáscseréről (11/2006.(VI.22.) ö. 2. § (2) bek., 6. § (5), (9) bek.).
- b) Szociális jellegű bérlakások bérlői ellen, felhalmozott nagy összegű hátralékok esetében, kezdeményezi a hátralékosokkal szembeni jogi eljárás megindítását.
- c) Műteremlakás bérbeadásánál, a beérkezett pályázatok alapján dönt a kijelölésről, valamint a határozott idejű lakásbérleti szerződés időtartamának lejártá meghosszabbításáról (11/2006.(VI.22.) ö. 2. § (2) bek., 11. § (2), (5) bek.).

¹⁵ Módosította a 11/2019.(XI.29.) önkormányzati rendelet. Hatályos 2019. november 30-tól.

¹⁶ Hatályon kívül helyezte az 5/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet. Hatályos 2015. március 1-től.

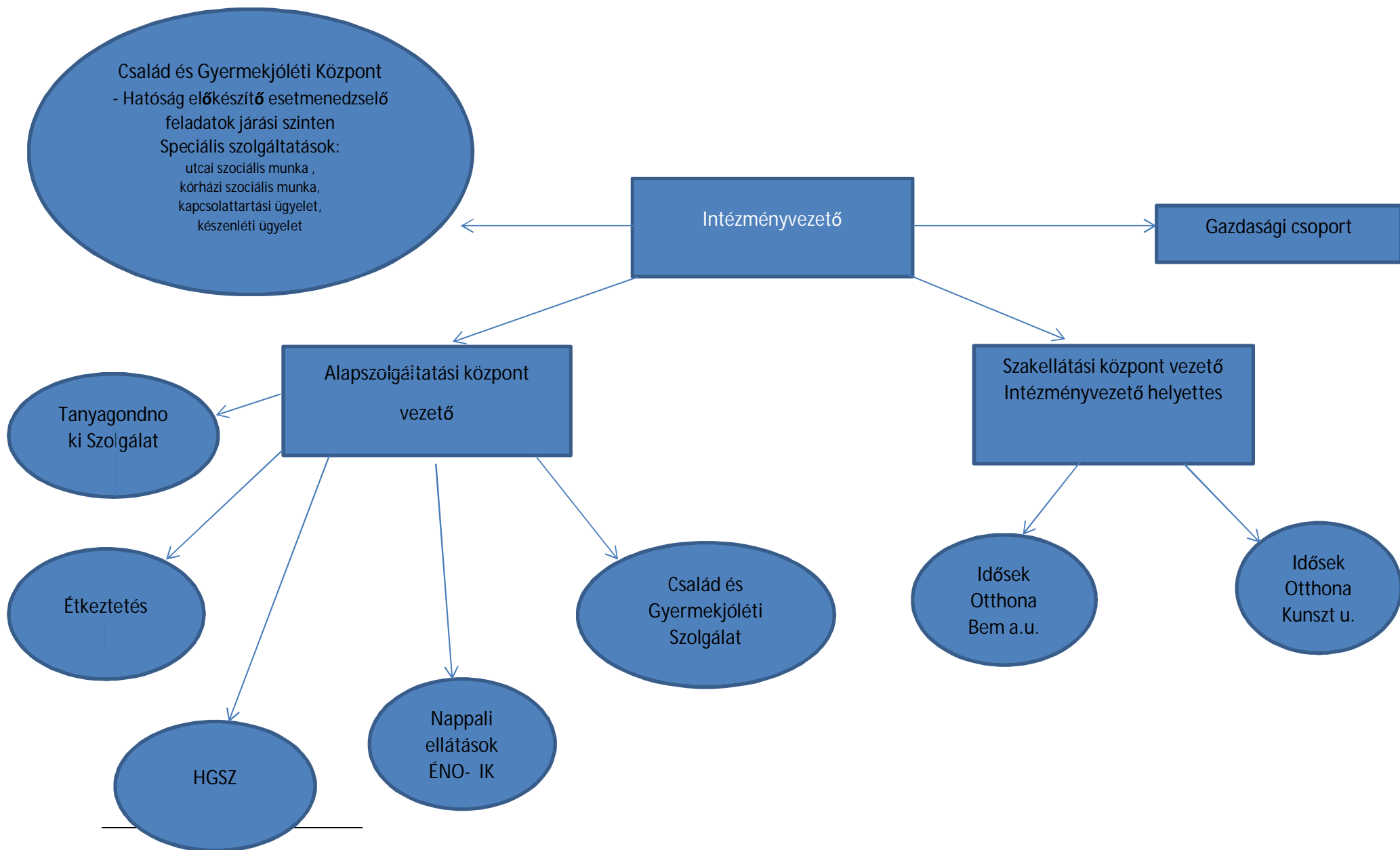

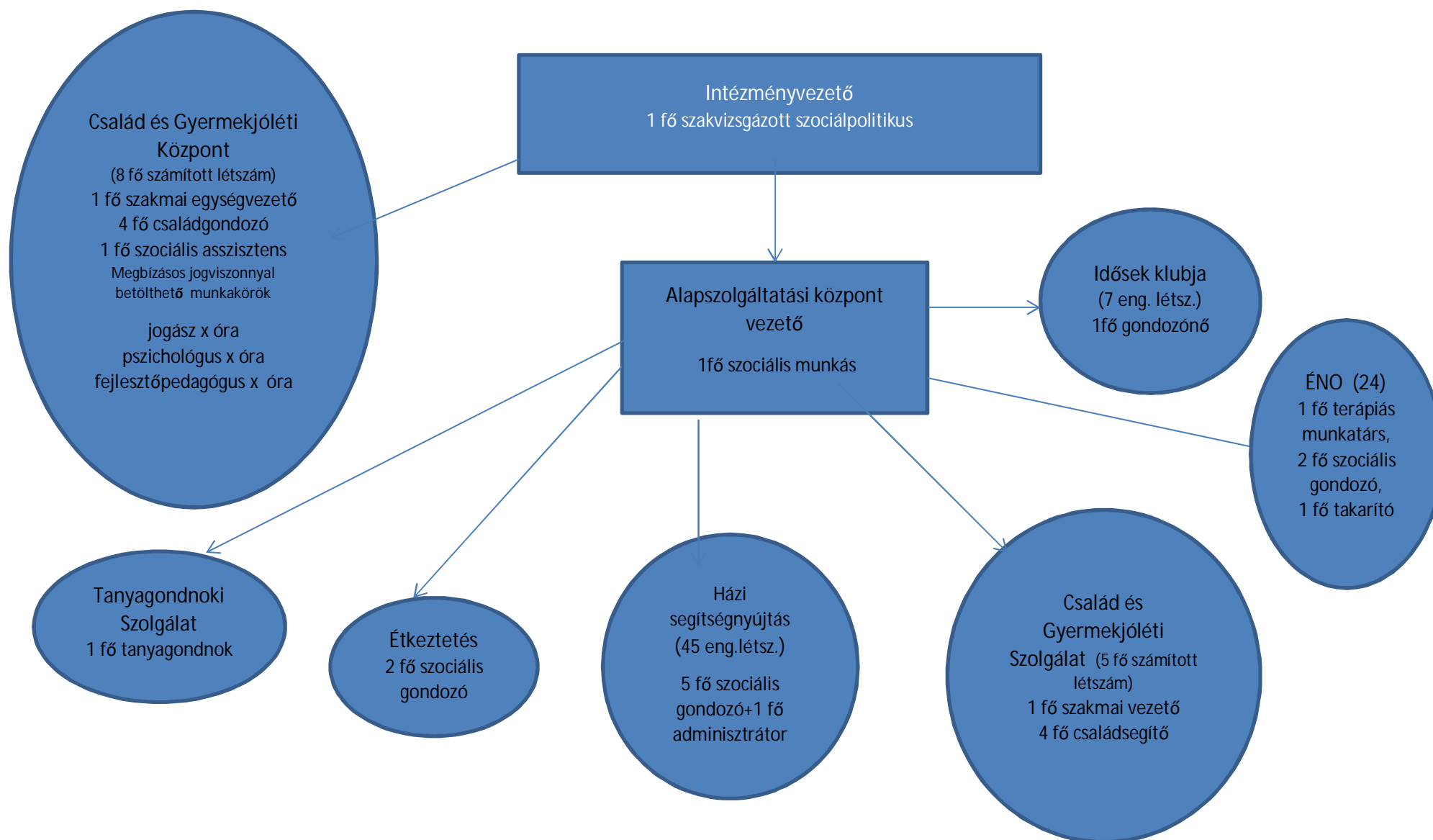
*Az egyes szociális támogatások értékhatára [az Szt. és a 4/2015. (II.27.) ö. sz. rend. alapján],
valamint a szociális szolgáltatások intézményi térítési díja [5/2018. (III.28.) ö. sz. rend. alapján]
Kalocsa városban*

352/2007. (XII.23.) Kormányrendelet 7.§

Öregségi nyugdíjminimum: 28.500,- Ft

• települési lakásfenntartási támogatás Értékhatar: fogy.egységre jutó havi jöv. a nyugdíjminimum 250 %-a, és a háztartás tagjai egyikének sincs az Szt. szerint meghatározott vagyona		71.250,- Ft
• rk.települési támogatás	családban (130 %) jövedelmi értékhatar	37.050,- Ft/főig
	egyedül élő (150 %) jövedelmi értékhatar	42.750,- Ft/főig
• települési támogatás, kivételes méltányosságból	családban (200 %) jövedelmi értékhatar	57.000,- Ft/főig
	egyedül élő (220 %) jövedelmi értékhatar	62.700,- Ft/főig
• temetési támogatás:	családban (150 %) jövedelmi értékhatar	42.750,- Ft/főig
	egyedül élő (200 %) jövedelmi értékhatar	57.000,- Ft/főig
• temetési támogatás, kivételes méltányosságból	családban (170 %)	48.450,- Ft/főig
	egyedül élő (220 %)	62.700,- Ft/főig
• gyógyszertámogatás	családban (200 %) jövedelmi értékhatar	57.000,- Ft/főig
	egyedül élő (225 %)	64.125,- Ft/főig
méltányosság esetén	családban (235 %)	66.975,- Ft/főig
	egyedül élő (235 %)	66.975,- Ft/főig
és a gyógyító ellátás elismert költsége a nyugdíjminimum 15 %-át eléri vagy meghaladja		
Minimálbér – teljes munkaidőben havibér		161.000,- Ft
– garantált bérminimum (bruttó)		210.600,- Ft
Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások intézményi térítési díjai:		
6/2020. (II.28.) önkormányzati rendelet		
• étkeztetés (helyben fogyasztva, vagy elvitel esetén)		515 Ft/fő/adag
• ebéd kiszállítással (515 Ft + 140 Ft)		655 Ft/fő/adag
• házi segítségnyújtás		1.000 Ft/óra
• étkeztetés és házi segítségnyújtás együttes igénybevétele esetén, a házi segítségnyújtás óradíja:		330 Ft/óra
• idősek klubja - csak napközbeni tartózkodás esetén		350 Ft/fő/nap
• idősek klubja - tartózkodás és ebéd igénybevétele esetén		515+350 Ft/fő/nap
• értelmi fogy. napközi otthona – csak tartózkodás esetén		360 Ft/fő/nap
• ÉNO – tartózkodás és ebéd igénybevétele esetén		515+360 Ft/fő/nap
• időskorúak ápoló-gondozó otthoni ellátása:		3.900,- Ft/fő/nap
• demens betegek bentlakások intézményi ellátása:		3.900,- Ft/fő/nap

Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Központ - Alapszolgáltatás

Szociális étkeztetésben részesülők száma

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Összes étkező</i>	179	164	148	144	142	112	135
<i>Ebből kiszállítás</i>	122	108	88	87	91	76	81
<i>Elvitel és helyben fogyasztó</i>	57	56	60	57	51	36	54

Nemek szerint							
Férfi	56	51	45	41	44	34	47
Nő	123	113	103	103	98	78	88

Családi kapcsolat							
Egyedül él	97	94	85	81	78	66	73
Családban él	82	70	63	63	64	46	62

Életkor							
60 év alatti	21	15	16	9	10	8	24
60-64	15	17	12	15	15	8	7
65-69	25	17	13	16	16	9	13
70-74	28	25	22	26	23	20	15
75-79	36	36	35	36	27	22	30
80-89	48	49	44	36	46	40	41
90+	6	5	6	6	5	5	5
Összesen:	179	164	148	144	142	112	135

Az adatok az aktuális év Alapszolgáltatás KSH december 31-én fennálló adatai

Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Központ - Alapszolgáltatás

Házi segítségnyújtásban részesülők száma

Megnevezés	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Összes gondozott	46	47	40	43	40	41	40
csak segítség				15	13	9	4
segítést is magába foglaló gondozás				28	27	32	36
Az összesből szociális ebédet is igényel	44	46	39	36	31	31	29

Gondozási szükséglet							
fekvő beteg	8	10	6	6	4	1	1
részben önellátó	38	37	34	37	36	40	39

Nemek szerint							
férfi	6	9	4	5	4	6	6
nő	40	38	36	38	36	35	34

Családi kapcsolat							
Egyedül él	29	31	30	29	28	31	29
Családban él	17	16	10	14	12	10	11

Életkor							
60 év alatti	3	3	1	1	1	0	1
60-64	2	2	0	1	0	1	0
65-69	4	0	0	1	1	3	1
70-74	7	9	6	7	6	7	5
75-79	9	11	12	12	9	9	12
80-89	19	19	15	14	18	18	19
90+	2	3	6	7	5	3	2
Összesen:	46	47	40	43	40	41	40

Az adatok az aktuális év Alapszolgáltatás KSH december 31-én fennálló adatai

Kimutatás a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat adatairól

Hónap	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
január	236	208	468	273	287	198	163
február	213	210	430	256	285	207	160
március	211	245	472	238	248	209	146
április	201	209	417	245	254	204	149
május	184	194	350	236	241	230	151
június	217	205	262	182	214	232	141
július	247	239	260	158	182	295	311
augusztus	184	160	293	149	163	159	143
szeptember	212	185	316	204	278	153	141
október	238	215	342	224	275	174	142
november	216	210	448	258	273	164	169
december	190	226	354	263	286	155	149
összesen	2549	2506	4412	2686	2986	2380	1965

Ügyfelek száma éves szinten (fő)							
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat							
Év	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
férfi	1930	1587	1538	987	1186	929	767
nő	2309	2750	1981	1699	1800	1451	1198
összesen:	4239	4337	3519	2686	2986	2380	1965

Család-és Gyermekjóléti Szolgálat által nyújtott pénzbeli és természetbeni támogatások

Év	Támogatott	Pénzbeli támogatás	Természetbeni támogatások formája			Összesen
2013			gyógyszer	ruhaadomány	élelmiszer	
	család			3		3
	egyén	3	5			8
	Összesen:	18.000 Ft	36.336 Ft		230 eset	54.336 Ft
2014	család	1	14			15
	egyén	1	10	15		32
	Összesen:	12.000 Ft	77.886 Ft		80 eset	89.886 Ft
2015	család		7			24
	egyén	2	13	30		56
	Összesen:	20.000 Ft	87.300 Ft		15 eset	107.300 Ft
2016	család			3		3
	egyén	5	37	42		84
	Összesen:	30.000 Ft	170.000 Ft		15 eset	107.300 Ft
2017	család					
	egyén	2	40	56		98
	Összesen:	15.000 Ft	185.000 Ft		15 eset	200.000 Ft
2018	család					
	egyén		34	154	1	189
	Összesen:		160.539 Ft			160.539 Ft
2019	család					
	egyén		19	214		233
	Összesen:		99.610 Ft			99.610 Ft

Kimutatás Idősek Nappali Ellátásában részesülő személyekről

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Összes ellátott (fő)	11	11	10	10	10	10	12
étkeztetést is igénybe vesz	11	11	10	10	10	10	12

Nemek szerint							
férfi	1	1	0	0	0	0	0
nő	10	10	10	10	10	10	12

Családi kapcsolat							
egyedül él	10	10	6	5	5	6	6
családban él	1	1	4	5	5	4	6

Életkor							
60 év alatti	0	0	0	0	0	0	0
60-64	0	0	0	0	0	0	0
65-69	1	1	0	0	0	0	1
70-74	2	2	1	1	1	1	1
75-79	0	2	0	1	2	1	1
80-89	7	6	9	7	6	7	8
90+	1	0	0	1	1	1	1
Összesen:	11	11	10	10	10	10	12

Az adatok az aktuális év Alapszolgáltatás KSH december 31-én fennálló adatai

Kimutatás a Fogyatékosok Nappali Ellátásában részesülő személyekről

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Összes ellátott (fő)	24	22	24	21	20	18	17
étkeztetést is igénybe vesz	15	13	13	13	11	10	7

Nemek szerint							
férfi	15	13	15	13	14	13	13
nő	9	9	9	8	6	5	4

Családi kapcsolat							
egyedül él	0	0	1	1	1	1	1
családban él	24	22	23	20	19	17	16

Életkor							
60 év alatti	23	22	23	20	19	17	16
60-64	1	0	1	1	1	0	0
65-69	0	0	0	0	0	1	1
70-74	0	0	0	0	0	0	0
75-79	0	0	0	0	0	0	0
80-89	0	0	0	0	0	0	0
90+	0	0	0	0	0	0	0
Összesen:	24	22	24	21	20	18	17

Az adatok az aktuális év Alapszolgáltatás KSH december 31-én fennálló adatai

Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Központ

Alapszolgáltatás

Nappali ellátások kihasználtságának mutatói

Év	Idősek nappali ellátása			Fogyatékos személyek nappali ellátása		
	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%
2013	7	11	157	24	24	100
	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%
2014	7	11	157	24	22	91,67
	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%
2015	7	10	142,85	24	24	100
	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%
2016	7	10	142,85	24	21	87,5
	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%
2017	7	10	142,85	24	20	83,33
	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%
2018	7	10	142,85	24	18	75
	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%
2019	7	12	171	24	17	70,83
	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%	Engedélyezett férőhely	Betöltött férőhely	%

Ellátási kötelezettség és önként vállalt feladatok

Kötelező alapellátási feladatok	
Étkeztetés <i>Kalocsa, Malom utca 3.</i>	étkeztetés szociális alapszolgáltatás
Házi Gondozó Szolgálat <i>Kalocsa, Malom utca 3.</i>	házi segítségnyújtás szociális alapszolgáltatás
Családsegítő Szolgálat <i>Kalocsa, Malom utca 3.</i>	családsegítés szociális alapszolgáltatás
Kötelező nappali ellátási feladatok	
Idősek Klubja <i>Kalocsa, Malom utca 3.</i>	idősek napközbeni ellátása
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona <i>Kalocsa, Malom utca 5.</i>	értelmi fogyatékosok napközbeni ellátása
Önként vállalt alapellátási feladat	
Tanyagondnoki Szolgálat <i>Kalocsa, Kis utca 4.</i>	tanyagondnoki szolgáltatás
Önként vállalt szakosított szociális otthoni ellátás	
Időskorúak Szociális Otthona – székhely <i>Kalocsa, Bem Apó utca 19.</i>	bentlakásos intézményi ellátás – 71 férőhely
Időskorúak Szociális Otthona – telephely <i>Kalocsa, Kunszt utca 14.</i>	bentlakásos intézményi ellátás – 46 férőhely

Férőhelykihasználtság 2013-tól 2019. december 31-ig.**Bentlakásos intézmények**

	2013.év			2014.év			2015.év			2016.év		
	eng.fh.	betöltött fh.	kihaszn.%	eng.fh.	betöltött fh.	kihaszn.%	eng.fh.	betöltött fh.	kihaszn.%	eng.fh.	betöltött fh.	kihaszn.%
Bem Apó u-i Időskorú és demens	71	71	100	71	71	100	71	70	98	71	71	100
Kunszt J.u-i Időskorú és demens	46	43	93	46	44	96	46	45	98	46	45	98
Összesen:	117	114	97	117	115	98	117	115	98	117	116	99

	2017.év			2018.év			2019.év		
	eng.fh.	betöltött fh.	kihaszn.%	eng.fh.	betöltött fh.	kihaszn.%	eng.fh.	betöltött fh.	kihaszn.%
Bem Apó u-i Időskorú és demens	71	70	98	71	69	97	71	69	97
Kunszt J.u-i Időskorú és demens	46	45	98	46	44	96	46	45	98
Összesen:	117	115	98	117	113	96	117	114	97

Kimutatás a 2013-2019. december 31-ig terjedő időszakban intézményi elhelyezettekről

Bem Apó utcai Időskorúak Otthona													
Elemzési időszak év	Elhelyezett lakók						Elhelyezés megszűnt						
	Nem szerint			Átlag	Felvételt nyertek		Elhalálozott			Kiköltözött, áthelyezés			Össz.
	Ffi	Nő	Össz.	életkor	soron kívül	kórházból	Ffi	Nő	Össz.	Ffi	Nő	Össz.	megszűnt
2013.	6	17	23	83	1	18	5	18	23	0	0	0	23
2014.	6	16	22	81	3	16	6	14	20	2	0	2	22
2015.	9	29	38	83	1	14	11	25	36	3	2	5	41
2016.	4	21	25	82	2	18	6	13	19	0	2	2	21
2017.	6	30	36	81	3	20	4	28	32	1	1	2	34
2018.	4	11	15	83	3	10	3	13	16	2	0	2	18
2019.	5	15	20	84	3	15	6	15	21	0	0	0	21
Kunszt J. utcai Időskorúak Otthona													
Elemzési időszak év	Elhelyezett lakók						Elhelyezés megszűnt						
	Nem szerint			Átlag	Felvételt nyertek		Elhalálozott			Kiköltözött, áthelyezés			Össz.
	Ffi	Nő	Össz.	életkor	soron kívül	kórházból	Ffi	Nő	Össz.	Ffi	Nő	Össz.	megszűnt
2013.	3	4	7	79	0	7	5	3	8	1	0	1	9
2014.	7	10	17	76	5	9	5	8	13	1	0	1	14
2015.	4	4	8	80	2	4	3	4	7	1	1	2	9
2016.	2	12	14	81	2	8	4	8	12	0	1	1	13
2017.	1	5	6	82	0	4	1	5	6	0	0	0	6
2018.	2	10	12	84	2	7	2	11	13	0	0	0	13
2019.	2	7	9	82	2	3	1	6	7	1	0	1	8

Szociális intézményi lakók korcsoport szerinti megoszlása

Kimutatás a 2013 - 2019. december 31-ig
felvételt nyert lakók korcsoport szerinti megbontásáról

Időskorúak Otthona

Korcsoport	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
40 év alatt	0	0	0	0	0	0	0
41 - 50	0	0	0	0	0	0	0
51 - 60	0	0	0	0	0	0	0
61 - 70	2	4	8	6	4	0	2
71 - 80	8	11	8	6	13	7	8
81 - 90	17	20	22	23	23	16	16
91 - 100	3	4	8	4	2	4	3
100 felett	0	0	0	0	0	0	0
Összesen:	30	39	46	39	42	27	29

Az időskorúak otthonának tárgyi és elhelyezési feltételei

Időskorú otthon – Kalocsa, Bem u. 19.

Helyiségek megnevezése	száma (db)	ágyszám
Lakószobák összesen:	32	71
1 ágyas	9	9
2 ágyas	13	26
3 ágyas	8	24
4 ágyas	2	8
Összes szoba és férőhelyszám:	71	71
Betegszoba	-	1+1
Tisztálkodó helyiségek:		
fürdőszoba	1	1
tusoló	11	11
WC	16	16
Közösségi és szolgáltató helyiségek:	23	-
étterem	3	-
társalgó	4	-
iroda (könyvtár)	16	-

Időskorú otthon – Kalocsa, Kunszt u. 14.

Helyiségek megnevezése	száma (db)	ágyszám
Lakószobák összesen:	25	46
1 ágyas	9	9
2 ágyas	12	24
3 ágyas	3	9
4 ágyas	1	4
Összes szoba és férőhelyszám:	25	46
Betegszoba:	1	
Tisztálkodó helyiségek:		-
fürdőszoba	2	-
tusoló + WC (szobákban)	10	-
WC	6	-
Közösségi és iroda helyiségek:	4	-
étterem	1	-
társalgó	1	-
iroda	2	-